

Bibliothèque Ukrainienne Symon Petliura

Українська Бібліотека імені Симона Петлюри

6, rue de Palestine – F. - 75019 Paris - tel : (33) (0)1 42 02 29 56

e-mail : bibliotheque.ukrainienne.busp@gmail.com

Ч.Ч. 69-71

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

2006-2008

BULLETIN D'INFORMATION

2006-2008

2006-2008

2006-2008

Bibliothèque Ukrainienne Symon Petlura
Українська Бібліотека імені Симона Петлюри

Association régie par la loi de 1901

Міцезнаходження/Siège social : 6, rue de Palestine – F. - 75019 Paris

tel: (33) (0)1 42 02 29 56

e-mail : bibliotheque.ukrainienne.busp@gmail.com

=====

bulletin n° 1 - janvier 1959/ Бюлетень виходить від січня 1959

Composition du conseil d'administration/Склад Ради Бібліотеки

Présidente : Mme Jaroslava JOSYPYSZYN
Голова : П. Ярослава Йосипишин
Vice-président : M. Jean-Bernard DUPONT-MELNYCZENKO
Заступник голови : П. Жан-Бернар Дюпон-Мельниченко
Secrétaire : M. Daniel SZTUL
Секретар : П. Данило Штуль
Trésorière : Mme Annie CHRIN
Скарбник : П. Ані Хрін
Membres/члени : Mme Catherine KOWAL, П. Катерина Коваль
Mme Nadia MYHAL, П. Надія Мигаль
M. Jean-Pierre PASTERNAK, П. Іван-Петро Пастернак
Bibliothécaire/Бібліотекар Mme Daria MELNYKOWYCZ/П. Дарія МЕЛЬНИКОВИЧ

Rédacteur en chef, responsable du bulletin : Mme Jaroslava Josypyszyn

Головний Редактор, відповідальний : Д-р. Ярослава Йосипишин

La reproduction des textes publiés dans ce numéro est interdite
Les opinions exprimées dans les articles n'engagent que leurs auteurs

Tous droits réservés. Всі права застережені

Une copie ou reproduction, par quelques procédés que ce soit, constitue une contrefaçon passible des peines prévues par la loi du 11 mars 1957 sur la protection des droits d'auteur.

© Bibliothèque Ukrainienne Symon Petlura

Photo de couverture : dépôt de gerbe à l'Arc de Triomphe le 25 mai 2006 © Youry Bilak
Фото на обкладинку Юрія Біляка: покладення вінків на могилу невідомого вояка під Тріюмфальною Аркою в Парижі від Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри, від Амбасади України у Франції та від Репрезентативного Комітету Української Громади у Франції, 25 травня 2006 р.

A WORD FROM THE PRESIDENT

Dear friends,

This bulletin is a triple edition covering the years 2006-2008, thus catching up on the annual Library Bulletin. This delay is due to an increase in the Ukrainian Library's activities caused partly by the «Orange Revolution» and also by an accumulation of various events, notably the organization of conference days. It has become quite difficult to edit a bulletin each year as there are only two people who work in the Library and it is only thanks to the precious help of Olena Simon and Natalka Landes, both of whom are bilingual (French/Ukrainian) that we are able to continue to publish the Symon Petlura Ukrainian Library Bulletin and also thanks to the financial support of the Symon Petlura Memorial Fund of Chicago.

Throughout these years, thanks to the «Orange Revolution», the Ukrainian Library in Paris fully played out its role in informing and providing documentation about Ukraine, about its history, geography, literature or art. We were pleased to welcome numerous historians, journalists, and students who were sent by their professors to study various aspects of the Ukrainian civilization.

2006 was a year quite full of «affairs»: the affair of the Oleksa Hryshchenko painting which had been stolen from the Library in 1986, the affair of the illicit sale in Paris of the copy of Alexander Archipenko's bust of Taras Shevchenko.

In this bulletin, you will also find a report on the very eventful ceremonies of the 80th anniversary of the assassination of Symon Petlura, President of the Directory, chief Otaman of the UNR Army.

2007 was a year filled with many activities, several conferences and notably a quite profitable trip made to Chicago by the Library's Director at the invitation of the Symon Petlura Memorial Fund.

The annals of the seminary organized by the Library in 2004 on the occasion of the 125th anniversary of Symon Petlura's birth were finally edited in 2008.

You will also find the usual columns regarding donations of books and financial donations without which the Library would not exist.

Jaroslava Josypyszyn
President and Director of the SPUL

ВСТУПНЕ СЛОВО ГОЛОВИ РАДИ

Шановні читачі,

Цей бюлетень є потрійним випуском, він охоплює роки 2006-2008. Таким чином ми заповнюємо прогалину у щорічному випуску Бюлетеня Бібліотеки. Ця затримка викликана розширенням її діяльності під час «помаранчевої революції» і накопиченням різних подій, в тому числі організацією наукової конференції. На разі стало важко продовжувати підготовляти бюлетень кожного року, оскільки працює у Бібліотеці тільки дві особи. І лише завдяки співпраці з Наталкою Ланд і Оленою Симон, які володіють двома мовами (французькою/українською), ми можемо продовжувати видавати Бюлетень Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри і також завдяки фінансовій допомозі Меморіяльного Фонду ім. Симона Петлюри в Чикаго.

Протягом цих років завдяки «помаранчевій революції» Українська Бібліотека в Парижі повністю справила зі своєю роллю, інформуючи та надаючи документацію про Україну, її історію, географію, літературу чи мистецтво. Ми мали задоволення приймати в Бібліотеці істориків, журналістів, студентів, які прагнули дослідити різні аспекти української цивілізації.

2006 рік був багатим на т.зв. «справи»: справа картини Олекси Грищенка, вкраденої з Української Бібліотеки в 1986 р., справа про незаконний продаж в Парижі копії бюста Тараса Шевченка, роботи Олександра Архипенка.

Знайдете Ви також у цьому бюлетені звіт про насичені бурхливими подіями церемонії, присвячені 80-річниці вбивства Голови Директорії, Головного Отамана військ УНР Симона Петлюри.

2007 рік був активним і насиченим конференціями і плідною поїздкою Директора Бібліотеки в Чикаго на запрошення Меморіяльного Фонду ім. Симона Петлюри.

Побачили, нарешті, світ у 2008 році акти кольоквіюму, організованого у 2004 р. Українською Бібліотекою з нагоди 125-річчя від дня народження Симона Петлюри.

Знайдете Ви також традиційні рубрики, такі як пожертви книжок та пожертви грошей, без яких Бібліотека не могла б існувати.

Ярослава Йосипишин
Голова Ради і Директор УБСП

З ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕКИ

Думали вже розпочати інформатизацію Бібліотеки. Планували створити сайт, але, на жаль, нам це покищо не вдалося, бо він вимагає людей, які могли б регулярно тим займатися, а таких людей ще не знайшлося. Ми, бібліотекарі, занадто зайняті, щоб долучити ще одну таку важливу відповідальність. До того ж, створити інформатизований каталог на даний момент неможливо. Фактично, бібліотекар Дар'я Мельникович надає перевагу тому, щоб продовжувати виготовлення паперових фішок-карток, реорганізуючи тематичну класифікацію творів відповідно до міжнародних стандартів. Після завершення цієї роботи ми зможемо нумерувати картки і розмістити їх на сайті, який, сподіваємося, в найближчих роках вдасться зробити.

Теми розшуків і досліджень, які були зроблені Українською Бібліотекою на місці, по телефону чи поштою на замовлення відвідувачів у 2006 – 2008 роках:

ЛІТЕРАТУРА І МОВА

Листування Івана Костомарова з Проспером Меріме і найостанніша бібліографія;
“Енеїда” Івана Котляревського;
Переклад книги “Маленький принц” Антуана де Сент-Екзюпері українською мовою;
Пошук передмови і статті, опублікованої в Празі у 1924 році в збірці поезії О. Олесья;
Журнальні статті про Петро Могили;
Переклад українських поем Антуаном Мартелем в журналі “La Nerve” за 1928 рік;
Пошуки інформації про видання “Русалка Дністровя”;
Методи вивчення української мови;
Мовна політика в Україні;
Матеріали по Михайлу Коцюбинському;
Матеріали по Марко Вовчок;
Переклади українських письменників і поетів для майбутньої енциклопедії Бібліотеки ім. В. Вернадського;
Матеріали для кандидатської дисертації по Григорію Сковороді;
Статті Євгена Деслав в міжвоєнних часописах;
Статті про Миколу Костомарова в періодичній пресі перед Війною (1939);
Матеріали по Григорію Сковороді і Петру Могили;
Михайло Коцюбинський як етнограф;
Твори Миколи Гоголя;
Пошуки по Тарасу Шевченко (література і мистецтво);
“Маруся” Марка Вовчка;
Леся Українка;
Пошуки інформації по Миколі Некрасову з Немирова

ІСТОРІЯ/ГЕОГРАФІЯ

Матеріали про Симона Петлюру (5);
Сприйняття Симона Петлюри в історичній перспективі;
Судовий процес над С. Шварцбардом (6);
Історія України (7);
Портулан Анжеліно Дюлсера;
Інформація по селу Скурати, Житомирської області;
Отамани козацької доби (розшуки генеологічних предків);
Пошуки інформації про місто Донецьк;
Історія соціалізму в Україні;
Фото Симона Петлюри для ілюстрування книги з цього періоду (Голандія);
Статті в “Українському Слові” про Богдана Хмельницького;
Історія української еміграції до Франції;
Зацікавленість Франції українською нафтою у міжвоєнний період;
Ознайомлення з записником Жана Пелісьє;

Ілько Борщак і його твори;
Статті Михайла Грушевського в певних часописах;
Матеріали по Україні 1920-х років;
Історія Криму;
Матеріали по селянству Буковини;
Україна у міжвоєнний період;
Пошуки інформації по родині Тараса Шевченка;
Козаки у XVI століття і відносини з Османською імперією;
Євреї Львова;
Інформація про українських жінок (2);
Матеріали про Західну Україну;
Географічні і лінгвістичні пошуки в Бердичівській області;
Сучасні франко-українські відносини;
Пошуки інформації по Пилипу Орлику і Григорію Орлику;
Середньовічна історія України;
Голодомор (3);
Французька історіографія про Україну у XX столітті;
Галичина під час Другої Світової війни;
Етнічні групи в Україні;
Сармати;
Як можна бути сьогодні українців в Україні;
Історія української армії (1917 – 1920);
Український національний рух;
Меншини в Харківській області;
Княжна Анна Ярославна;
Відносини Росії з нещодавно проголошеними незалежними державами;
Козаки сьогодні, їхнє місце в українському суспільстві;

МУЗИКА

Матеріали по бандурі;
Українська музика;

РЕЛІГІЯ

Іван Огієнко, митрополит Іларіон;
Релігія в сучасній Україні;
Передхристиянські вірування в Україні;

МИСТЕЦТВО

Микола Кричевський у Франції (2);
Українські митці у Франції;
Олекса Грищенко;
Українські дерев'яні церкви;
Українська архітектура і палац Потоцьких
Ікони з Севастополя;

=====

Упорядкування архівів

Завдяки Меморіальному Фонду ім. Симона Петлюри в Чікаго ми змогли перший раз у 2008 році запросити професора Марину Палієнко, доктора історичних наук, викладача катедри архівознавства Київського національного Університету імені Тараса Шевченка в Києві, для упорядкування документів, що стосуються Симона Петлюри і його дружини пані Ольги Петлюри.

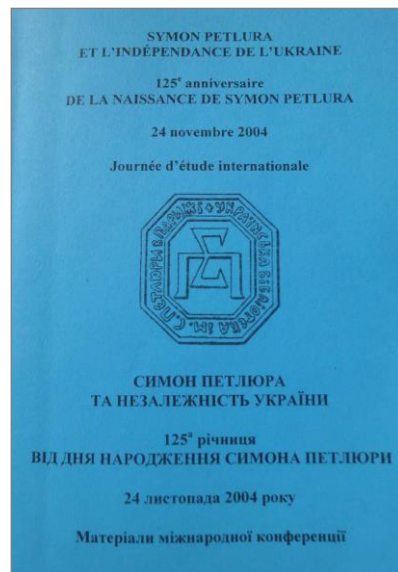
Видавництво книжок

Ярослава Йосипишин, Марина Палієнко. Українська Бібліотека імені Симона Петлюри в Парижі у світлі джерел та спогадів, Київ-Париж, 2006. – 123 с. + VII с.

Пропоноване дослідження відтворює основні події, пов'язані з історією Бібліотеки, з процесом формування її книжкових та архівних колекцій. Окрема увага зосереджується на висвітленні долі її фондів під час Другої світової війни та повоєнний період. Книга написана на підставі залучення широкого кола джерел, що зберігаються у фондах Бібліотеки імені Симона Петлюри в Парижі та в архівах Києва і Москви. Унікальним джерелом для реконструкції роботи Бібліотеки є спогади її першого та довголітнього директора (бібліотекаря) Івана Рудичева *Як це було*, в яких автор подає опис конфіскованих фондів, які нацисти вивезли до Німеччини. Зважаючи на наукову цінність цих спогадів, їх включено до останнього розділу книги.

Симон Петлюра та незалежність України. 125-та річниця від дня народження Симона Петлюри: матеріали міжнародної наукової конференції, за ред. Я. Йосипишин; Українська Бібліотека імені Симона Петлюри. – Київ-Париж, 2008. – 156 с.

До збірника увійшли доповіді учасників міжнародної наукової конференції, яка відбулася у травні 2004 року в Парижі. Зокрема, **Я. Йосипишин** подала коротку біографію С. Петлюри та розвідку *С. Петлюра сьогодні*, в якій дослідила усі згадки про нього у сучасній французькій пресі. **Я.Я. Бруський** представив розвідку *С. Петлюра очима поляків*, а **М. Рябчук** узагальнив сприйняття образу Петлюри і "петлюрівщини" в сучасному українському суспільстві. **А. Жуковський** розглянув тему *С. Петлюра та Франція*, а **В. Косик** – політичне бачення С. Петлюри. **В. Яблонський** дослідив проблему консолідації політичної еміграції у розрізі поглядів С. Петлюри у 1947 – 1950 рр. Доповіді представлені українською, польською і французькою мовами. У додатку подано фотографії з дня конференції.

Наші втрати

Д-р Іван Завада, упокоївся 7 березня 2007 року на 94-ім році життя. Д-р Завада був Дійсним членом і представником Бібліотеки в Австралії. Він непохитно захищав діяльність та ідеали Головного Отамана

2006 РІК ПІД ЗНАКОМ ГОЛОВНОГО ОТАМАНА СИМОНА ПЕТЛЮРИ

програма вшанування пам'яті
Голови Директорії, Головного Отамана військ УНР Симона Петлюри
у 80-ту річницю вбивства в Парижі

Організатори :

Українська Бібліотека імені Симона Петлюри
Амбасада України у Франції

четвер 25 травня 2006 р.

14.35 на цвинтарі Монпарнас

Покладення вінків на могилу Головного Отамана Симона Петлюри
від Української Бібліотеки імені Симона Петлюри від Амбасади України у Франції, та
від українських організацій.
Відправлення панахиди

17.30 під Тріумфальну Арку

Покладення вінків на могилу Невідомого вояка від представників України, від
Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри, від Репрезентативного комітету
української громади Франції

п'ятниця 26 травня 2006 р.

о 14 годині в Українському культурному центрі при Амбасаді України у Франції
міжнародна конференція на тему : *Місце і сприйняття постаті Симона Петлюри*
сьогодні

субота 27 травня 2006 р.

від 11 до 16 годині, Відкриті двері у Бібліотеці та музею Симона Петлюри

*Процесія до могили С. Петлюри. Молода генерація несе вінок від Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри.
Зліва направо: Посол України у Франції Юрій Сергєєв, директор Бібліотеки Ярослава Йосипишин*

ВІДЗНАЧЕННЯ 80-х РОКОВИН ВБИВСТВА
ГОЛОВНОГО ОТАМАНА СИМОНА ПЕТЛЮРИ В ПАРИЖІ

Покладення квітів від імені Меморіяльного фонду ім. Симона Петлюри в Чикаго. Зліва направо: сумівець, член Ради Бібліотеки Іван-Петро Пастернак та голова Фонду Микола Кочерга.

Цвинтар Монпарнас

25 травня у Парижі на могилі Голови Директорії УНР та Головного Отамана Симона Петлюри відбулася урочиста панахида. Церемонія розпочалася рівно о 14 годині 35 хвилин (час смерті Головного Отамана) встановленням прапорів від українських організацій та покладанням вінків від Української Бібліотеки імені Симона Петлюри в Парижі, уряду України, Товариства бувших вояків Армії УНР, Репрезентативного комітету українських організацій у Франції, Організації Українців у Франції, Асоціації Бретань–Україна, Союзу Української Молоді та Меморіяльного фонду імені Симона Петлюри у Чикаго. Панахиду відправив отець протопресвітер Борис Хайневський від Української православної автокефальної церкви. По закінченні панахиди були виголошені промови директором Української Бібліотеки імені Симона Петлюри в Парижі доктором Ярославом Йосипишин, послом України у Франції Юрієм Сергеевим і головою Репрезентативного комітету українських організацій Франції Володимиром Миколенком. Церемонія закінчилася виконанням державного гімну України

Під час панахиди над могилою Головного Отамана Симона Петлюри.

Промова Володимира Миколенка *

Голови Репрезентативного Комітету Української Громади Франції

Мої дорогі співвітчизники !

Не повторюйте помилок минулого! Це має бути постійною пересторогою для теперішніх лідерів України і сенсом нашої присутності тут, біля могили Симона Петлюри, щоб трагічна історія України і не менш трагічна загибель того, хто її уособлював на початку двадцятого століття, могли дати нам політичний урок і посилити єдність українського народу в його прагненні до безпеки, миру і демократії. Бо якщо ми сьогодні урочисто шануємо Симона Петлюру з приводу 80-річчя від дня його смерті, то це тому, що він був одним з небагатьох українських політиків того часу, які зрозуміли нагальну потребу організувати оборону України шляхом створення збройних сил, здатних захистити крихку, щойно проголошену незалежність. З цієї точки зору, його внесок у рух України до незалежності у 1918 році, незважаючи на політичну обстановку влади, що потерпала від утопічних і пацифістських ідей, ще більше заслуговує на увагу.

Для нас, українців різних політичних і географічних обривів, вирішальний внесок Симона Петлюри в історичний процес формування української нації, незважаючи на помилки й невдачі, притаманні усім політичним діянням, полягає у тому, що він поставив національне питання над соціальним, а інтереси держави та українського народу – над партійними і класовими інтересами. Саме з цієї причини ім'я Петлюри займає особливе місце в історії боротьби українського народу за незалежність. Це також є причиною того, що з його політичними діями боролися, а його ім'я ненавидили не тільки комуністи і росіяни-монархісти, які люто протистояли появі незалежності України, але й значна частина з його співвітчизників. Адже незважаючи на значні воєнні загрози країні, небагато з українських політиків були переконані в необхідності розвивати збройні сили України, що будуть здатні стримати агресивні зазіхання її сусідів. Інша частина українських лідерів, просякнута ідеалами братерства між народами і солідарності між людьми, висловилися за скасування всіх армій. Ми знаємо, що з цього сталося.

Мої дорогі співвітчизники! Чи уроки минулого були добре засвоєні лідерами сучасної України? Дозвольте мені сумніватися в цьому. І для доказу, я хотів би зупинитися на питанні інтеграції України в НАТО. Дійсно, протягом деякого часу, завдяки дискусії, що розбурхує українське суспільство, низка українських політиків усіх мастей, у тому числі і високі державні посадовці, для розв'язання цього делікатного питання схилиються до проведення референдуму. Я буквально приголомшений такими заявами і пропозиціями. Чому б не запитати тоді український народ на референдумі про сплату податків, про державну мову або щодо проведення мобілізації населення у разі оголошення війни?

Мої дорогі співвітчизники! Ми не можемо питати український народ про те, чи слід захищати свою країну! Питання національної оборони є виключною компетенцією Президента і уряду України. Будь-який інший підхід до цього питання був би безвідповідальним і самозгубним і віддав би Україну під владу інтересів іноземних держав, що ховались би за народним волевиявленням. Державна безпека входить не до компетенції народу, але до компетенції демократично обраних і підзвітних йому лідерів. Користуючись нагодою, що ми зібралися сьогодні біля могили Симона Петлюри, я хотів би застерегти керівників сучасної України: не піддавайтесь аргументам тих, хто ховається за волевиявленням народу, щоб спробувати зберегти

Україну в залежності від Росії! Не піддавайтесь спокусі порожніх демократичних обіцянок і псевдонародної легітимності! Я повторю це, що знов, як і за часів Петлюри, безпека Української держави, її суверенітет, її вибір союзників і, в кінцевому рахунку, підтримка громадянського миру та територіальної цілісності є предметом відповідальності її лідерів. І не може бути тут референдуму для вирішення питання, що торкається виживання нації. І Президент України, наділений повноваженнями у відповідності до Конституції України, має всі засоби для проведення оборонної політики України, для чого його і було обрано, і він має обирати, що відповідає інтересам держави та українського народу.

Мої дорогі співвітчизники! Для України настав момент істини. Очевидно, що лідери опозиції, які хочуть передати питання інтеграції України в НАТО до референдуму, належать до тих же груп, які хочуть розділити українське суспільство і узалежнити інтереси України з економічних та оборонних питань від Росії. Ймовірно, в надії на знижку на газ і нафту для того, щоб працювали їхні заводи. Що ж стосується груп з президентського табору, які готові піддатися цим вимогам, то вони, на жаль, не винесли уроки з минулого і, як і раніше, продовжують вірити спокусам ангелізму, пацифізму й нейтралітету. У той час, коли Президент Росії Володимир Путін заявив, що Росія прискорить відновлення своєї військової потужності, українське керівництво не може залишатися спостерегачем. Саме з цієї причини Україна має збільшити свій військовий потенціал, зміцнити патріотичний дух офіцерів та, навіть якщо це не подобається Москві, інтегруватися якомога швидше в НАТО з тим, щоб захистити себе від шантажу, від постійного політичного та економічного тиску з боку Росії.

*Мої дорогі співвітчизники! Ми знаємо, що історія України має прикру тенденцію до бульботіння, її лідери занадто часто стурбовані відстоюванням власних інтересів більше, ніж інтересами нації. Це не означає, що ті, хто бере участь в українській політиці, повинні відмовитися від своїх легітимних особистих амбіцій. Але ці амбіції мають бути поставлені на службу Україні та її народу, щоб помилки минулого, до яких історія України нас призвичаїла, могли б стати уроком для українських політиків сьогодні і завтра. Якби це було так, то трагічна загибель Симона Петлюри не була б марною! **Слава Україні!***

*Володимир Миколенко упокоївся 3 листопада 2011 р.

Тріумфальна Арка Парижа

Того ж самого дня о 17 год. 30 хв. було віддано шану Головному Отаманові. Вінки на могилу Невідомого вояка під Тріумфальною Аркою були покладені Послом України у Франції **Юрієм Сергєєвим** – від Українського Уряду, Директором Бібліотеки доктором **Ярославою Йосипишин** – від Української Бібліотеки імени Симона Петлюри в Парижі, головою **Кирилом Митровичем** – від Військового Товариства, головою **Володимиром Миколенком** – від Голови Репрезентативного Комітету Української Громади Франції.

Державний прапор України, прапори бувших українських та французьких комбатантів майоріли довкола Вічного Вогню.

Пам'ять Симона Петлюри та борців за незалежність України була вшанована хвилиною мовчання, після якої були виконані державні гимни Франції та України.

*Покладення квітів на могилу Невідомого вояка під Тріумфальною Аркою,
директором Української Бібліотеки імени Симона Петлюри д-ром Ярославою Йосипишин.
Фото: © Юрій Біляк.*

Хвилина мовчанки на могилі Невідомого вояка під Тріумфальною Аркою. Фото: © Юрій Біляк.

*Посол України у Франції Юрій Сергєєв та директор Української Бібліотеки імені Симона Петлюри Ярослава Йосиптишин вітають ветеранів після проведення церемонії вшанування пам'яті.
Фото: © Юрій Біляк.*

Український хор і публіка під час церемонії під Триюмфальною Аркою. Фото: © Юрій Біляк

Вінки на могилі Невідомого вояка від учасників церемонії. Фото: © Юрій Біляк

РЕАКЦІЇ НА ВІДЗНАЧЕННЯ ТРАГІЧНОЇ РІЧНИЦІ ВБИВСТВА ГОЛОВНОГО ОТАМАНА СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Відзначення трагічної річниці 80-річчя вбивства Симона Петлюри призвело до чергової хвилі наклепів проти Симона Петлюри і Незалежної України.

Ліга боротьби проти антисемітизму та расизму (LICRA) намагалася перешкодити представникам Української держави у Франції, українським організаціям та українській громаді під час покладання квітів на могилу Невідомого Вояка під Тріюмфальною Аркою.

Ще напередодні урочистостей, 23 травня, LICRA опублікувала офіційне пресове повідомлення «Український неґаціонізм - Меморіальний скандал : вбивця вшанований в Парижі» (Négationnisme ukrainien – scandale mémoriel : un assassin honoré à Paris), в якому висловила своє обурення проведенням в Україні і в Парижі заходів, пов'язаних з вшануванням 80-річчя від дня вбивства Симона Петлюри, вимагаючи скасування цієї церемонії.

Ввечері того ж дня, 25 травня, LICRA знов поширила чергове офіційне пресове повідомлення під назвою «День ганьби для Франції і її уряду» (Jour de honte pour la France et son gouvernement) в якому звинуватила французьку владу в тому, що вона не завадила проведенню церемонії в пам'ять Петлюри. Цей день називався "днем ганьби для Республіки і її уряду". LICRA вимагала від французького уряду оприлюднення офіційного протесту перед посольством України в Парижі

В своєму наступному офіційному пресовому повідомленні від 26 травня «Справа Петлюри : сплюндроване французьке правосуддя» (Affaire Petlioura : La justice française bafouée) LICRA назвала проведення церемонії вшанування пам'яті С. Петлюри на могилі Невідомого Вояка профанацією символу французької нації і образою французькому правосуддю, яке виправдало у 1927 році Шварцбарда як месника за жидівські погроми.

Окрім того, президент Ліги, Патрік Гобер, намагався очернити пам'ять українського державного діяча у пресі, надрукувавши 27 травня 2006 р. у газеті *Le Monde* статтю під назвою «Одне з найбільш ганебних вшанувань пам'яті» (Une commémoration des plus douteuses), звинувативши Головного Отамана у погромах.

Чи варто наголошувати, що ця ганебна публікація викликала хвилю обурення. Українська Бібліотека ім. С. Петлюри, та Посол України у Франції Юрій Сергеев звернулися до головного редактора і, апелюючи до історичних фактів та цитуючи праці істориків, спростували безпідставні звинувачення п. Гобера у адрес Симона Петлюри. А Репрезентативний комітет української громади Франції надіслав редактору відкритого листа, який той не опублікував і, таким чином, відмовив українській громаді у праві відповіді. Проти посмертної політичної дискредитації С. Петлюри виступили колишній Посол Франції в Україні Філіп де Сюреман та фахівець з історії України Даніель Бовуа, які, як уже здогадався читач, теж не отримали відповіді від редакції газети *Le Monde*.

На жаль, Патрік Гобер на цьому не зупинився і в червні 2006 р. тепер уже у російськомовній газеті «Русская мысль – Російська думка» (№23), що виходить друком у Парижі, публікує статтю «Герой или монстр. Странная годовщина – Герой чи монстр. Дивна річниця». Цього разу президент Ліги подає недостовірну інформацію стосовно Віктора Ющенка (!), який нібито поклав вінок із написом «Від всенародно обраного президента – першому диктатору України. На честь 80-річчя від дня смерті».

Справедливості ради необхідно сказати, що Віктор Ющенко справді віддав шану Симону Петлюрі, але 16 листопада, а не 25 травня, а на вінку не було жодних написів. Голова Української Бібліотеки надіслала головному редактору листа, на який так ніхто не відповів. Подаємо його текст в українському перекладі.

Лист від Української Бібліотеки імені Симона Петлюри головному редактору газети "Русская мысль" від 30 червня 2006

«Ви опублікували в тижневику "Русская мысль" n° 23 (16-22 червня 2006 року) статтю пана Патріка Гобера, президента LICRA, під назвою *Герой чи монстр – Дивне відзначення річниці (Héros ou monstre – Une commémoration étrange)*.

Сама стаття, яка розповідає про життя Симона Петлюри, Голови Директорії Української Народної Республіки на початку ХХ століття, не потребує жодних спеціальних коментарів. Цю статтю не порівняти з тим, що пан Гобер подав до газети *Le Monde* 27 травня. Але що викликає подив, так це вступ до статті. Я не знаю, чи пан Патрік Гобер чи редакція газети обрали його, але він вимагає корекції, бо є мішаниною неправд.

І дійсно, читаючи цей вступ, можна подумати, що Президент України Віктор Ющенко відвідав цвинтар Монпарнас 25 травня для вшанування 80-ї річниці вбивства Симона Петлюри, що не відповідає фактам. Президент справді був на цвинтарі з дружиною Катериною, щоб схилитись на могилі Симона Петлюри, але це було 16 листопада 2005 року, і він був оточений кількома членами Амбасади України. Ніхто з представників української діаспори у Франції не був тоді присутнім.

З іншого боку, так само у цьому вступі до статті ми читаємо: **"На вінку напис: "Всенароднообраний Президент – першому диктатору України. На честь 80-річчя від дня його смерті"**. Це геть приголомшує! Подібний текст знаходиться поза межами розуміння. Як Ви могли дозволити написати таку нісенітницю, не перевіряючи достовірності фактів? На стрічці вінка, покладеного президентом Ющенком, **не було нічого написано!** Фотографії, які я маю у себе до Вашого розпорядження, цілком доказують це.

Тому я прошу Вас в наступному виданні Вашої газети внести необхідні виправлення для відновлення правди щодо зазначених фактів, а копію цього видання надіслати мені.»

27 травня ізраїльське мовне агентство новин «Metula News Agency» поширило депешу під назвою «Погромник, вшанований на могилі невідомого Вояка» (Un pogromiste honoré sur la tombe du Soldat inconnu), у якій невтомно продовжують повторювати старі совєцькі наклепи, а 30 травня та 5 липня публікує статтю Сержа Фарнеля, який інтерпретує події 1918-1920 рр. «на свій манер»...

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТИ СИМОНА ПЕТЛЮРИ В СВІТІ

УКРАЇНА]

За матеріалами всеукраїнської газети День, № 76, 16 травня 2006 року

Про програму вшанування пам'яті голови Директорії, Головного Отамана військ УНР Симона Петлюри розповіли на прес-конференції, що відбулася в Укрінформі, учасники оргкомітету з відзначення пам'яті Симона Петлюри на чолі з міністром культури і туризму України Ігорем Лиховим. "Особистість Петлюри в Україні ще не знайшла, на жаль, свого місця, що відповідало його внеску в будівництво української нації, української держави, і тому прийнято політичне рішення на найвищому рівні зробити все для того, щоб більше в Україні дітей не лякали Симоном Петлюрою, як це було протягом тривалого часу", — заявив І. Лиховий, водночас додавши: "Ми маємо зламати цей стереотип".

Як заявив присутній на прес-конференції останній Президент УНР в екзилі Микола Плав'юк, саме в ці травневі дні виповнюється вісімдесят років від дня трагічної загибелі від руки найманого вбивці видатного сина українського народу Симона Петлюри, постать якого для багатьох поколінь українців стала символом незнищенності народного духу, дороговказом у боротьбі за волю та державну незалежність України. На його думку, вшанування пам'яті Симона Петлюри, яке цього року згідно з Указом Президента України "Про увічнення пам'яті видатних діячів Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки" від 15 травня 2005 року, вперше відзначається на державному рівні, є актом історичної справедливості та справді державницького підходу до висвітлення темних сторінок нашої історії.

Заступник міністра культури і туризму України Ольга Шокало-Бенч назвала низку заходів з вшанування пам'яті Симона Петлюри, що відбуваються з 15 по 25 травня цього року в столиці України. Серед них – мистецька акція до 80-річчя від дня загибелі Симона Петлюри "...Ця золотом цвяхована блакить", яка відбудеться в Національній опері України за участю Президента Віктора Ющенка, круглий стіл "Симон Петлюра – громадський, політичний і військовий діяч України", виставка "Лицар Української революції" в Національному музеї історії України, презентація нових книжок про життєвий і державницький шлях Симона Петлюри. Окреме місце посідає відкриття 23 травня анотаційної дошки на місці спорудження пам'ятника незламному борцеві за державну незалежність України на будівлі Центральної Ради (Будинок учителя). Сам пам'ятник планується відкрити до 1 грудня 2006 року.

Як повідомив заступник директора Інституту історії України НАН професор Станіслав Кульчицький, 23 травня в Інституті історії України відбудеться круглий стіл "Симон Петлюра – суспільний, політичний і військовий діяч України". Жалобна панахида, яка відбудеться 25 травня у Володимирському соборі за участю патріярха Київського і всієї України-Руси Філарета, завершить декаду поминальних днів.

Вшанування пам'яті Симона Петлюри відбудеться також на його батьківщині – в Полтаві, а також у Рівному, де він тривалий час жив і працював і де в 2001 році йому вперше в Українській державі було споруджено пам'ятник.

Тетяна Пархомчук *В'їхати в місто на білому коні... Близьк і злидні резиденції Симона Петлюри* Всеукраїнський тижневик *Дзеркало тижня*, № 11 (590), 25 березня 2006 року

У статті висвітлюється роль Вінниці в житті С. Петлюри. Саме у Вінниці, куди у лютому 1919 року переїхала два місяці Директорія і уряд УНР, С. Петлюра *встиг розкритися і як людина, і як державний діяч*. Він угамував свою любов до парадів та зовнішніх ефектів, *в'їхавши до міста на білому коні*. Саме тут він видав указ про заборону єврейських поромів, закони про державну мову і про освіту. Зараз же в колишній резиденції С. Петлюри у Вінниці міститься редакція обласного радіо, журналісти якого виходять в ефір з колишньої спальні Головного Отамана. Колись розкішний особняк у стилі неокласицизму знаходиться у жалюгідному, напіваварійному стані, а міська адміністрація не квапиться виділити кошти на його реставрацію. Так само гальмується ініціатива радіожурналістів встановити на цьому будинку меморіальну дошку С. Петлюри до 80-річчя його трагічної загибелі.

Ірина Матяш *Симон Петлюра в Будапешті Громада* (Угорщина) № 2 (82), березень – квітень 2006 http://arhiv.ukrajinci.hu/arhiv/hromada_82/deplomat/petlura.html

Автор висвітлює маловідому сторінку біографії С. Петлюри, а саме його шлях з Варшави через Бідень – Будапешт до Парижа. Залишатися в Варшаві, де він мешкав з листопада 1921 р. на конспіративних квартирах під прізвиськом Полтавченко або псевдонімом Професор, Головному Отаману ставало все більш небезпечним, особливо в зв'язку з вимогою у 1923 року радянської України до польських властей щодо заборони діяльності уряду УНР і видачі С. Петлюри як ворога народу. Організацію таємного переїзду голови Директорії через Будапешт і короткотермінового там перебування було доручено послу УНР у Німеччині М. Васильку та голові Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині генералу-хорунжому В. Сікевичу. Паспорт для Петлюри В. Сікевич отримав на ім'я Стефана Могили. 30 грудня 1923 року Симон Петлюра разом із В'ячеславом Прокоповичем залишив Варшаву. 2 січня 1924 року вони прибули до Будапешту. У зв'язку з припиненням діяльності Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині наприкінці травня 1924 року Головний Отаман із В. Прокоповичем від'їхали до Цюриха, а звідти – до Парижа.

Валентин Солодовник *Зносять останню будівлю родини Петлюр* Всеукраїнська газета *Газета по-українськи*, № 109, 17 квітня 2006 року

Автор алармує широку громадськість щодо того, що на днях мала зникнути остання будівля, яка належала родині Симона Петлюри в Полтаві. Батьки С. Петлюри мали земельну ділянку на розі нинішніх вулиць Зигіна та Артема, де були збудовані їхні два житлові будинки та господарче приміщення — стайня. У середині 70-х років минулого століття історичні будинки знесли. Тоді майже ніхто в місті цього не помітив, бо ім'я Симона Петлюри в СРСР замовчували. На місці будинків звели звичайну п'ятиповерхівку, а в добротну стайню заселили десять сімей. Тепер полтавське підприємство “Сучасний дім”, яке забудовує центральну частину обласного центру, виселило людей з колишньої стайні і будівлю почали розбирати. Полтавські громадські організації протестують.

Тарас Прохасько *Феномен Петлюри: закономірна випадковість* Галицький кореспондент, № 21, 25 травня 2006 року

Автор вкрай влучно зазначає, що “в роки незалежності офіційна історія набула яскравих ознак шизофренічності, намагаючись витворити якийсь компромісний варіант, який би підходив і українофілам, і українофобам, котрі всі разом стали громадянами України”. Симон Петлюра, проте, і досі не увійшов до переліку діячів загальнодержавного рівня. Особиста ініціатива Президента України про вшанування пам'яті С. Петлюри викликала одночасно і захоплення, і ненависть. Вказуючи на помилки С. Петлюри (зокрема, сприяння отаманщині, яка призвела до появи такого невідконтрольного явища, як погроми, які ототожнилися з його іменем), автор статті намагається розкрити феномен Петлюри, важливу частину якого складав його публіцистичний запал і спосіб мислення, що дозволяє нині розглядати вчинки С. Петлюри як *підбірку статей, промов, заголовків; мало коли професія журналіста-публіциста так впливала на хід історії*. Його яскраво виражена національно-політична позиція зумовили появу такого неоднозначного поняття, як *петлюрівець*, яке, зокрема, асоціюється з символом непримиримої національно-визвольної боротьби. Сили цього символу було достатньо, щоб протягом десятиріччя жити надію серед українського повстансько-селянського руху на повернення С. Петлюри після поразки Директорії у листопаді 1920 року. Для приборкання України Москва засудила Головного Отамана до смерті рукою свого агента. Тодішній Європі було зручніше виправдати вбивцю С. Петлюри, незважаючи на докази його боротьби з погромами.

Юрій Шаповал *Петлюра, якого ми все ще не зрозуміли* Всеукраїнська газета День, № 85, 27 травня 2006 року

Автор окреслює найважливіші проблемні виклики, перед якими стоїть сучасна петлюріяна, для того, щоб подолати певну передбачуваність оцінок його життя і діяльності, діапазон яких коливається від сприйняття Петлюри як пророка і мудрого керівника до політичного аутсайдера і нереалізованого диктатора. Треба віднайти реального Петлюру. Постає Симона Петлюри і досі залишається *найбільш дражливым питанням історії української революції* (М. Попович), і не в останню чергу через те, що дотепер не знайдено універсального ключа до потрактування його життя і діяльності. А ключ до Петлюри – у його житті, яке не стояло на місці, як і в проблемі крові. І факт його загибелі разом із загибеллю євреїв під час його перебування на чолі Директорії, миттєво зробив з Петлюри постать символічну, примусив серйозно замислитись над феноменом петлюрівщини.

Автор констатує, що і досі ні дослідники, ні влада в Україні не наважились дати судовому процесу 1927 року публічну і докладну оцінку, що ц конче потрібно зробити з огляду на те, що саме цей процес мав фатальне значення для формування “іміджу” Петлюри як “погромника” і юдофоба.

До того ж, питання про те, хто несе відповідальність за погроми, залишається для світу відкритим, незважаючи на документальні публікації Тараса Гунчака і Володимира Сергійчука. Той факт, що Петлюра не був “погромником” і “антисемітом”, все ще належить досягнути за допомогою аргументованої дискусії. Бо, напевне, “справа в правовому і морально-філософському тлумаченні більше, ніж в якихось нібито досі невідомих обставинах, що їх мали б розкрити архіви” (М. Попович). Причому треба не лише говорити, а й бути почутим за межами України. Є ще один важливий аспект, який

теж потребує чесної відповіді. Це – проблема легітимності та ефективності влади Директорії та Петлюри особисто. Саме тому ще раз варто наголосити на необхідності підготовки ґрунтовної наукової біографії Петлюри, в якій би знайшли відбиття і його психологічні характеристики.

Постать Симона Петлюри за ці роки, що минули після його загибелі, все ще залишається не лише до кінця не дослідженою, і, очевидно, такою, що нею маніпульовано. Саме тому важливим є видобуття саме нових знань (насамперед – архівних) про Петлюру, його добу і – особливо – про обставини його загибелі.

Оксана Шпик *Петлюра повертається до Полтави – це не пам'ятник, але вже дошка*
Щоденна інформаційно-політична газета *Україна молода*, № 155, 26 серпня 2006 року

У замітці повідомляється про **відкриття у Полтаві меморіальної дошки** для вшанування пам'яті Головного Отамана Симона Петлюри. Її встановлено на стіні однієї з будівель Аграрної академії, де колись розташовувалась Духовна семінарія, в якій з 1895 р. по 1902 р. навчався Симон Петлюра. Ініціатором встановлення меморіальної дошки став представник Української народної партії Валерій Асадчев. Ця подія стала першою за 15 років від дня проголошення незалежності України матеріалізацією у мрамурі шани видатному полтавцю.

22 травня 2006 р. у місті **Луцьк** Волинської області товариство «Україна-Світ» під керівництвом Галини Марчук вшанувало 80-ту річницю трагічної загибелі Симона Петлюри, організувавши мітинг-реквієм «Лицарі свободи». До заходу долучилися учасники художньої самодіяльності будинку культури та учні місцевої школи № 16. Отець Василь Янчук УПЦ відслужив панахиду по всіх загиблих борцях за Незалежність України.

А відомий волинський майстер-вишивальник Юрій Савка до цієї дати вишив портрет Головного Отамана. За основу пан Юрій взяв гравюру, виготовлену художником Василем Масютиним у 1936 році до 10-ї річниці смерті Симона Петлюри. У Луцьк її надіслала Голова Української Бібліотеки професор Ярослава Йосипишин. Робота над витвором розміром 50 на 70 см. тривала три місяці.

Наступного дня був проведений круглий стіл на тему «Вклад борців національно-визвольних змагань Волині в становленні Української держави» за участю політологів, вчителів історії, представників громадських та політичних організацій, журналістів.

АМЕРИКА

За матеріалами Наталії Іпатій для “Час і Події” (Чікаго), 8 червня, № 23 – 2006 рік

У неділю, 4 червня 2006 року, у приміщенні парафіяльного осередку при церкві Святого Андрія у містечку Блумінгдейл відбулася панахида на вшанування трагічної дати української історії – 80-річчя від дня вбивства Голови Директорії Української Народної Республіки та Головного Отамана українського війська Симона Петлюри. Із офіційних осіб на ній були присутні Генеральний Консул України в Чікаго **Василь Корзаченко**, Президент Ради Директорів Кредитівки “Самопоміч” **Михайло Кос**, Голова Іллінойського відділення УККА інж. **Орест Бараник**, доктор **Василь Трухлий**,

доктор **Тамара Тимцюрак**. Гостей приймали Голова парафії святого Андрія **Іван Яресько** та настоятель храму отець **Богдан Калинюк**. Головував **Микола Кочерга**, голова Меморіального Фонду імені Симона Петлюри в Чикаго.

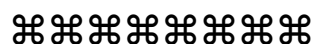
Зібрання у Блюмінгдейл мало на меті віддати честь та шану Симону Петлюрі, а в цей трагічний день роковин його убивства ще раз підкреслити позицію української громади Чикаго та околиць щодо постаті людини, яка стала символом епохи Української Народної Республіки.

До уваги гостей, котрі зібралися у парафіяльному осередку церкви святого Андрія було запропоновано цікаву доповідь про життя та політичну діяльність Симона Петлюри та унікальне слайд-шоу з його похорону, підготовані паном **Тарасом Коновалом**, головою братства Андрія Первозваного при цій парафії. У своїй доповіді пан Тарас так говорить про Петлюру: “Друга частина життя Симона Петлюри ні в чому не подібна до першої. Упродовж якихось двох літ звичайна людина стає керівником держави; скромний працівник пера перетворюється на Головного Отамана української народної армії. Коли б з якоїсь нещасливої нагоди сталося так, що Симон Петлюра загинув до 1917 року, оплакали б його родина та кілька товаришів, року 1926 заплакала за ним ціла Україна. Зміна незрівнянна, що припадає на долю улюбленим історією людям. Але та зміна сталася не тому, що змінився Симон Петлюра. Усі, що знали його, усі мемуаристи одноставно стверджують, що протягом цілого свого життя залишався він тією самою людиною. І характеризували його завжди - та сама простота і скромність, відсутність пози, та сама жертівність і непохитність. Лише все індивідуальне, вся персоналія наче без сліду зникла-потопилася в революційній, державно-національній чинності його. Змінився не Симон Петлюра – змінилися точки прикладання його сили, бо прокинувся од сну столітнього український народ, бо вибухнула велика українська революція. Чин і гасла, що за ними стояли доти окремі люди, гуртки та партії, одійшли од них і стали виявом народної стихії української”.

Натхненною зробили цю зустріч полум'яні вірші **Магдаліни Кавшан**. Пісні діточок із гуртка “*Калина*”, яким при парафії опікуються сестри **Тамара і Таїса Ампульські** та **Ніна Чалак**, додали йому тепла та дитячої безпосередності. А пісні у виконанні хору “*Сурма*” під керівництвом **Леоніда Модрицького** привнесли у пам'ятну зустріч урочистості та трагічної зажури.

Оксана Бакум *Вперше вшановано пам'ять С. Петлюри на державному рівні* Український тижневик *Свобода* (США), № 31, 4 серпня 2006 року

Стаття розвідає про заходи урочистого вшанування пам'яті Симона Петлюри в Парижі 25 – 27 травня 2006 року.

РОСІЯ, МОСКВА

За матеріалами www.petlura.poltava.ua/2011/07/03/у-москві-вшанували-симона-петлюру/

Наприкінці травня 2006 року в Культурному центрі України в Москві пройшла зустріч із завідувачем відділу історії Української революції Інституту історії НАН України, доктором історичних наук **Владиславом Верстюком**, яка зацікавила присутніх росіян та представників української і польської діаспор насамперед новими

фактами з життя Симона Петлюри, його поглядами щодо військового будівництва та майбутнього України. У продовження вшанування 80-ї річниці від дня смерті Симона Петлюри у Культурному центрі України в Москві відбувся перегляд польського документального фільму “*Нелегке братерство*” (“Медіа Контакт”, 1998), який було створено за ініціативою відомого польського публіциста **Єжи Гедройца** та під патронатом Президента Польщі **Александра Кваснєвського**.

“Нелегке братерство” – це розповідь про українсько-польський союз 1919 – 1921 років, головними дійовими особами в якому виступають Симон Петлюра та Юзеф Пілсудський. Деякі відтворені факти, досі відомі лише вузькому колу науковців, спростовують існуючі в українському, польському та російському суспільствах стереотипи щодо постаті Симона Петлюри та щодо пов’язаних з ним історичних подій. З “Нелегкого братерства” багато поляків, наприклад, уперше дізналося про те, що перемога над Червоною армією, яка отримала назву “диво над Віслою”, – це заслуга не лише польських вояків, але й українського союзника, що стримав ворога під Замостям. У фільмі правдиво розповідається й про зраду поляків – у розпалі переможної ходи з’єднаної українсько-польської армії (Другий Зимовий похід), коли вона була вже за 150 км від Києва, Польща підписала Ризький трактат, згідно з яким Україна була поділена по Збруч з більшовицькою Росією.

У “Нелегкому братерстві” прозвучали й пророчі слова Єжи Гедройца: “Для суверенітету, для безпеки Польщі важливішим є незалежність України, ніж вступ до НАТО... Боюся, що і Польща, і Україна перебувають десь на узбіччі зацікавлень великих світу цього, і якщо наш потенціал не використати в ефективній спільній діяльності, то знову буде негаразд – як уже колись було”.

Як відомо, з 1911 до початку 1917 років Симон Петлюра мешкав у Москві, де одружився з українкою Ольгою Більською. Деякий час працював бухгалтером у страховій компанії, а в 1912 році разом із Олександром Саліковським заснував щомісячний російськомовний часопис “Украинская жизнь”, завданням якого було висвітлення української справи перед російським і насамперед зросійщеним українським громадянством.

Фільм “Нелегке братерство”, незважаючи на деякі особливості польського трактування історії трьох сусідніх держав, об’єктивно й спокійно змальовує постать голови уряду УНР. Вшанування пам’яті Симона Петлюри в Москві – непересічна й надзвичайної ваги подія.

ІЗРАЇЛЬ

За матеріалами преси Газета «Наша Віра», лютий 2007 р., № 2 (226)

Про Симона Петлюру в Єрусалимі

Посольство України в Ізраїлі і Асоціація єврейсько-української співдружності провели в Єрусалимі вечір, присвячений 80-річчю від дня загибелі Симона Петлюри, головнокомандувача армії Української Народної Республіки, голови Директорії УНР. Ініціатор вечора і головний доповідач Яків Сусленський відхилив необґрунтовані звинувачення провідника незалежної України у його причетності до погромів у 1918-20 роках. Було зацитовано звернення С. Петлюри, в якому зокрема сказано: «Як допустите до погромів, то ганьбою покриєте славне ім’я українського війська». Після погрому в

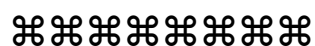
Проскурові 15-17 лютого 1919 року за наказом С. Петлюри було заарештовано отамана Івана Самесенка. Яків Сусленський сказав, що тепер стали відомі документи, які свідчать про причетність Москви до замаху на С. Петлюру. Сам Шварцбард у Червоній армії Котовського очолював чекістський загон.

На закид присутніх проти встановлення в Україні пам'ятника Симону Петлюрі заступник голови Асоціації Леонід Грош відповів, що кожна держава має право ставити пам'ятники своїм видатним діячам. «Нам слід переглянути своє ставлення до С. Петлюри і не валити усі біди тих страшних для українського єврейства років на нього», - сказав він.

Варто навести слова українського поета, лауреата премії ім. Василя Стуса Мойсея Фішбейна : «Для мене, українця єврейського роду, Симон Петлюра є шанованою людиною, українським інтелігентом і соціал-демократом. На багато років його оголосили погромником певні органи і засоби масової інформації. Політичні картярі давно розігрують на наших теренах єврейську карту, аби одвернути євреїв від українського відродження, і весь цивілізований світ - від тих, хто, перебуваючи в опозиції до влади, хоче створити справжню українську Україну. Почали з Петлюри та Бандери, а в пізніші часи взялися поширювати чутки про антисемітизм Народного Руху».

У книзі «Червона перемога: історія російської громадянської війни» проф. Брюс Лінкольн пише, що антипогромницькі накази Петлюри виявилися досить дієвими і кількість зареєстрованих погромів у 1919 році зменшилася на 80 відсотків.

Американський професор історії Тарас Гунчак, який понад 35 років вивчав біографію С.Петлюри і працював в архівах Лондону і Нью-Йорку, вів дискусію на сторінках єврейських видань та заявив, що наукова громада світу загалом дійшла думки, що звинувачень в антисемітизмі колишній керівник української держави не заслужив. Дослідник Генрі Абрамсон в книзі «Молитва за уряд» теж говорить, що Петлюра жодним погромником не був і, на його думку, в науковому світі ця тема вже закрыта. Головна проблема – не факти, а стереотипи свідомости

АНОТОВАНА БІБЛІОГРАФІЯ ПРЕСИ до ПЕТЛЮРІЯНИ, 2007 – 2008 РОКИ

Олександр Луценко, *Полтавці побилися під час закладання пам'ятника Петлюрі* Всеукраїнська газета *Газета по-українськи* № 374, 25 травня 2007 року

В статті розповідається про те, як проходило закладання в Полтаві з нагоди 128-річчя із дня народження голови Директорії пам'ятного каменю на місці майбутнього пам'ятника Симонові Петлюрі. В акції, в якій брало участь біля 200 чоловік, не обійшлося і без бійки. Ввечері того ж дня господарський суд Полтавщини розглянув позов про неправомірне встановлення цього пам'ятного знаку і постановив заборонити розміщення табличок чи монументів С. Петлюрі.

Пам'ятники і пам'ять. Леніну – можна, Петрові Першому – можна, а Петлюрі – зась... Газета Української Асоціації Українців у Великобританії *Українська думка*, ч. 19 – 22 (3117 – 3120), 5 – 26 травня 2007 року,

Редакційна стаття змальовує загальне трагічне становище в Україні зі

вшануванням національних героїв та знакових історичних подій, таких як Голодомор. 23 травня 2007 року у Полтаві спроба представників обласної адміністрації на чолі з Валерієм Асадчевим та помаранчевої коаліції встановити меморіальний камінь на місці майбутнього пам'ятника за двісті метрів від будинку, де народився Симон Петлюра, закінчилася сутичкою з місцевими комуністами і партією регіонів. Міліція була змушена охороняти кільцем місце майбутнього постаменту. Мер Полтави Андрій Маяковський не взяв участі у цій церемонії, посилаючись на незгодження з ним нормативно-правових деталей пам'ятника.

Сергій Кот та Олександр Кучерук *Могили без права на забуття* Всеукраїнська газета Українське слово, № 33, 15 – 21 серпня 2007 року

Автори привертають увагу читачів до долі частини національної культурної спадщини, якою є поховання визначних українців поза межами України. Сучасний надгробок на могилі С. Петлюри (скульптур – Г. Крук) на кладовищі Монпарнас у Парижі і досі доглядається за рахунок коштів української громади. На сьогодні немає жодного рішення щодо опіки з боку держави над могилою С. Петлюри.

У Полтаві знесуть пам'ятник Петлюрі Агенство УНІАН, 19 вересня 2007 року

Повідомляється про рішення господарського суду Полтавської області, яке задовільнило позов Полтавської міськради щодо неправомірності дій Полтавської ОДА і зобов'язало чиновників звільнити земельну ділянку від пам'ятного каменя з написом про те, що там буде встановлений пам'ятник Симонові Петлюрі.

Богдан Червак *Страсті за Петлюрою* Всеукраїнський тижневик Українське слово розділі *Політика і практика антиукраїнізму*, 17 – 23 жовтня 2007 року

Автор розповідає про те, як у ніч з 4 на 5 жовтня комунальні служби Полтавської міськради демонтували пам'ятний знак Головному Отаманові військ УНР Симону Петлюрі. Хоча про це протягом двох наступних днів інформували провідні телеканали, ця скандальна подія, однак, так і не набула всеукраїнського розголосу. Перипетії, пов'язані із встановленням та демонтажем пам'ятного знака С. Петлюри у Полтаві, повною мірою характеризують убогість і примитивність мислення окремих місцевих можновладців та дають серйозний урок для центральної влади, яка допустила наругу над пам'яттю одного з фундаторів української державності. Провінціалізм деяких місцевих чиновників спричиняється до перетворення Полтави у символ національної меншовартості. Незрозумілою є ситуація з відкриттям пам'ятника С. Петлюри у Києві. Складається враження, що С. Петлюра і далі веде бій за незалежну Українську державу.

Андрій Бартковин *Влада Полтави проти пам'ятника Петлюрі* Всеукраїнська газета Шлях Перемоги, № 43 (2784), 24 жовтня 2007 року

В статті розповідається про історію встановлення та зникнення в Полтаві пам'ятного знаку з написом про те, що тут мав бути встановлений пам'ятник С. Петлюрі. Зробили це комунальні служби міста в ніч на 3 жовтня, виконуючи рішення господарського суду. Саме ж рішення – за переконанням заступника голови Полтавської обласної держадміністрації Сергія Соловоя – було "актом вандалізму, вчиненим з грубим порушенням діючого в Україні законодавства", оскільки рішення суду про

демонтаж пам'ятника в законну силу не вступило, будучи оскарженим обласною держадміністрацією у Харківському апеляційному суді. Полтавський мер Андрій Матковський заявив, що пам'ятний знак “нібито був на каналізаційному колекторі”, що заважало підготовці до зими. Він додав же: “На території міста Полтави не було і не має пам'ятного знака Симону Петлюрі”.

Ярослав Тимченко *Петлюра і “Чорні гайдамаки”* Всеукраїнський загальнополітичний освітянський тижневик *Персонал Плюс*, № 7 (259), 21 – 27 лютого 2008 року

Автор спростовує поширені закиди С. Петлюрі як військовому міністру Центральної Ради в тому, що він розвалив українську армію і не зміг організувати оборону України проти більшовиків на початку 1918 року. Адже саме за ініціативи і завдяки наполегливості Симона Петлюри у Києві почав формуватися Гайдамацький кіш Слобідської України. Найпершим гайдамакою С. Петлюри був майбутній генерал Армії УНР, а тоді штабс-капітан Генерального штабу О. Удовиченко. У кістяку гайдамаків було всього троє — штабс-капітан О. Волох, поручник Виноградов та прапорщик Ляхович. Вже згодом до цього кістяка, що став зватися “куреном Червоних гайдамаків”, додалася артилерія, курінь Чорних гайдамаків, загін полку імені С. Наливайка та штаб С. Петлюри. Після загадкового вбивства 29 (16) січня 1918 року Л. Пятакова, головного більшовика Києва, навколо Гайдамацького коша почав створюватись міф про фанатизм, рішучість та божевільну відвагу його членів. В курені нараховувалось 250 вояків, у кінній сотні до 100 вояків. Але навіть і цих сил вистачило С. Петлюрі, щоб незабаром силами гайдамаків придушити заколотників-арсенальців і завзято боронити Київ від більшовицьких військ М. Муравйова.

Юрій Безкровний *Петлюра: погляд сусідів зі Сходу. Російські телевізійники створили новий “історичний детектив”* Всеукраїнська газета *День*, 15 лютого 2008

Автор статті розповідає про враження, які на нього справив фільм *П'ять смертей Симона Петлюри*, презентований на телеканалі “Росія” (автор сценарію – Віктор Савченко, режисер – Ігор Григор'єв). Сам фільм ні з повноцінною журналістикою, ні з історіографією нічого спільного не має. Адже автори картини вже на початку своєї праці припустились значної помилки: вони відмовилися від принципу об'єктивності й ретельно відібрали факти, які дискредитували керівника УНР Симона Петлюру. До того ж, у фільмі перекручено деякі історичні факти та забагато невинуватих узагальнень. Наприклад, не згадано, що в Українській Народній Республіці існувало Міністерство єврейських справ, а його міністрами в різний час були Аврам Ревуцький і Пінкас Красний. Крім того, вже документально підтверджено причетність до погромів насамперед більшовиків, про що не було згадано взагалі. Головне завдання перших чотирьох частин стрічки (всього їх було шість) виглядає як замулення очей паризькими вулицями, музикою та неквапливою оповіддю. Втім, уже під час розгляду версій убивства вводиться низка “потрібних” коментарів. Найсуттєвіше, що автори оцінюють дії більшовиків і петлюрівців під різним кутом зору. Симона Петлюру зображено честолюбною й приземленою людиною: “Йому хотілося весь час залишатися нагорі... Не авантюрист і не борець за ідею, а людина, яка не хотіла втратити владу... і боровся за неї усіма способами”, – прокоментувала російський історик Ірина Міхутіна. У такий спосіб Росія вкотре показала своє бачення історії України. Поки що, на жаль, ніяких

змін на краще не виявлено, хоч автори й намагалися, за їхніми словами, “беспристрастно” розповісти історію життя видатного українського державника. Але вийшов суб’єктивний, навіть заангажований погляд на історію, з перекрученням фактів, що не робить честі авторам “казок” про минуле.

Ярослав Тимченко *Як Петлюра формував військо* Всеукраїнський загальнополітичний освітянський тижневик *Персонал Плюс*, № 8 (260), 28 лютого – 5 березня 2008 року

Дослідник розповідає про перший період українсько-більшовицької війни, яка розпочалася 26 (13) січня 1918 року, коли гайдамаки Симона Петлюри на чолі з Омеляном Волохом вступили у свій перший бій – за станцію Гребінка. На Лівобережжі на той час єдиною особою, здатною перебрати на себе керівництво, був Симон Петлюра. Однак те, що військо не мало керівництва, він повністю збагнув тільки після трагічного бою під Крутами, який відбувся 29 (16) січня. У цьому бою не брала участі жодна частина, підпорядкована С. Петлюрі. З одержанням відомостей про бій під Крутами Симон Петлюра перебрав керівництво рештками усіх військ на себе та зайнявся підготовкою наступу на Київ.

Ярослав Тимченко *Заколот арсенальців* Всеукраїнський загальнополітичний освітянський тижневик *Персонал Плюс*, № 9 (261), 6 – 12 березня 2008 року

Стаття розповідає про заколот арсенальців і його придушення за наказом Головного Отамана С. Петлюри, а також про оборону столиці України від більшовицьких військ М. Муравйова у січні-лютому 1918 р. Взяття “Арсеналу” гайдамаками Симона Петлюри мало величезне значення. Адже до цього часу українські підрозділи не мали жодної перемоги над советськими військами. Захоплення “Арсеналу” підняло дух українським воякам, показало їм, що вони здатні побороти більшовиків.

Ярослав Тимченко *Бій за Київ: Петлюра проти Муравйова* Всеукраїнський загальнополітичний освітянський тижневик *Персонал Плюс*, № 10 (262), 13 – 19 березня 2008 року

Автор розповідає про спробу Симона Петлюри і гайдамаків захистити Київ від більшовицького нашествия Муравйова та Антонова і розвіює побутовий міф про легку перемогу більшовиків при взятті столиці України 7 – 8 лютого 1918 року. Попри невдачу українці засвідчили високий моральний дух і спроможність завдати червоним великих втрат.

Ігор Срібняк *Чому Петлюра співпрацював з поляками?* Всеукраїнський загальнополітичний освітянський тижневик *Персонал Плюс*, № 11 (263), 20 – 26 березня 2008 року; №12 (264), 27 березня – 2 квітня 2008

Дослідник описує внутрішню та зовнішньополітичну ситуацію, в якій опинилася УНР протягом 1919 року. Еволюція польсько-українських відносин привела до підписання польсько-українського Варшавського договору у квітні 1920 року. Польсько-український союз дозволив продовжити збройну боротьбу з російським більшовизмом за українську державність та шукати прориву міжнародної ізоляції, в якій опинилася УНР.

Названо 100 видатних українців Всеукраїнська газета *Газета по-українськи*, 12 квітня 2008 року

Повідомляється, що згідно з голосуванням, що проходило з 16 листопада 2007 року на Всеукраїнському телеканалі *Интер*, було визначено 100 видатних українців поміж 14 тисяч претендентів на це почесне звання. До них в категорії видатних громадських діячів, політиків і державних лідерів було обрано і Симона Петлюру. Володимир Горак *“За нашу і вашу свободу!” Військово-політичний союз УНР і Польщі 1920 року: надії та реальність* Всеукраїнська газета *День*, №100, 7 червня 2008

Дослідник констатує, що характерною особливістю озброєної боротьби Української Народної Республіки в 1917 – 1920 роках була наявність у неї досить великої кількості реальних та потенційних ворогів, а тому головним завданням зовнішньої політики УНР був пошук союзників. На кінець осені 1919 року ситуація на фронті стала катастрофічною, і тільки Польща залишалась тією силою, яка, на відміну від країн Антанти і більшовицької Росії, була готова на певних умовах визнати незалежність України. Однак, автор припускає, що С. Петлюра міг би уникнути необхідності союзу з Польщею, якби він перестав бути центристом, який відкидає як більшовицько-радянський шлях розвитку незалежної України, так і її “буржуазну” перспективу. З іншого боку, дослідник відкидає закиди С. Петлюрі в зраді після підписання Варшавського договору, бо він не став в ряди жодної військово-політичної сили, яка ставила за свою мету ліквідацію незалежності України, і по-друге, на момент переговорів польські війська вже захопили західноукраїнські землі, тобто Польща володіла ними вже де-факто, а Симон Петлюра просто погодився з тим. Інше питання, чи існував у Головного Отамана конкретний план дій, за допомогою якого зробити так, щоб самі поляки стали інструментом в реалізації українських національно-визвольних планів? Найімовірніше, такого плану у С. Петлюри не було, однак безперечно те, що він мав намір провести фактичну ревізію Варшавського договору шляхом поступового посилення позицій національно-патріотичних сил в Україні.

Чи буде вулиця Петлюри в Донецьку? Канадський тижневик *Новий шлях*, ч. 31, 14 серпня 2008 року

У замітці викладено заяву міського голови Олександра Лук'янченка, яку він зробив 12 серпня на прес-конференції про те, що Донецьк не погодиться на перейменування на честь Симона Петлюри вулиць, скверів і парків, оскільки, на його думку, “така історична особа, як Симон Петлюра, не має авторитету”.

Іван Драч *Магнетизм українства. Деякі спостереження учасника Єврокаравану* Всеукраїнська газета *Літературна Україна*, № 46 (5284), 27 листопада 2008 року

Автор пише: *У Парижі ми найбільше винуваті перед пам'яттю Симона Васильовича Петлюри. [...] Бібліотека імені Симона Петлюри і меморіальний музей при ній всечекає, чекає, чекає! Чекає, нарешті, щоб жива, реальна сьогоднішня Україна поставилося до свого трагічного і відданого сина як любляча мати-матинка, а не як покритка, яка соромиться свого гріха, прищипленого до землі сімома кулями Шварцбарда. І своїми діяннями і своєю трагічною кончиною він заробив найуважливіше ставлення до себе – антисемітський флер більшовицького вбивства досі забиває баки багатом. Звичайно, встановлення пам'ятника С. Петлюрі в Полтаві та в столиці*

багато б чого зрушила з місяця. Згадую лише переляканий вечір пам'яті в Київській опері, куди не порадили прийти Президентів – і цим все сказано. [...] людина найбільшої відданості Україні є для наших сучасників під сумнівом.

Склала Олена Симон

НАУКОВІ ВИДАННЯ ПРО СИМОНА ПЕТЛЮРУ, 2006 – 2008 РОКИ

Володимир Сергійчук. *Симон Петлюра і єврейство.* Вид. 2-е, доповнене. – К.: ПП Сергійчук М.І., 2006. – 152 с.

Книга В. Сергійчука присвячена розгляду такого дражливого питання, як єврейські погроми у 1919-1920 роках на території УНР та відповідальності за них Симона Петлюри. Книга складається з двох частин: з розлогої вступної аналітичної статті автора і з підборки документів епохи (накази і відозви Армії УНР з закликами і заборонами чинити погроми, закони про утворення слідчих комісій для розслідування єврейських погромів, листування С. Петлюри з міністром єврейських справ УНР П. Красним, тощо).

Петлюра Симон. *Статті. Листи. Документи.* – К.: ПП Сергійчук М.І., 2006. – Т. IV. – 704 с.

Це документальне видання є логічним продовженням подібних збірок документів, опублікованих у 1956 та 1979 роках у Нью-Йорку та 1999 року стараннями В. Сергійчука у Києві. До четвертого тому увійшли досі не опубліковані листи і документи.

Петлюра Симон. *Главный атаман. В плену несбыточных надежд* / Под ред. М. Поповича, В. Мироненко. – М., Спб.: Летний сад, 2008. – 479 с.

У 2008 році в серії “Бібліотека української думки” вийшла книга *Симон Петлюра. Головний Отаман. В полоні нездійснених надій*. Це перше подібне видання російською мовою, до якого увійшли принципи літературознавчі та публіцистичні твори й документи Симона Петлюри. У вступній статті російськомовний читач може принципово по-новому відкрити для себе постать Головного Отамана, далеку від советських штампів “погромщика” і “запроданця”.

Taras Hunczak. *Symon Petliura and the Jews: A Reappraisal.* Updated and Revised Edition. – Lviv – New-York – Toronto, 2008. – 128 p.

Книга містить в собі статтю автора *Симон Петлюра та євреї: переоцінка* та *Лист до редакції*, опубліковані у 1960 році в журналі *The Jewish Social Studies*, та новий розділ *Симон Петлюра: українсько-єврейські взаємини*. У другій частині книги представлені уривки споминів Соломона Гольдельмана і документи, які доводять повну несправедливість звинувачень С. Петлюри у погромах і в антисемітизмі. Наприкінці книжки подано інформацію про найновіші

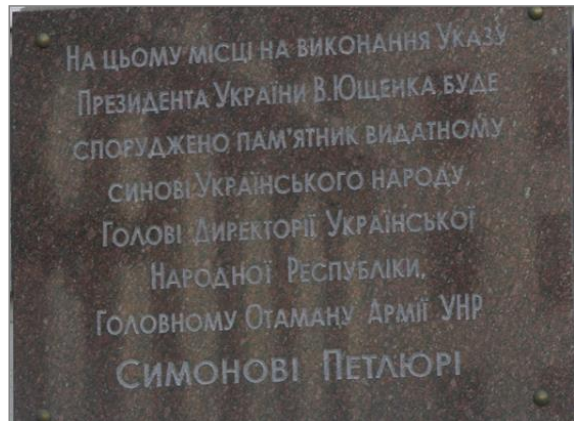
дослідження та публікації про С. Петлюру. Книгу було перевидано завдяки зусиллям Українського Історичного Товариства, за підтримки Фондації імені Івана Багряного і Наукової Фондації Професорської Асоціації.

Постать Симона Петлюри в гуманітарній політиці України 2006 – 2008 років

*Владислав Верстюк заступник голови Українського інституту національної пам'яті
д.і.н., професор*

Симон Петлюра належить до найбільш знакових мега-постатей української історії. Мазепинці, петлюрівці та бандерівці є уособленням української національно-визвольної боротьби, її трьома складовими, за допомогою яких конструюється сучасний національний міф. Здавалося б, подібне твердження має автоматично робити з Головного Отамана незаперечного національного героя, який консолідує і ідентифікує націю. Однак, навіть найпалкіші прихильники С. Петлюри розуміють і не приховують, що їхній герой є ідейним водорозділом сучасного українського суспільства, яке, незважаючи на майже два десятиліття існування суверенної Української держави, лишається поділим на два табори в сприйнятті українського минулого та у вибудові перспектив майбутнього. Тож, політика вшанування постаті С. Петлюри протягом 2006 – 2008 років має свої набутки і свої прорахунки.

За часів президентства Віктора Ющенка центральні органи законодавчої та виконавчої гілок влади, вищі посадові особи держави видали низку нормативно-правових документів, які передбачали, серед іншого, вшанування постаті Симона Петлюри через проведення різноманітних комеморативних акцій та наукових заходів. Зокрема, із постаттю Симона Петлюри пов'язані:

– *Укази Президента України* від 16 травня 2005 № 793 “Про увічнення пам'яті видатних діячів Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки”, від 12 квітня 2007 № 297 “Про заходи з відзначення 90-річчя подій Української революції 1917 – 1921 років та вшанування пам'яті її учасників”, від 12 грудня 2008 № 1158 “Про відзначення 90-ї річниці проголошення Акта злуки Української Народної Республіки і Західно-Української Народної Республіки”, про відзначення Дня Соборності України у 2006 і 2007 рр.;

– *Розпорядження Кабінету Міністрів України* від 21 березня 2007 р. №103-р “Про підготовку та відзначення 90-річчя утворення першого Уряду України”; від 21 травня 2008 № 729-р “Про заходи з відзначення 90-річчя подій Української революції 1917 – 1921 років та вшанування пам'яті її учасників”;

– *Постанова Верховної Ради України* від 25 грудня 2008 № 825-VI “Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2009 році”.

Вищезгадані нормативно-правові акти Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України дублювались на рівні обласних і районних державних адміністрацій, місцевих органів самоврядування.

Окремо слід згадати про *Указ Президента України* від 12 квітня 2007 року, що був одним із найважливіших, комплексних і дієвих документів. Зокрема, він став підґрунтям для підготовки *Плану заходів з відзначення 90-ї річниці подій Української революції та вшанування її учасників*, зобов'язуючи уряд утворити спеціальний оргкомітет та розробити у місячний строк план заходів, який передбачав би відзначення найважливіших подій Української революції, їх публічний та науковий супровід. На жаль, урядове розпорядження *Про заходи з відзначення 90-ї річниці подій Української революції та вшанування її учасників* вийшло лише 21 травня 2008 року, тобто через рік після виходу Указу Президента.

Хоча постать С. Петлюри в документі окремо не згадувалася (його автори використовували більш загальні формулювання на кшталт “відзначення визначних діячів”, або “вшанування героїв”), серед найважливіших заходів, спрямованих на висвітлення і популяризацію діяльності С. Петлюри, треба відзначити наступні:

– проведення урочистостей та міжнародної наукової конференції з нагоди 90-ї річниці проголошення Акта злуки Української Народної Республіки і Західно-Української Народної Республіки;

– організація постійно діючих експозицій та виставок архівних документів, речових і фотоматеріалів, що ілюструють події Української революційної, життя та діяльність провідних діячів Визвольного руху. Водночас цим розпорядженням передбачалося найменування вулиць та площ на честь діячів української революції, спорудження пам'ятників і встановлення меморіальних дошок.

Отже, з виданням урядового розпорядження центральні та місцеві органи влади отримали у своє розпорядження широкий арсенал засобів, що мали актуалізувати історичну пам'ять українців про події та діячів Української революції (зокрема, про Симона Петлюру), надати їхній діяльності рис системності та планомірності з тим, щоб подолати стереотипи радянської пропаганди.

У 2006 році в Україні відбулася низка заходів, присвячених 80-й річниці смерті Симона Петлюри. Фактично, вперше за всю історію в Україні пам'ять Головного Отамана було вшановано на державному рівні. У Києві 25 травня в Національній опері пройшов вечір пам'яті Симона Петлюри, а наступного дня – у день загибелі С. Петлюри – у Володимирському соборі відбулася траурна панахида за участі глави Української православної церкви Київського патріархату Філарета. 26 травня в Національному музеї історії України відкрилася виставка “Лицар української революції”. Того ж дня в Інституті історії України НАН України відбувся круглий стіл *Симон Петлюра – суспільний, політичний і військовий діяч України*. На місці спорудження пам'ятника С. Петлюри було відкрито анотаційну дошку. Низка заходів пройшла і на батьківщині С.

Петлюри – в Полтаві. Зокрема, напередодні Дня Незалежності на приміщенні колишньої духовної семінарії, де навчався Петлюра, було відкрито меморіальну дошку.

Наступний 2007 рік теж був ювілейним, в Україні широко відзначалося 90-річчя події першого року Української революції. До річниці Всеукраїнського національного конгресу 19 – 21 квітня 1917 року на будівлі Національної філармонії України (у 1917 році – приміщення Купецького зібрання) було встановлено меморіальну дошку з інформацією про те, що саме там відбувався цей надзвичайно вагомий для української нації форум. До ювілею Генерального секретаріату Української Центральної Ради – формально першого у ХХ ст. уряду України – Національний банк України випустив в обіг відповідну монету. У червні 2007 року Державний комітет архівів України, Український інститут національної пам'яті за підтримки Кабінету Міністрів України підготували науково-документальну виставку та CD-диск. У виставці були представлені фотокартки і документи С. Петлюри, що був Генеральним секретарем військових справ, а також найважливіші документи Центральної Ради України та Генерального секретаріату.

На відзначення 90-річчя проголошення Української Народної Республіки – однієї із найважливіших віх Української революції, у жовтні 2007 року відбулись наукові читання *Українська Народна Республіка – 90 років з дня проголошення*, організовані Українським інститутом національної пам'яті, Інститутом історії України НАН України та Сіверським інститутом регіональних досліджень. У листопаді 2007 року зусиллями НАНУ було організовано міжнародну науково-теоретичну конференцію *Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття*¹. 6 – 7 грудня на базі Кам'янець-Подільського університету пройшла Всеукраїнська наукова конференція *Формування та діяльність українських національних урядів періоду Української революції 1917 – 1921 років*². 10 грудня в Київському міжнародному університеті відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція *УНР: нове воскресіння державності*³.

Окреме місце у заходах вшанування пам'яті Симона Петлюри посідала задача встановлення пам'ятника С. Петлюрі у місті Києві та інших населених пунктах. Ще 16 травня 2005 року Президент України своїм Указом *Про увічнення пам'яті видатних діячів Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки* доручив Кабінету Міністрів України разом з Київською міською державною адміністрацією вирішити у встановленому порядку це питання. У пресі з'явилися перші повідомлення про те, що у вересні 2005 року відповідний проект мають винести на розгляд постійної комісії Київради з питань гуманітарної політики, а потім розглянути на пленарному засіданні. За інформацією начальника Головного управління культури, мистецтв та охорони культурної спадщини, знайшлися міжнародні

1 Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття. Збірник. – К.: ІПЕНД, 2007. – 581 с.

2 Формування та діяльність українських національних урядів періоду Української революції 1917-1921 рр.: матеріали Всеукраїнської наукової конференції. Кам'янець-Подільський, 6-7 грудня 2007 р. / Ред. кол.: *Смолій В. А.* (співголова), *Завальнюк О. М.* (співголова) та ін. – Кам'янець-Подільський: Оіон, 2008. – 336 с.

3 Нове державницьке воскресіння України: зб. наук. ст. / голова ред. кол. Р. П. Іванченко-Іванова; Інститут історії України НАНУ, Інститут української археографії та джерелознавства НАНУ ім. М. Грушевського, Київський національний ун-т ім. Т. Шевченка, Київський міжнародний ун-т. – К.: КиМУ, 2008. – 679 с.

організації, готові профінансувати зведення монумента. Попередньо називали і місце встановлення пам'ятника – з лівого боку від Будинку вчителя. Пам'ятник мали відкрити до 80-ї річниці трагічної загибелі Симона Петлюри.

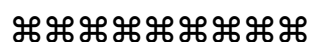
На виконання Указу Президента України від 12 квітня 2007 року розпорядженням КМУ № 279 було утворено Оргкомітет та затверджено *План заходів щодо увічнення пам'яті видатних діячів Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки*. Пунктом 23 згаданого Плану знов було передбачено встановлення пам'ятника Симона Петлюри у Києві. Відповідно до цього рішення, було визначене місце майбутнього пам'ятника біля Київського міського будинку вчителя (будинок Української Центральної Ради) за адресою вул. Володимирська, 57, де роком до того було встановлено і урочисто відкрито відповідну анотаційну таблицю. Але і до цього часу не відведено землю під майбутній пам'ятник.

Що стосується проекту перейменування однієї з вулиць Києва іменем Симона Петлюри, то таке рішення було ухвалено 11 лютого 2008 року комісією Київської міської адміністрації з питань найменувань та пам'ятних знаків. З 2009 року вулиця Комінтерну перейменовувалася на вулицю Симона Петлюри.

2007 рік був позначений появою документального фільму *Українська революція. Втрачена держава* (режисер – Сергій Братішко) та двох професійних фільмів про Симона Петлюру, а саме *Непрощені: Симон Петлюра* (режисер – Віктор Шкурін) і *Симон Петлюра. Смерть українського Бонапарта* (режисер – Ігор Григор'єв). Останній, правда, є витвором російської пропаганди, як і фільм 2008 року *П'ять смертей Симона Петлюри* (сценарій Віктора Савченка, режисер – Ігор Григор'єв), що серед патріотично налаштованої аудиторії зібрав лише негативні відгуки. В Інтернеті можна віднайти кілька любительських документальних фільмів, як-от *Революційна Україна очима радянського кіно. Петлюра, Симон Петлюра. Священний бій, Симон Петлюра і його боротьба, Симон Петлюра у Вінниці*.

Важливим здобутком за цей час стало створення сайтів, присвячених виключно Головному Отаманові. Один із них – з промовистою назвою Симон Васильович Петлюра. Офіційний сайт (<http://www.petlura.poltava.ua>) створено наприкінці 2007 року за ініціативи Комітету з увічнення пам'яті Симона Петлюри. Інший сайт, заснований 2008 року, називається *Симон Петлюра – син України, жертва міжнародного терору* (<http://www.poltava-repres.narod.ru/petlura/index.htm>) і є частиною спецпроекту, присвяченого пам'яті жертв терору та Голодомору. Обидва сайти містять інформацію про біографічні дані Головного Отамана, підбірку статей з преси та фотогалерею.

Таким чином, протягом 2006 – 2008 років було проведено низку заходів із висвітлення життєдіяльності та вшанування пам'яті С. Петлюри. Однак державній гуманітарній політиці Україні в цей час бракувало системності та планованості. Постать Симона Петлюри так і не стала її пріоритетом, а більшість запланованих заходів так і залишилися на сторінках офіційних державних документів, не будучи реалізованими на практиці. Не вдалося виробити більш-менш єдиної думки щодо С. Петлюри в українському суспільстві, а відтак ця постать не стала вагомим консолідуючим чинником (хоча могла б і мала стати), а також не зайняла належного місця в символічному пантеоні Українських Героїв.

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ, ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТИ ГОЛОВНОГО ОТАМАНА СИМОНА ПЕТЛЮРИ

26 травня 2006 року у Культурному центрі Амбасади України у Франції була проведена міжнародна конференція на тему *Місце і сприйняття постаті Симона Петлюри сьогодні*. Відкрив конференцію міністр Закордонних справ України, **Борис Тарасюк**. У своїй промові він підкреслив історичну роль, яку відіграв Симон Петлюра у формуванні української національної ідеї, пробудженні самосвідомості українського народу та у становленні української нації. Борис Тарасюк підкреслив необхідність зняти негативний ореол навколо С. Петлюри і віддати йому належну шану, адже без його постаті історія творення Української держави була б неповною. Він звернув увагу на тому, що 2006 року пам'ять Симона Петлюри вперше

вшановувалася в Україні на державному рівні, повертаючи йому почесне місце у галереї її творців Української Держави.

На засіданні головувала доктор **Ярослава Йосипишин**, Директор Української Бібліотеки. Вона зробила доповідь *Вбивство Симона Петлюри у висвітленні тогочасної французької преси*. Також виступили зі своїми доповідями професор **Володимир Косик** (Франція) *80 років потому*, професор **Марина Палієнко** (Україна) *Ідейна спадщина Симона Петлюри на сучасному етапі українського державотворення*, історик українського кіна **Любомир Госейко** (Франція) *Персонаж Симона Петлюри в українському кіно*.

Подаємо резюме тих вступів в перекладі українською мовою.

Ярослава Йосипишин (Париж)

Вбивство Симона Петлюри у висвітленні преси того часу

Враховуючи інтерес, що й до сьогодні не згасає до обставин вбивства Симона Петлюри, видається цікавим проаналізувати публікації французької преси за 25 травня – 9 червня 1926 р.

Читаючи газети того часу, констатуємо, що більшість журналістів дуже слабо орієнтувались у подіях в Україні у 1917-1920 рр., як про це, зокрема, свідчить заголовок в Л'Юманіте за 26 травня: «Петлюра, шеф контрреволюційної банди, який громив Україну, вбитий у Парижі російським євреєм – вбивця заявив, що це є помста за погроми Білих».

Спираючись невідомо на що, Симона Петлюру називають то «козацьким очільником», то «російським генералом», систематично «гетьманом» замість «отаманом», «колишнім диктатором», «старим тираном України», «катом», «лідером контрреволюційної банди», «[С.Петлюра] колишній

диктатор України, убитий в Парижі одним з своїх співвітчизників» і т. д. На шпальтах газет повідомляється про те, що він народився в Києві, а не в Полтаві (ця інформація була надана журналістам посольством більшовицької Росії!).

Деякі газети намагалися пояснити, чому це вбивство здійснив саме Шмуль Шварцбард, який видавав себе за «українського єврея французької національності»! Проте журналісти вважали таке окреслення невідповідним, і кваліфікували його як «російського емігранта», або – частіше – «російського єврея» чи «російського ізраеліта».

У своїх статтях автори твердять про «різанину євреїв», «погроми», вину за які вбивця покладає на С. Петлюру, але при цьому журналісти не заглиблювались у деталі, бо насправді, вони нічого про це не знали. «Вбивця прагнув помститися за своїх одновірців, які постраждали від українського экс-диктатора».

Історичні факти часто подаються неточно та з анахронізмами: «В кінці 1918 року Україна стала незалежною державою». Нагадаємо, що Україна стала незалежною 22 січня 1918 р. Або «...у 1917 р., коли Петлюра був головою уряду цієї країни» або навіть «1920 р., дата приєднання України до союзу радянських республік!».

Але на щастя не всі статті подають Петлюру в негативному світлі. Paris-Midi публікує 26 травня офіційне комюніке Української дипломатичної місії, додавши зважений та неупереджений аналіз цієї події. Газета також опублікує інтерв'ю князя Токаржевського, друга і довіреної особи Петлюри. Комюніке буде підхоплено іншими газетами, які опублікували інтерв'ю з українськими урядовцями, що були отримані в офісі журналу «Тризуб», де всі в один голос стверджували: «Йдеться тільки про політичний злочин. Про сплановане вбивство людини, що мріяла зробити Україну великою незалежною державою. Шварцбард є лише інструментом, фанатиком на службі [більшовицької] партії».

Найоб'єктивніша характеристика С.Петлюри містилась у статті журналістки Марізі Шуазі, яка була опублікована 27 травня в Paris-Midi. Вона з ентузіазмом описує зустріч з Симоном Петлюрою у Варшаві, а пізніше й в Україні: «...мужній, енергійний, Петлюра мав задатки ще одного Наполеона... Це як воїн, який пізніше розкрився мені в Україні серед козаків, які обожнювали його, і селян, які молилися за нього... Я можу стверджувати, що бачила і чула, на мої власні очі й на мої власні вуха, що Петлюра жодним чином не несе відповідальності за єврейські погроми. Він не був антисемітом. Він навіть дав – о утопія – свого роду національну автономію євреям України...».

=====

Володимир Косик (Париж)

Симон Петлюра 80 років тому

За радянських часів українці в УРСР були тотально дезінформовані та повністю засліплені більшовицькою пропагандою, не маючи можливості почути бодай одну об'єктивну чи позитивну вістку про Голову Української Народної Республіки, яким у 1919-1926 рр. був Симон Петлюра.

З моменту відновлення незалежності ситуація починає змінюватися на краще. Становище С.Петлюри в історії України як голови уряду незалежної України в 1919-1920 рр. нині повністю визнане Українською державою. І сьогодні ми офіційно відзначаємо день його вбивства на урядовому рівні.

У такій сприятливій атмосфері історики і журналісти починають дедалі більше цікавитися різними аспектами життя та діяльності С.Петлюри. Але наближення до історичної правди про логіку його дій та вчинків все ще є складним завданням через брак архівних джерел. Саме з цієї причини існує дуже небагато поглиблених аналітичних розвідок цієї теми, а крім того ця проблематика не стала об'єктом наукових зацікавлень молодих вчених, перед якими нині стоїть завдання вибору тем кандидатських дисертацій.

Водночас, можна прочитати досить багато журналістських статей, які хибують на надміру критичний ухил. Так, зокрема, у газеті «День» читаємо, що політика Петлюри була наївною і недалекоглядною, причому без визначення того, у чому ж власне помилявся Голова Директорії

УНР. Серед вже опублікованих книг особливо привернули нашу увагу дві з них (обидві – російською мовою).

Перша – збірка статей Петлюрівщина (упорядник Сергій Шумов. Серія: "Русский Бунт". – Москва: "Ексмо", "Алгоритм", 2005. – 256 с.). Після короткої біографії Симона Петлюри можна прочитати невелику статтю Наталії Дмитрівни Полонської-Василенко, що має назву "Україна в 1917-1923 роках", радше – уривок з неї, ймовірно, з публікації автора вже еміграційної доби, і велику статтю Р. Ейдемана і Н. Какуріна, під назвою "Громадянська війна в Україні», опубліковану в Києві в 1928 р. Ця остання цілком узгоджується з радянською ідеологією.

До збірки уміщено також статтю С.Петлюри "Іван Франко, поет національної честі", опубліковану у 1916 р. Книга доповнюється уривками з процесу Шварцбарда, опублікованими в Ленінграді в 1930 р. під назвою "Постріл в Парижі. Справа Симона Петлюри». Також наводиться чотири прокламації Симона Петлюри 1919 р. і його заклик від 22 січня 1923 р.

Друга – книга В.А. Савченка Симон Петлюра (Серія: "Время и судьбы". – Харків: Фолио, 2004), автор якої не претендує на написання наукової монографії, а пропонує читачеві свій літературний твір. Іноді він цитує листи або документи, але без зазначення джерел. Проте ця книга є першим важливим белетристичним твором про Симона Петлюру і його епоху. Автор починає з констатації, що радянська пропаганда зробила Петлюру "демоном", зрадником, бандитом, брехуном, найгіршим з людей. Відтак завданням його книги, каже автор, є спроба зруйнування такої візії та перетворення політика-символа на живу людину, аби читач зміг дізнатися, ким дійсно був Симон Петлюра.

=====

Любомир Госейко (Париж)

Образ Симона Петлюри в українських художніх фільмах

В історії українського кіномистецтва існує небагато великих біографічних фільмів, присвячених державним діячам, окрім стрічок *Богдан Хмельницький* (1940) Ігоря Савченка, *Ярослав Мудрий* (1982) Григорія Кохана, *Данило Галицький* (1987) Ярослава Лупія. А щодо постаті Симона Петлюри, українська кіноіндустрія дала кілька художніх фільмів, де він з'являється у деяких епізодах.

Образ Симона Петлюри був відтворений українськими кінематографістами на 30 років раніше Леніна (художній фільм Ісаака Шмарука *Правда*, відзнятий у 1957 р.). Насправді, у 1926 році, в той самий час, коли Голова Директорії був підступно вбитий у Парижі, на Одеській студії знімається фільм з досить двозначною назвою: *ПКП / Пилсудський купив Петлюру*. Перед сценаристами фільму Георгієм Стабовим та Олександром Лівшицем було поставлене завдання затаврувати націоналістичні осередки. Дія цієї історичної драми відбувається на початку 1920-х років, коли Петлюра був змушений поступитися Польщі територією Західної України.

Виконавець ролі Петлюри в *ПКП*, Микола Кучинський, трьома роками пізніше знову гратиме цю роль у художньому фільмі Олександра Довженка *Арсенал* (1929). Петлюру показано крадькома між членами Центральної Ради та військовиками. Довженко майже віртуальним шляхом зображує овації народу Симону Петлюрі на площі собору Святої Софії під час Першого Всеукраїнського з'їзду. На цьому етапі своєї кар'єри Довженко ще є щирим, навіть коли неохоче заявляє, що поставив собі за мету боротись проти українського шовінізму.

Намагаючись продовжити свою творчу діяльність та адаптувати її до тогочасних політичних реалій, Довженко знімає на бажання Сталіна фільм у дусі соціалістичного реалізму, один з видатніших кінематографічних творів цього десятиліття, *Щорс* (1939), де Петлюра представлений в кількох сценах, коли він промовляє досить дивні своїм візаві. Довженко, відчуваючи тиск з боку влади, яка звинувачує його у націоналістичних настроях, підсилює негативні сторони особи Петлюри та доручає виконання цієї ролі російському акторові Георгію Полежаєву, який не мав ані фізичної подібності, ані тихого вдачі свого прототипу.

Тільки наприкінці хрущовської відлиги українському кіно, нарешті, вдалось витворити більш реалістичний образ Петлюри. Незмінний генеральний секретар Спілки кінематографістів України Тимофій Левчук знімає революційно-історичну стрічку *Родина Коцюбинських* (1970), що зображує політичне життя України у 1908-1918 роках. У цьому фільмі Петлюра вже позбувся клейма класового ворогу та заворожує більше, ніж Ленін. Видається, що Петлюра із плоті і крові, вперто керує державою, виявляючи свою ненависть до комуністів. Такі рідкісні та переконливі інтерпретації образу Голови Директорії були створені одним із найвидатніших акторів театру і кіно Костянтином Степанковим.

У 1986 році, з початком Перебудови, українське кіно знову повертається до образу Симона Петлюри, а в українців відновлюється історична пам'ять про нього. Одеська студія доручає режисеру Олександрові Павловському створити фільм *На вістрі меча*. Цей другорядний фільм (серія Б) відтворює реальний історичний образ, не фальсифікуючи ідеологічну позицію Симона Петлюри, якого вдало зіграв актор Володимир Талашко.

=====

Марина Палієнко (Київ)

Ідейна спадщина Симона Петлюри на сучасному етапі українського державотворення

У статті розглядається значення С. Петлюри як політика і державного діяча та його роль в створенні самостійної, незалежної, демократичної та правової Української Держави. І хоча дипломатичні та військові зусилля С. Петлюри не мали бажаного ефекту, сам факт збройної боротьби за незалежність був яскравим свідченням державотворчого потенціалу української нації.

На підставі аналізу зовнішньої й військової політики С. Петлюри у 1919–1920 рр. автор (слідом за професором В. Косиком) виокремлює такі основні компоненти його державної діяльності: збройна боротьба за державність України проти всіх зовнішніх ворогів цієї державності (зокрема проти денікінських і більшовицьких військ); намагання спертися у цій боротьбі на свого західного сусіда – Польщу, з тим щоб створити надійне підґрунтя для продовження боротьби; прагнення до відміни блокади з боку держав Антанти з метою отримання політичної, військової, дипломатичної і медичної допомоги.

Окремо розглядаються через призму думок С. Петлюри значення для УНР Варшавського договору з Польщею у 1920 році та завдання української еміграції.

Автор наводить цінні і до сьогодні думки щодо перспектив розбудови Української Держави, які були викладені С. Петлюрою у його програмній праці “Сучасна українська еміграція та її завдання”. Особливо актуально звучать сьогодні його тези про необхідність чільним діячам держави мати хист професійних політиків; про konieczність консолідації дій представників різних політичних партій та сил задля створення та розбудови Української Держави, спираючись на пріоритет державності над партійністю, загальнонаціональних інтересів над класовими, груповими чи партійними; про необхідність європейської орієнтації зовнішньої політики України.

Серед заходів вшанування С. Петлюри пропонується офіційне оскарження Україною вироку Паризького суду присяжних, який безпідставно виправдав убивцю Симона Петлюри, запламувавши при цьому славного сина українського народу в єврейських погромах.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГ

Після конференцію відбулася презентація книжок

Ярослава Йосипшин і **Марина Палієнко** представили свою спільну працю *Українська Бібліотека імені Симона Петлюри в Парижі у світлі джерел та спогадів* (Київ–Париж, 2006).

Основа книжки то спогади Івана Рудичіва, перший бібліотекар, що описує як гестапо skonфіскувала всю Паризьку Українську Бібліотеку (архіви, книжки, музей) і вивезли разом з ним до Німеччини.

Інші розділи книги написані на підставі залучення широкого кола джерел, що зберігаються у фондах Бібліотеки імені Симона Петлюри в Парижі та в архівах Києва і Москви.

Марина Палієнко представляє книжку

Дмитро Миронюк

Запрошений Посольством України у Франції **Дмитро Миронюк** представив книжку, написану у співавторстві з **Наталею Миронюк**, *Симон Петлюра – засновник Тризуба* (Чернівці, 2006).

IV ВСЕСВІТНИЙ ФОРУМ УКРАЇНЦІВ – 18-20 СЕРПНЯ 2006

Українське слово № 34 (3285) за 23-29 серпня 2006 р., «ШП» № 34 (2724) за 23 серпня 2006 р., <http://www.ukrajinci.cz/ua/diaspora-svit/detail/-iv---/>

У Києві 18-20 серпня 2006 року відбувся IV Всесвітній форуму українців. У роботі Форуму взяли участь представники закордонного українства з 43 країн світу, а також представники всіх регіонів України, Секретаріату Президента, Кабінету Міністрів, народні депутати, політичні та громадські діячі України.

Форум мав на меті проаналізувати стан закордонного українства, проблеми взаємин України із закордонним українством, визначення пріоритетів налагодження і зміцнення зв'язків між українцями, які проживають в Україні і поза її межами, а також підвищення ролі закордонного українства у вирішенні міжнародних проблем України, особливо в процесах євро- та євроатлантичної інтеграції українців.

Адже самий факт існування закордонного українства урізноманітнює, збагачує й утверджує українську присутність у світі. Ще більшою мірою розвиток всебічних культурних, наукових, економічних зв'язків із діаспорою потрібен Україні, бо кожна зарубіжна українська громада є не тільки джерелом поширення знань про Україну, але й унікальним чинником взаємовигідного політичного, культурницького, інформаційного та іншого впливу на держави, в яких проживають українці.

Саме в цій перспективі Віктор Ющенко, відкриваючи IV Всесвітній форуму українців, дав доручення урядові взяти під державну опіку найважливіші центри української культури у світі: Український Вільний Університет у

Мюнхені, Українську Вільну Академію Наук у Нью-Йорку, Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка у Сарселі, **Бібліотеку імені Симона Петлюри у Парижі** та десятки інших.

ПОВЕРНЕННЯ ДОДОМУ? (СУМНА ОДИСЕЯ ОДНІЄЇ КАРТИНИ ОЛЕКСИ ГРИЩЕНКА)

У жовтні 1965 р. видатний український художник Олекса Грищенко* передав у дарунок Українській Бібліотеці імені Симона Петлюри в Парижі чотири свої живописні роботи та понад 100 книг та листівок-репродукцій своїх праць. Цей шляхетний і патріотичний крок О.Грищенка свідчив як про його громадянську позицію, так і про глибоку повагу художника до одного з найвизначніших очільників українського національно-визвольного руху – Голови Директорії та Головного Отамана Військ УНР Симона Петлюри.

За кілька днів після відвідування О.Грищенком Бібліотеки та передачі згадуваних цінних дарунків її довголітній директор Петро Йосипишин надіслав митцю листа-подяку, в якому зазначав: *«Ваш цінний дар для Бібліотеки дуже збагатив як книжковий фонд, так і музейні експонати. Нам дуже приємно, що Ваші образи (картини – авт.) красуються на стінах Б[ібліоте]ки...»*^{**}. Далі у своєму листі П.Йосипишин наводив повний перелік отриманих подарунків, і в числі інших картин згадував про *«Обрамований образ – мертва природа – ягоди»* (взятий в рамку натюрморт з ягодами – авт.)⁴. У цьому ж листі П.Йосипишин висловлював переконання, що все передане О.Грищенком *«творитиме окремий відділ»* творчості

* Докладніше про життя та творчість О. Грищенка див.: Енциклопедія українознавства. Словникова частина. – Париж–Нью-Йорк, 1955-1957. – Т.2. – С. 439-440; *Грищенко Олекса*. Україна моїх блакитних днів. – Мюнхен: Видавництво «Дніпрова Хвиля», 1958. – 255 с.; Олекса Грищенко Мої роки в Царгороді. 1919-1920-1921. – Мюнхен-Париж: Видавництво «Дніпрова Хвиля», 1961. – 258 с.; Alexis Gritschenko. Deus auso Constantinople. Journal d'un Peintre. – Paris, 1930. – 295 p.

** Див. додаток – фотографію однієї зі стін «конференційної» кімнати Бібліотеки у листопаді 1965 р., на знімку натюрморт «Ягоди» перший ліворуч. Оригінал фотографії зберігається в архіві Української Бібліотеки імені Симона Петлюри в Парижі.

⁴ Українська Бібліотека імені Симона Петлюри в Парижі, архівний відділ, «Поточне листування дирекції Бібліотеки», копія листа директора Бібліотеки П.Йосипишина до О.Грищенка від 3 листопада 1965 р.

художника в стінах Бібліотеки: картини, як вже зазначалось, зайняли чільне місце серед музейно-мистецької експозиції Бібліотеки, а подаровані книги та репродукції картин могли бути переглянуті її читачами та відвідувачами за їх першим проханням.

Ще за два місяці – в січні 1966 р. – повідомлення про цінний дарунок художника Бібліотеці було опубліковано в черговому числі її «Інформаційного бюлетеня»⁵, донісши в такий спосіб цю новину до широкого загалу зарубіжного українства. Після цього картини О.Грищенка ще двадцять років милували око багатьох читачів і дослідників з усіх куточків світу, які відвідували Бібліотеку.

Bibliothèque Ukrainienne Symon Petlura à Paris
Українська Бібліотека імені С. Петлюри в Парижі

ДЛЯ ЛИСТІВ: 24, RUE DE LA GLACIÈRE, PARIS XIII. FRANCE.	<u>ДОПОМОЖІТЬ БІБЛІОТЕЦІ</u> <u>КНИЖКОЮ, ПОЖЕРТВОЮ І</u> <u>ПРИХИЛІТЬ ДО ТОГО ІНШИХ</u>	ДЛЯ ГРОШЕЙ: Paris C/C 836906 Bibliothèque Ukrainienne Symon Petlura 24, rue de la Glacière, Paris (13)
--	---	---

Інформаційний Бюлетень ч. 15 Січень 1966

З НОВИМ 1966-М РОКОМ І РІЗДВЯНИМИ СВЯТАМИ

Рада Бібліотеки вітає всіх членів Бібліотеки, її Бібліотеки, Жертводавців і Прихильників і все Представників у вільному світі, всіх Добродіїв українське громадянство й бажає всього найкращого.

⁵ Цінні дари для Бібліотеки і Музею // Інформаційний бюлетень Української Бібліотеки імені С.Петлюри в Парижі. – 1966 (січень). – Ч.15. – С.5-6.

ЦІННІ ДАРИ для БІБЛІОТЕКИ й МУЗЕЮ

п. Володимир МОКЛОВИЧ (Бельгія) подарував свій цінний книжковий скарб — 167 книг, 295 різних журналів і архів Союзу Українців Бельгії. Між книжками є рідкісні видання, комплекти річників журналів.

п. Маестро Олекса ГРИЩЕНКО подарував для Музею: 2 обрамованих образи — мертва природа-ягоди, 27 x 29,5 сант.; «Золотий ріг» травень 1920 р., 22 x 28 сант.; Нью Йорк у ночі. 1958. Перша проба (картон) 52 x 36 сант.; Канарські острови,

Але у 1986 р. натюрморту «Ягоди» О.Грищенка судилося зникнути на довгі роки внаслідок пограбування Бібліотеки, яке було вчинено невідомими грабіжниками, а поліція (даремно, що французька) виявилась абсолютно безпорадною у пошуку злочинців та людини, яка спланувала цей злочин. Ця сумна подія трапилась в ніч з 29 березня на 1 квітня 1986 р. (злочинці скористались тим, що у цей час тривали роботи з добудови приміщень Бібліотеки і вдерлись через вікно, зламавши перед цим залізну віконну браму). Крім дрібних речей, які мали між тим значну історичну та мистецьку вартість (медальйонів з бронзи, ікони кінця XIX ст. з вишитим рушником, колекції поштових марок), злочинці вкрали сім картин українських митців, у тому числі натюрморт О.Грищенка «Ягоди»⁶.

1 квітня 1986 р. директор Бібліотеки П.Йосипишин звернувся до комісаріату поліції Парижу із заявою про цей злочин, подавши при цьому повний список вкрадених речей. Прибувши на місце скоєння злочину, поліційні чини констатували факт крадіжки мистецьких цінностей з приміщення Бібліотеки. Однак жодних, як вже зазначалось, практичних заходів для пошуку злочинців та повернення вкрадених картин та інших речей поліція не вжила, та й зрештою, не збиралась цього робити. Цьому не слід дивуватись, бо паризьку поліцію традиційно не цікавили проблеми чужинецьких організацій у Франції, тим більше українських, особливо тоді, коли ще існував СРСР. (Зрештою, ситуація не змінилась і зараз — Українська держава, з моменту її відновлення у 1991 р., не підтримує діяльність національно-культурних осередків за кордоном — *авт.*). У цій ситуації Рада Бібліотеки на своєму засіданні 18 червня 1986 р. ухвалила рішення про уміщення повідомлення про два «вломи» в різних українських пресових виданнях (в ніч на 4 травня невідомі грабіжники знову побували в приміщеннях Бібліотеки та винесли цілу низку цінних мистецьких речей)⁷.

Bibliothèque Ukrainienne Symon Petlura à Paris
Українська Бібліотека імені С. Петлюри в Парижі

6, rue de Palestine - 75019 PARIS

Téléphone : (1) 42.02.29.56

Для переказу грошей
Поштовеkonto : С.С.Р. 8369 06 L Paris
6, rue de Palestine. — 75019 PARIS

Банковеkonto :
Crédit Lyonnais 134, rue de Belleville. 75020 Paris
N° 59359 H — Bibliothèque Ukrainienne S. Petlura

РІК XXVIII — ч. 49

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

ЛИПЕНЬ 1986

⁶ Повідомлення // Інформаційний бюлетень Української Бібліотеки імені С.Петлюри в Парижі. — 1986 (липень). — Ч.49. — С.13.

⁷ Українська Бібліотека імені Симона Петлюри в Парижі, архівний відділ, «Протоколи засідань Ради Бібліотеки», протокол від 18 червня 1986 р.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Рада Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі повідомляє, що її приміщення стало об'єктом грубого вандалізму, двохранових вломів.

З 29-го березня на 1-ше квітня 1986 року злочинці забрали з вітрини у Музеї дрібні речі Головного Отамана. У конференційній залі забрано 7 картин українських містців, ікону з вишитим рушником, 3 машинки до писання, мікрофон, 3 бронзові пропам'ятні медалі (Т. Шевченка, Анни Ярославни і княгині Ольги), вибиті французьким монетним двором, колекцію поштових марок з українською тематикою.

Другий влом стався в ніч з 4-го на 5-те червня 1986 р. Цей раз злочинці понизили замки вітрин і шаф, розбили дві шиби і скло вітрини з військовими відзнаками — нічого не забрано лише зрушено. З головної шафи частина архівних матеріалів розкидана на підлозі. У робочому кабінеті, так само, все було зрушене. Деякі вікна були відчинені, речі переставлені.

Вкрадено перстень-печатку Гетьмана Івана Виговського, зброю турецького вояка 17 століття, колекцію українських банкнотів, знищено декілька писанок. З речей Головного Отамана нічого не пропало.

Одночасно в Українській Автокефальній Православній Церкві св. Симона, яка міститься в будинку, що й Бібліотека, викрадено чашу й інші предмети культу та розкидано хрести на підлозі.

В обох випадках Рада Бібліотеки заявила поліційній владі, яка констатувала злочини. Повідомлено французькі міністерства: зовнішніх, внутрішніх справ і освіти, а також зголошено крадіж до організму забезпечення.

Бібліотека продовжує функціонувати нормально, як і праця будови.

РАДА БІБЛІОТЕКИ

Париж, 23 червня 1986 р.

13

Ця історія мала своє несподіване продовження, коли 14 липня 2006 р. натюрморт «Ягоди» під назвою «Compotier» («Ваза для фруктів» («Компотниця»)) «виринув» на паризькому аукціоні «Ecole de Paris. Pologne, Russie, Europe centrale» («Паризька школа: Польща, Росія, Центральна Європа»), під час якого згадувана картина була продана невідомим продавцем невідомому покупцеві за 3800 євро⁸. Принагідно зауважимо, що така секретність була цілком «виправданою» у цьому випадку, бо на той момент натюрморт перебував у розшуку, і лише констатація цього факту унеможливила цей продаж-придбання, а продавець як мінімум підлягав ще й прискіпливій увазі французькій поліції, а як максимум — кримінальному переслідуванню за переховування вкраденої у Бібліотеці картини.

BOISGIRARD & ASSOCIÉS
MAISON DE VENTE AUX ENCHÈRES

Commissaires-Priseurs habilités Claude Boisgirard et Isabelle Boisgirard
1, rue de la Grange-Batelière - 75009 PARIS
Tél. : +33 (0)1 47 70 81 36 - Fax : +33 (0)1 42 47 05 84
Site : www.boisgirard.com - E-mail : boisgirard@club-internet.fr

ECOLE DE PARIS

Pologne • Russie • Europe centrale

dont la vente aux enchères aura lieu le:
to be auctioned on:

Mercredi 14 juin 2006 à 14h30
Wednesday, June 14, 2006 at 2:30 p.m.

Lieu/Place
Drouot-Richelieu - salle 15
9 rue Drouot, 75009 Paris, France

Tél. pendant la vente:
Phone during the sale:
+33(0)1.48.00.20.15

Assisté de:
M. Christophe Zagrodzki
Expert agréé par le Conseil des Ventes
20 villa d'Alésia, 75014 Paris, France
Tél. : +33(0)1.45.42.27.95 - Fax : +33(0)1.45.41.27.93
e-mail : zagro@club-internet.fr

Exposition/Preview:
Mardi 13 juin 2006 de 11h à 18h
Mercredi 14 juin 2006 de 11h à 12h
Tuesday, June 13, 2006 from 11 a.m. to 6 p.m.
Wednesday, June 14, 2006 from 11 a.m. to 12 a.m.

SVV Boisgirard et Associés - N° agrément 2001-022 - RCS B 441779196

35

GRITCHENKO Alexis
(Né le 1883 - 1977 Venise)
35. *Compotier*
Huile sur panneau
Signée en bas à gauche
27 x 30 cm
Exposition: Stockholm 1930.

1.500/2.000 €

3800

36

GRITCHENKO Alexis
(Né le 1883 - 1977 Venise)
36. *Paysage avec*
Huile sur carton
Signée en bas au milieu
Carré signé au dos
24 x 24 cm

2.500/3.000 €

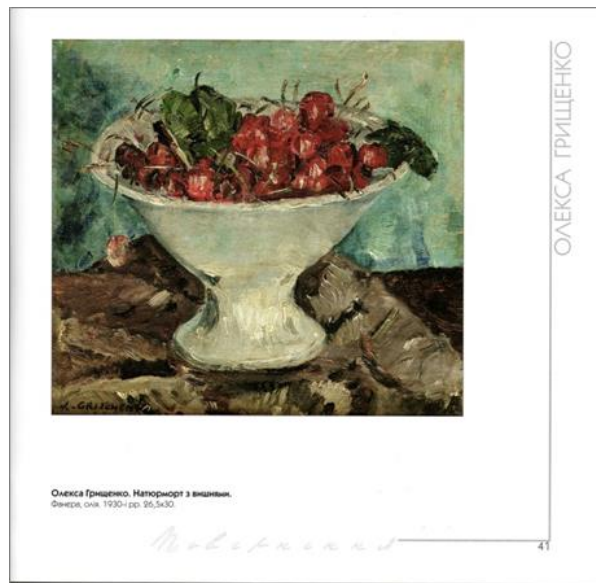
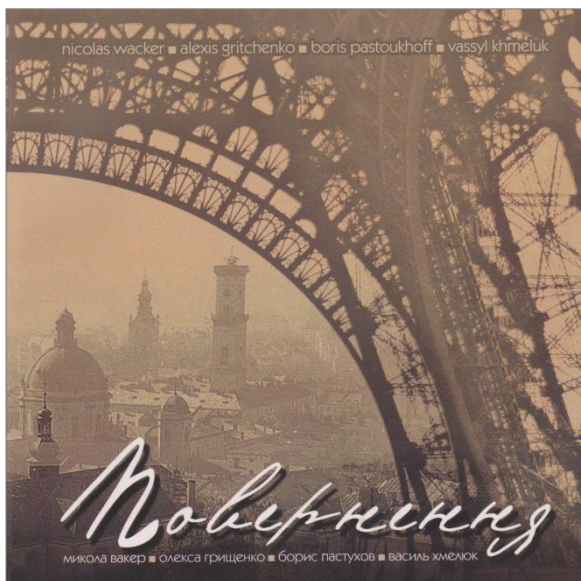
3400

— 14 —

⁸ Копія стор.14 каталогу згаданого аукціону додається, на ній згори розміщене зображення натюрморту «Ягоди» – авт.

Того ж року у Львові відбулась знакова для українського культурного простору подія: до 100-річчя Львівської галереї мистецтв спільними зусиллями Оксани Козинкевич, Оксани та Юрія Цвенгрошів (за співучасті Б.Возницького, Л.Вірсти, К.Загородзького, родини Ковалів, А.Корлякова, Ж.-П.Пастернака, Р.Секунди, О.Федорука, співробітників Посольства Франції в Україні) була організована виставка творів Миколи Вакера, Олекси Грищенка, Бориса Пастухова, Василя Хмелюка, що отримала промовисту назву «Повернення». На цій виставці в числі інших робіт О.Гриценка експонувався й згадуваний натюрморт «Ягоди», але вже під назвою «Натюрморт з вишнями»⁹ і як власність колекціонера Ю.Цвенгроша.

Одночасно з проведенням виставки вийшов друком гарно ілюстрований та мистецьке оздоблений альбом «Повернення», один з примірників якого був надісланий Ю.Цвенгрошем у дарунок Українській Бібліотеці імені Симона Петлюри в Парижі зі зворушливим дарчим надписом: «З найкращими побажаннями та надією на співпрацю. Юрій Цвенгрош. artlviv@i.ua».

Цей надпис, а також люб'язне запрошення заздалегідь вдячних організаторів виставки: «...надати будь-яку інформацію про художників, творчості яких присвячена ця виставка»¹⁰, і спонукали автора цієї замітки замислитись над тим, чи стало таке «повернення» цієї картини (натюрморту «Ягоди» або вже «Натюрморту з вишнями» – кому як видніше) О.Гриценка справді поверненням до українських поціновувачів живопису, чи повернення цієї картини має відбутись її законному власникові – Бібліотеці? Було би добре, аби всі, кому небайдужа доля української культурної спадщини, і зокрема мистецьких праць видатних українських художників, які були змушені залишити Батьківщину та зробили собі ім'я в Європі чи Америці, дали собі відповідь на це запитання. Автор цієї розвідки таку відповідь для себе вже дав: натюрморт «Ягоди» (він же «Натюрморт з вишнями»), але ця тотожність має бути стверджена знавцями творчості О.Гриценка) мусить бути повернений її законному власникові – Українській Бібліотеці імені Симона Петлюри в Парижі!

*Ігор Срібняк
Національний університет
«Києво-Могилянська академія»*

⁹ Див.: Повернення. Микола Вакер, Олекса Грищенко, Борис Пастухов, Василь Хмелюк. Каталог виставки. – Львів, 2006. – С.41.

¹⁰ Повернення... Каталог виставки. – С.72.

БЮСТ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ОЛЕКСАНДРА АРХИПЕНКА: ІСТОРІЯ ЗЛОВЖИВАННЯ ТВОРАМИ МИСТЕЦТВА

Для вшанування 150-річчя від дня народження Тараса Шевченка (1964), Українська громада Франції висловила бажання надати ім'я українського поета одній з вулиць Парижа. Представники двадцяти українських установ створили Меморіальний комітет Тараса Шевченка у Франції, головою якого було обрано Аристида Вірста. Після тривалих переговорів з міською Радою Парижа було надано дозвіл іменувати сквер, прилеглий до Українського Греко-католицького кафедрального собору св. Володимира на бульварі Сен-Жермен, іменем Тараса Шевченка. Його інавгурація відбулася 29 березня 1969 року.

Окрилена успіхом, українська громада Франції вирішила поставити бюст поета у цьому сквері. Голова Меморіального комітету Тараса Шевченка Аристид Вірста звернувся до Префекта міста Париж 24 листопада 1969 року (зробив він це на бланку *Association Académique Ukrainienne à Paris* від імени Меморіального комітету Тараса Шевченка у Франції). Вже 5 січня 1970 року у своїй відповіді голові Меморіального комітету Префект міста Париж пан Марсель Д'єболт (Marcel Diebolt) повідомив, що для розгляду цієї справи він дав інструкції відповідній структурі. А 9 лютого директор кабінету Префекта повідомив, які треба зібрати документи для розгляду проекту встановлення бюсту Т. Шевченка префекторальною комісією.

Не чекаючи ухвалення проекту префекторальною постановою, Меморіальний комітет Тараса Шевченка у Франції почав збір коштів між українською діаспорою по всьому вільному світу для фінансування лиття в бронзі бюсту і його перевезення до Парижа. Було вирішено зробити копію бюста Тараса Шевченка роботи скульптора Олександра Архипенка, що зберігався в українському музеї Стемфорда, штат Коннектикут. Художник Святослав Гординський (Hordinsky) зайнявся копіюванням з оригіналу.

Однак, Аристид Вірста і Кирило Митрович вже з лютого 1970 року знали про те, що Советський Союз теж подав заявку на встановлення бюста Т. Шевченка у сквері, що носив його ім'я (постанова Префекта міста Париж від 23 лютого 1970 року). Мабуть, Префектура повідомила про це Аристида Вірста, бо 6 березня він звернувся з листом до мера міста Париж пана Жака Ширака, прохаючи ще раз переглянути справу, хоча советська кандидатура була вже ухвалена.

Тогочасний директор Бібліотеки імені Симона Петлюри в Парижі П. Йосипишин залагодив митні справи, і у 1973 році бюст прибув до Української Бібліотеки, де він зберігався до часу отримання офіційного дозвілу міської Ради Парижа на його встановлення у сквері Т. Шевченка. Через ремонтні роботи, що проводились в Бібліотеці, Аристид Вірста запропонував зберегати бюст у льоху свого будинка, що й було зроблено.

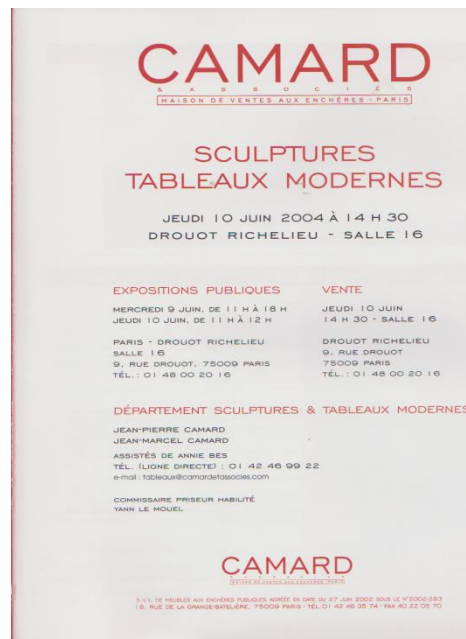
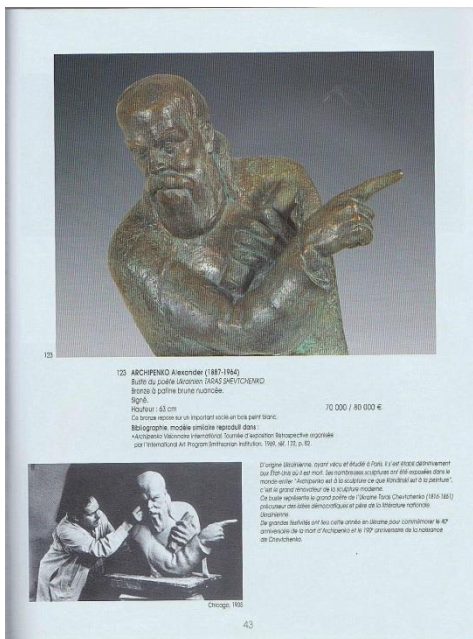
На початку травня 1978 року сталася непередбачувана для української громади Франції подія. Ярослава Йосипишин, тодішній член молодіжної організації "Французька асоціація клубів ЮНЕСКО", випадково дізналася, що незабаром відбудеться інавгурація подареного Советською Україною бюсту Т. Шевченка, роботи скульптора Михайла Лисенка. Церемонія відбулася 24 травня 1978 року за участю мера міста Жака Ширака, поноважного і надзвичайного посла СРСР у Франції Степана

Червоненка і представників советської влади. Українці Франції на чолі з митрополитом Мстиславом і Леонідом Плющем прийшли висловити свій протест зведенню советського бюста.

Після зазваної невдачі Українська Бібліотека імені Симона Петлюри як інституція культури і один з головних натхненників прибуття до Франції бюста Т. Шевченка роботи О. Архипенка вирішила встановити його в читальній залі для удоступнення широкій громадськості. На своїх зборах 14 червня 1978 року Рада надала повноваження директору Бібліотеки увійти в контакт з Аристидом Вірстою, щоб забрати бюст, проплачений, нагадаємо, грошима української світової громади. Але А. Вірста встановив бюст Т. Шевченка у кабінеті свого будинку і не захотів його віддавати. Для покарання А. Вірста його було виключено з Ради Української Бібліотеки і викреслено зі списку її членів.

З новою силою це питання постало у 1990 році, коли українська громадськість Франції дізналася з газети “Українські Вісті”, що Арістід Вірста передав бюст Т. Шевченка роботи О. Архипенка до музею в Києві. Голова Центрального комітету Українських організацій у Франції Василь Михальчук звернувся до А. Вірста з питанням щодо законності утримування в себе бюста та передачі його установі в Советській Україні! У своєму листі від 18 липня 1990 року він писав: “Виніс цієї культурної і художньої власності Ви зробили за погодженням з громадою, відповідно до рішення Управління колишнього Комітету Шевченка в Парижі?”. Насправді, з'ясувалось, що А. Вірста подарував смолу копію цього бюста з бронзи, тобто копію з копії! Зусилля української громади щодо отримання бюста залишилися марними, а лист без відповіді.

Треба було дочекатись смерті Аристиди Вірсти у 2000 році, щоб стати свідком останнього повороту в цій, як тепер її називають, “справі бюста”. Українська громада Франції в червні 2004 року випадково дізналася, Елен Гундер (Hélène Hunder), вдова Вірста, виставила бюст Т. Шевченка роботи О. Архипенка на продаж в аукціоні за ціною 70/80000 євро (через товариство Camard в Парижі). В аукціонному каталозі робота була представлена як підписаний оригінал! Фото бюста навіть було пов'язано з зображенням скульптора О. Архипенка за цією роботою.

Миттєво апелюючи до суду, представницький комітет Українських організацій Франції та Українська Бібліотека отримали тимчасове рішення суду про призупинення продажу. Слідом було ініційовано судовий позов, який коштував Бібліотеці 3150 євро. Впевнені у своїх правах і в позитивному результаті судового процесу, представницький Комітет та Українська Бібліотека зібрали усі українські архівні документи, що підтверджували законність претензій на бюст Т. Шевченка. Вони наголошували, що Аристид Вірста був лише зберігачем роботи, призначеної для встановлення у громадському місці в Парижі від імені української громади Франції, і що тільки як уповноважений посередник, а не від свого імені, він здійснив кроки в французьких адміністративних та політичних органах, що уможливило прибуття зі Сполучених Штатів копії бюста.

Незважаючи на всі докази по цій справі, дивне і шокує рішення суду Парижа було оголошено 20 червня 2006 року. Представницький комітет Української громади Франції та Українська Бібліотека були визнані неуповноваженими, щоб вимагати право власності на бюст А. отже, бюст Т. Шевченка роботи О. Архипенка залишився у володінні пані Елен Гундер вдови Вірста, і його знов було виставлено на продаж!

Ярослава Йосипишин

ПОДорож ДИРЕКТОРА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ В ЧІКАГО
НА ЗАПРОШЕННЯ МЕМОРІАЛЬНОГО ФОНДУ ІМ. СИМОНА ПЕТЛЮРИ
19 – 21 жовтня 2007 року

За ініціативи відомого громадського діяча **Миколи Кочерги** в 2006 році у Чікаго було засновано **Меморіальний Фонд імені Симона Петлюри** для збирання коштів на підтримку Бібліотеки імені Симона Петлюри в Парижі (на упорядкування, систематизацію, реставрацію і комп'ютеризацію її фондів). Іллінойський відділ Українського Конгресового Комітету Америки (УККА) взяв цей фонд під свій патронат.

Для того, щоб ознайомити українську громаду з історією діяльності та перспективами розвитку Бібліотеки, Меморіальний Фонд запросив мене до Чікаго. З цієї okazji було ухвалено організувати фотовиставку *На сторожі державної спадщини* за матеріалами Бібліотеки та присвятити її вшануванню пам'яті Симона Петлюри та героїв Армії УНР.

З цією метою в червні 2007 року було створено організаційний комітет, який впродовж чотирьох місяців проявив надзвичайну активність. До співпраці були задіяні усі ЗМІ Чікаго, які поширювали інформацію про події, що очікувалися восени в жовтні 2007 року. Куратором виставки стала професор факультету мистецтв Домініканського Університету (River Forest, Іл.) пані **Олександра Дяченко-Кочман**, яка доклала

багато зусиль для підготовки документальних фотоматеріалів з Української Бібліотеки імени Симона Петлюри в Парижі. Кредитівка “Самопоміч” взяла на себе технічну та фінансову сторони організації цієї експозиції. До 14 жовтня 2007 року вдалося зібрати значну суму грошових пожертв: \$4000 – від голови Меморіального Фонду пана Миколи Кочерги, \$3000 – від Фундації ім. І. Багряного, \$2000 – від пані Валентини Кузьмич, по \$1000 – від родини Грушецьких, від Сестрицтва св. Покрови при Церкві св. Андрія (Саус Баунд Брук), від Самопомочі УАФКС. Численними були також благодійні внески приватних осіб і об'єднань в сумах \$500 – 20.

Я прибула до Чікаго 18 жовтня. Мене чудово прийняли. Я мешкала у пані Шереметової. 19 жовтня зранку мене було запрошено на концерт, де виступали діти з конкурсу Горовиць. Там я заізналася з паном Консулом України паном Василем Козаченко і його дружиною. По завершенню конкурсу усі хто брав у ньому участь пішли на обід до найвищого хмародеру у Чікаго.

Ввечері того самого дня в Українському Національному Музеї відкрилася фотовиставка *На сторожі державної спадщини*, яка складалася з тридцяти чорно-білих світлин великого формату. Особливе місце у виставці посідали фотографії з зображенням останньої митті прощання з Симоном Петлюрою під час його похорону в Парижі.

Відкрила виставку її куратор **Олександра Дяченко-Кочман**. У вступному слові вона підкреслила унікальність цього заходу для української громади в Чікаго, яка вперше отримала можливість ознайомитись з фотодокументами, присвяченими Головому Отаманові Симону Петлюрі, та послухати

Разом з паном Миколою Кочергою, паном Консулом у Чікаго, Василем Козаченко та його дружиною

доповідь про діяльність Української Бібліотеки імени Симона Петлюри в Парижі. Я виступила на тему *Біографія Симона Петлюри та Українська Бібліотека імени Симона*

Пані Олександра Дяченко-Кочман відкриває вечір

Петлюри в Парижі: генеза, діяльність, перспективи. У своїй доповіді я розповіла про біографію Симона Петлюри, про обставини заснування Бібліотеки, її діяльність та про ті виклики сьогодення, перед якими вона стоїть. Хоча мій виступ тривав понад 1,5 години з одночасним показом слайд-шоу (що за американськими мірками вважається задовгим), публіка була вкрай уважна і терпляча. Підняті

питання викликали жваву дискусію з присутніми в галереї гостями виставки, які цікавились, зокрема, долею бібліотечного архіву, вивезеного до Москви по II Світовій війні, та участю сучасної української влади в підтримці Бібліотеки. Дискусія

в сердечній атмосфері продовжилась довкола буфету.

20 жовтня зранку я провела по виставці екскурсію учням старших класів шкіл українознавства та молодіжних організацій. По обіді пан Микола Кочерга показав мені кампус Іллінойського університету та археологічний музей.

21 жовтня у греко-католицькому соборі святих Володимира і Ольги у супроводі православних та греко-католицьких священників була відправлена панахида, присвячена пам'яті Головного Отамана військ УНР Симона Петлюри та полеглим за волю України у 1917-1920 роках. Очолив цю панахиду Преосвященний Владика Інокентій, єпископ-емерит Української Католицької єпархії св. Миколая. Співав зведений український хор міста Чікаго під диригуванням доктора Василя Трухлого.

Недільний полудень зібрав українську громаду на благодійному бенкеті. Відкрив бенкет пан Микола Кочерга. Українсько-американські ветерани увійшли із прапорами для вшанування пам'яті героїв Визвольних змагань. Слово взяв також Генеральний консул України в Чікаго пан **Василь Корзаченко**. Присутні щедро відгукнулися на заклик Меморіального Фонду допомогти Бібліотеці і поклали свою жертву на конто Фонду. В урочистій атмосфері Українсько-Американська Федеральна Кредитна Спілка "Самопоміч" внесла чек на суму 10000 доларів на розвиток Бібліотеки. Його мені передав президент Ради директорів пан **Михайло Кос** та виконавчий директор установи пан **Богдан Ватраль**. Потім до присутніх звернувся голова Іллінойського відділу УККА пан **Павло Бандрівський**. Він передав чек на 1000 доларів. Пані **Христя Верещак** від фундації "Спадщина" передала чек на суму в 2000 доларів. Свої вагомні пожертви внесли також інші організації та добродії української громади. Усього задяки жертвності української громади у Чікаго вдалося зібрати 35000 доларів. Офіційну частину бенкету завершив молитвою о. архимандрит І. Кротець, а присутні заспівали "Молитву за Україну".

Друга частина цього благодійного заходу була насичена виступами українських талантів. Присутніх порадували своєю майстерністю 13-літній переможець конкурсу юних піаністів Василь Ільчишин, який виконав "Елегію" В. Калинникова; Алла Курильців зачарувала присутніх співом пісень "Ой, вербо, вербо" та "Родимий краю"; квартет "Жайвір" (керівник – В. Дуда) заповнив душі слухачів піснями "Чуєш, брате мій" та "Гей, у лузі червона калина". На завершення учасники бенкету змогли подивитися документальний фільм "Непрощені" про національну боротьбу в Україні у 1917–1920 рр. (виробництво українського каналу "1+1").

На завершення я звернулася до присутніх з щирою подякою:

"Преосвященніші Владики, Всечесніші Отці, Преподібні Сестри, вельмишановні пані та панове, дорогі приятелі Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі!

Я не сподівалася, що матиму честь і радість виступати колись в Чікаго, у славному осередкові української громади, і говорити про діяльність і потреби нашої паризької Бібліотеки.

Я надзвичайно вдячна за Ваше запрошення і за Ваше бажання допомогти Бібліотеці ім. Симона Петлюри в Парижі, потреби якої зростають, а фінансові можливості зменшуються.

Як Ви знаєте, Бібліотека повстала за бажанням Головного Отамана, який вважав, що в Парижі, центрі європейської культури, мусить знаходитися й український культурний центр, який давав би всі інформації про Україну.

Не прийшлося Головному Отаманові побачити реалізацію своїх задумів за життя, але його товариші з Екзильного Уряду, знаючи про його наміри, прийняли їх як заповіт. Бібліотека імені Симона Петлюри розпочала працювати з весни 1927 року. І за вісімдесят років від дня її створення вона продовжує відігравати важливу роль для пізнання історії і культури України.

Від 1991 року, з відновленням української незалежної Держави, можемо сказати, що діяльність Бібліотеки пожвавилася, стала більш різноманітною, більш вимогливою, бо Західний світ почав цікавитися українським питанням, тоді коли майже всі українські установи перестали існувати. На цей час наша Бібліотека залишається чи не останньою науковою інституцією в Західній Європі.

Щоб вона могла виконувати повністю своє покликання і завдання, ми змушені модернізуватися і відповідати суворим вимогам французької адміністрації, себто забезпечити вікна, поставити алярм і детектор диму. Необхідно перевести ремонт у льоху, де зберігається частина періодики і де, на нещастя, появилася зовсім недавно небезпечна вогкість.

Ще одна необхідність стосується наших книжок і архівів. Ходить тут про створення сприятливої атмосфери для їх зберігання. Як ви знаєте, українські друки видавалися в тяжких фінансових умовах і якість паперу не все була дуже добра. Вони починають жовтіти і розпорошуватися. Нам потрібно гігromетричного апарату, охолоджувальника і штори. Для зібрання пороху необхідний спеціальний пілосос. Чимало книжок треба направляти, але фінансово ми не можемо звернутися до реставраторів і робимо це самі, але і для цього треба спеціального матеріалу, який дорого коштує.

Тепер переходимо до суто бібліотечних зайнять. Для того, щоб Бібліотека була не тільки консерватором старих книжок, а й сучасною бібліотекою, ми набуваємо найновіші французькі видання, що говорять про Україну. На жаль, не можемо легко діставати потрібних нам книжок з України, навіть їх купуючи, бо поштова пересилка дуже дорого виносить, а інші способи передачі є дуже непевні.

Я стала директором Бібліотеки в 1998 році, незабаром приєдналася Дарія Мельникович, і ми, побачивши необхідність привести Бібліотеку до міжнародного стандарту, відразу взяли за перевірку книжок, а згодом за нове каталогізування (азбучне, систематичне, ключеве зі схрещуванням розшуків за системами Dewey і RAMEAU) в намірі подальшої комп'ютеризації. Рівночасно, так як і у французьких наукових бібліотеках, виготовляємо паперові фішки-картки. Якщо до цього часу їх було тільки дві, то тепер, через запровадження системи схрещення пошуків, доходимо часом до 12 фішок. Ми були змушені замовити додаткові картотеки, що потребувало великих коштів.

Для успішного переведення роботи нам потрібні нові комп'ютери і всі периферійні приладдя: сканер, принтер і апарат до фотокопіювання.

Ще одна дуже важна справа – це упорядкування архівів, яке вимагає компетентності фахівця і потрібного матеріалу для його зберігання. Ми уважаємо, що справа українських архівів діаспори є дуже пекуча, і ми хотіли би притягнути Вашу увагу до цієї важливої справи.

На завершення, я щиро висловлюю від себе і від імені Ради Бібліотеки глибоку вдячність і велику подяку Меморіальному Фонду імені Симона Петлюри, який ініціював цю зустріч, Українському Конгресовому Комітетові Америки, який погодився

патрувати цей Фонд, Українсько-Американській Федеральній Кредитовій Спілці “Самопоміч” і всім жертводавцям, які зрозуміли цінність нашої інституції. Всім ще раз сердечно дякую”.

Ярослава Йосипишин

Спільна фотографія з представниками кредитівки “Самопоміч”, УККА, консулом України у Чикаго і його дружиною, організаторами мого побуту у Чикаго і нащадками вояків Армії УНР.

**УКРАЇНСЬКЕ КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ У ФРАНЦІЇ
2006 – 2008 РОКИ**

Доповіді - конференції

CERSA (Centre d'Études et de Recherches de Sciences Administratives - Центр студій і дослідження адміністративних наук)

В рамках семінару *Державні реформи в посткомуністичних країнах*, організованого Франсуа Фрізон-Рош і Анн Газ'є:

22 травня 2006 р. **Інна Шведа**, доктор правничих наук, зробила доповідь *Державні реформи в Україні після Помаранчевої революції*;

6 лютого 2007 р. **Філіпп Кларе**, доцент Університету Бордо IV, виголосив доповідь на тему *Нова виборча система в країнах Центрально-Східної Європи*;

22 березня 2007 р. **Марі-Елізабет Бодуан**, доцент Овернського Університету, виступила на тему *Реформа держави через судову практику Конституційного суду у постсовєтському просторі – Росія, Беларусь, Україна, Молдова*.

20 лютого 2008 – **Олександра Гужон** (доцента Бургонського Університету). *Еволюція державних ладів пост політичні : порівняння Україна/Білорусія*.

23 березня 2008 р. **Юлія Шукан**, доктор політичних наук, викладач Інституту політичних наук в Греноблі, зробила доповідь на тему *Інституційні реформи в Україні після Помаранчевої революції*.

CERI (Centre d'Etudes et de Recherches Internationales - Центр студій і міжнародні дослідження)

24 березня 2006 р. відбулися дебати на тему *Вибори в законодавчі органи 26 березня в Україні: підсумки та перспективи Президента Ющенка* за участю **Арно Дюб'єна**(IRIS – Institut de Relations Internationales et Stratégiques), **Жерара Дюшена** (Université Paris XII), **Філіппа де Сюрмена** (бувний посол Франції в Україні і Голова AFEU) і **Олександра Павлюка** (OSCE – Organization for Security and Co-operation in Europe, Vienne).

6 червня 2006 р. пройшли дебати *Регіоналізм, лінгвістичні конфлікти і правова держава в "помаранчевій" Україні*. Головуючий – **Домінік Коляс**, професор Інституту політичних студій (IEP), за участю **Домініка Ареля**, завідувачого українськими студіями в Школі політичних студій Оттавського Університету, та **Олександри Гужон**, доцента Бургонського Університету.

20 березня 2008 р. відбувся дебат на тему : *The Euro-Atlantic Integration of Ukraine : Perspectives on the Eve of the Bucarest Summit*. Взяли участь : **Олег Рибачук** (Фундація Суспільність і бувний голова адміністрації Президента Ющенка) **Валерій Чалий** (Центр Казумков), **Олександр Сушко** (Інститут євро-атлантичної кооперації), **Олег Медведєв** (журналіст) **Євген Бистрицький** (Фундація Відродження) **Ілько Кучерів** (Фундація для Демократичні ініціативи), **Світлана Заліщук**, (Фундація Суспільність)

24 листопада 2008 р. **Микола Рябчук** (НаУКМА, Київ) виголосив доповідь : *Divided we Stand : International Dimension of Ukraine's Internal Stability*

EPHE (Ecole pratique des Hautes études - Практична школа високих студій- при Сорбонні)

В рамках наукових конференцій професора Жака ле Рідер, **Ізабель Роскау-Рідель**, доцент Краківської педагогічної академії, дала наступні конференції за темою: *Мультинаціональне суспільство в Галичині з 1772 до 1918 років: австрійські німці, поляки, українці та євреї:*

9 травня 2007 року – Австрійські німці – державна еліта Галичини;

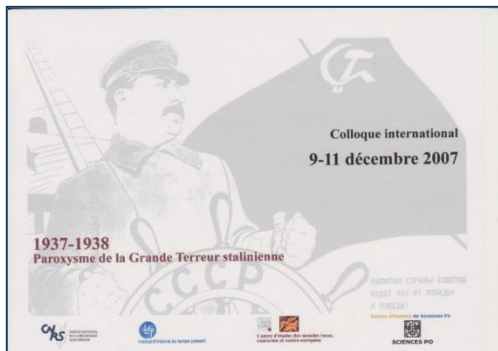
16 травня 2007 року – Ситуація поляків в Габсбурзькій Галичині;

23 травня 2007 року – Українське населення Галичини.

CNRS-EHESS / Centre d'Histoire de Science Po (Національний центр наукових досліджень, Висока школа у вивчення суспільних студій, Історичний центр Політичних студій)

9 – 11 грудня 2007 року В Палаті Сенату і в Інституту політичних студій відбулась міжнародна конференція на тему **1937–1938 Пароксизм Великого сталінського Терору**. Символічно момент був вибраний, щоб відзначити 70 річчя Великого Терору та заснування ЧеКа а також Світовий день прав Людини.

Конференція була організована за ініціативою Юрія Шаповала (Інститут політичних і етнополітичних досліджень, Київ), Арсенія Рогінського (Асоціація Меморіал, Москва), Дослідний центр російських світів, Кавказ і Центральна Європа, Інститут Історії поточного часу і Історичний відділ Політичних наук

Завдання цієї конференції було спонукати дискусію над характером цього Великого Терору, її корінь, ділитися результатами над сучасних дослідів в різних галузях (льокальні архіви і центральні, особистих щоденники, кореспонденції, мемуари і свідчення) а також нагадування про події 1937/1938 в сучасних Росії і Україні.

Зближення робіт ведених західними, російськими і українськими історикам дало можливість обговорити питання з цієї

проблематики.

З українського боку взяли участь : **Юрій Шаповал** зробив доповідь *Великий Терор в Україні – принципові етапи і особливості*. **Вадим Золотарев** (Харківський університет) *Керівні кадри НКВД України у 1936-1938 роках – ескіз колективного портрету;* **Сергій Богунов** (Державний архів Служби безпеки України, Київ) *Чистки чекістських кадрів в Україні під час Великого Терору*. **Олена Радзивилл** (видавництво "Тенеза", Київ) *Країна в "єжових" рукавицях: як про це розповісти школяру? чи образ СРСР і Советської України часів єжовщини в шкільних підручниках нового покоління*.

Université de Nancy II, (Університет Нансі II - Лотарінгія)

26 березня 2008 зорганізували конференцію на дві теми :

Україна і актуальність

Взяли участь : **Віктор Войтович**, Міністер-радник в Українській амбасаді у Франції **Петро-Олександр і Таня Букле**, журналісти, **Ольга-Надія Левенець-Головач**, почесний консуль України в Лотарінгії, **Бернар Гутапфель**, радник в підприємства ont доповідали про історію України, історичні звязки між Лотарінгію і Україною, хвилі іміграції і присутність французьких підприємств в Україні

Україна і Гуманітарія

Доповідали представники асоціацій, які перебували з гуманітарними місіями в Україні. Згадуваних місій розказали про можливості, труднощі в їх діяльності, але також їхні здобутки і їхні майбутні завдання.

Ecole Normale Supérieure / Université Paris I Sorbonne (Вища педагогічна Школа і Університет Париж I – Сорбонна)

6 листопада 2008 р. в рамках семінару *Росія в XIX і в XX століттях: внутрішня політика і міжнародні впливи. Джерела і методи*, Сабін Дюллен і Софі Кьоре запросили **Ален Блюм** (CERCEC/INED) на доповідь : *Від еміграції до повернення: українські історики і більшовики, 1920 – 1935 роки.*

L'Alliance israélite universelle, la Commission française des archives juives, la Direction des archives du Ministère des Affaires étrangères

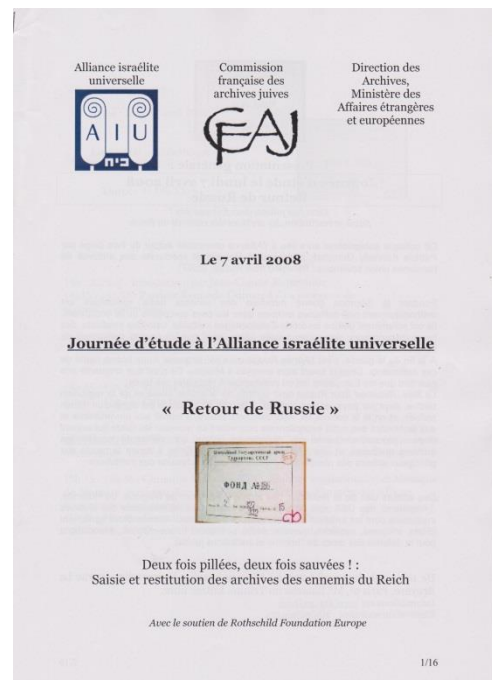
Всесвітній єврейський Альянс, Французька комісія жидівських архівів, Архівна дирекція Міністерства Закордонних справ зорганізували 7 квітня 2008 р. студійний день на тему : *Retour de Russie – deux fois pillées, deux fois sauvées : saisie et restitution des archives des ennemis du Reich.* : (Повернення з Росії – два рази пограбовані – два рази врятовані : конфіскація і повернення архів ворогів Райху)

Ця конференція була зорганізована для презентації книги **Патріціє Кеннеді Грімштет**, професор в Гарвард.

Під час Другої Світової Війни спеціальні нацистські служби методично пограбували бібліотеки і між ними Українську Бібліотеку ім. Симона Петлюри. Після Війни, Червона армія захопила найбільшу частину тих бібліотек, їхні книжки, архіви, а в Українській Бібліотеці також і її музей. Книжка *Return from Russia* (Повернення з Росії) оповідає про подвійну конфіскацію і часткове повернення.

Українська Бібліотека була згадана кілька разів під час цієї конференції. **Елена Каплан** (Російський Меморіал і Тургенєвська Бібліотека)

оповідає : «Насамперед, я мушу сказати, що я відчуваю в цьому приміщенні, де книжки і архіви Української бібліотеки були складені перед їхнім перевезенням до Німеччини». Після цього вона зробила резюме історії цієї конфіскації, відправлення до Берліну та до Східної Німеччини і захоплення Совітам. **Патріціє Кеннеді Грімштет**, яка віднайшла наші архіви в Москві і написала їх перелік, жалкує, що не змогла дізнатися, що сталося з книжками і з музеєм. **Монік Констан**, заступник директора архівного відділу в Міністерстві Закордонних справ, уточнює, що росіяни були би згодні віддати частину архіву Українській Бібліотеці, «але вимагають в обмін щось чого не маємо» !? **Софі Кері**, доцент у Вищій Педагогічній Школі (Ecole Normale Supérieure de la rue d'Ulm) яка працювала за цією темою і написала книжку *Mémoire spoliée* (Викрадена пам'ять) згадала також про Бібліотеку під час цієї конференції

Association Française des Etudes Ukrainiennes (AFEU) - Французька Асоціація Українських Студій

У 2006 році:

20 лютого, **Симпозіум** Українське питання в європейській дипломатії у XVIII столітті і постать Григорія Орлика; (INALCO & AFEU) під патронатом Посольства України у Франції і видавництва “L’Harmattan”

15 листопада, **Флоріан Пармантьє**, аспірант Інституту політичних студій в Парижі (IEP) : *Держави в європейській політиці сусідства: випадок України*

14 грудня, **Олександра Новікова**, студентка Консерваторії в Парижі : *Федор Якименко, композитор і музикознавець (1876 – 1945)*

У 2007 році:

22 лютого, **Алла Лазарєва**, журналістка Бі-Бі-Сі : *Справа Гонгадзе, державний злочин, що є досі безкарним*

29 березня, **Анастасія Рябчук**, аспірантка з соціології в EHESS та в Києво-Могилянської академії : *Бездомні в Україні*

17 квітня, **Ален Гіймоль**, журналіст : *Газпром, нова енергетична зброя Росії*. Після цієї зустрічі автор підписував свою книгу, підготовлену у співавторстві з Аллою Лазаревою, *Gazprom : Le nouvel empire* (Газпром, нова імперія)

26 квітня, **Террі Маріньяк**, журналіст і письменник, представив свою книгу *Vint, le roman noir des drogues en Ukraine*, éditions Payot Documents, 2006. *Vint*, що висвітлює проблему наркотиків в Україні

13 червня, **Оксана Митрофанова**, доктор політичних наук, старший науковий співробітник Інституту світової економіки і міжнародних відносин та Інституту європейських досліджень Національної Академії Наук України : *Українсько-французькі відносини в політичній і військовій сферах*

27 листопада, **Філіп де Сюрмен**, президент AFEU, бувший посол Франції в Україні: *Україна після парламентських виборів*.

У 2008 році:

22 лютого, **Наталя Бойко**, аспірантка в Інституті політичних студій в Парижі (IEP) : *Релігійне питання в “ре”конструкції множинної національної ідентичності в посткомуністичній Україні*

27 березня, **Ольга Камель**, професор INALCO: *Концепція абсурду в театрі Миколи Куліша*

14 квітня, **Ярослав Грицак**, історик і викладач Львівського університету : *Народження, життя і можлива смерть концепції двох Україн, чи як Ханінгтон і Путін помиляються!*

13 листопада, **Юрій Савчук**, спіробітник Інституту Історії Національної Академії Наук України : *Військово-політичні відносини між Швецією і Україною, історичне значення і політична інтерпретація*

14 листопада, в INALCO Національний інститут східних мов і цивілізацій

Юрій Савчук виголосив доповідь на тему: *Погляд на минуле України через сучасні виставки та нову культурну політику в Україні.*

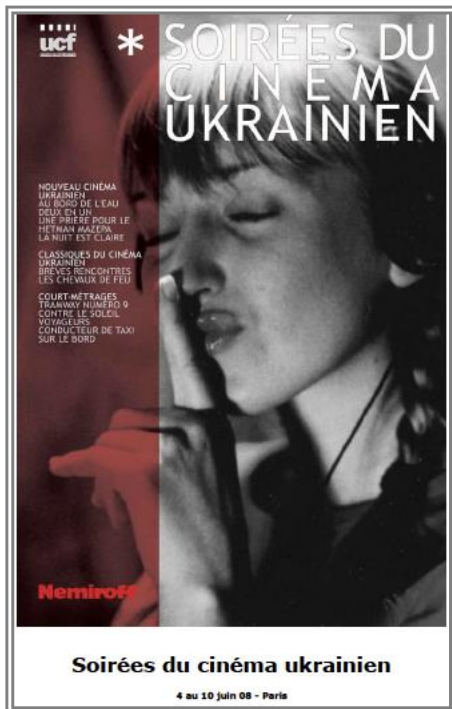
10 грудня, Вечір-дебат Ставлення Російської Федерації до України і Грузії після недавніх подій (російсько-грузинської війни, НАТО) за участю істориків **Алена Безансона**, **Георгі Мамуля**, **Філіпа де Сюрмена**, **Франсуази Том** та політолога **Миколи Рябчука** (НаУКМА, Київ).

Вечори українського кіно

Вперше у Франції з 4 по 10 червня 2008 року завдяки зусиллям Української кінофундації, за підтримки Амбасади України у Франції, Українського культурного центру, Міністерства культури і туризму України та офіційного партнера Nemiroff world brand, була представлена серія семи **Вечорів українського кіно**. 3 червня в Українському культурному центрі відбулася прес-конференція за участю голови Київського кінофестивалю **Молодість Андрія Халпахчі**, історика кіно **Любомира Госейко** та української артистичної делегації.

Програма **Вечорів українського кіно** була присвячена висвітленню двох тем :

Огляду сучасного українського кіно, яке було представлено шістьма довгометражними фільмами і шістьма короткометражними фільмами. Програму відкрили показом картини *Два в Одному* (2007) у присутності режисера **Кіри Муратової**, сценариста **Євгена Голубенка** та актера **Богдана Ступки**. Нове українське кіно було представлено протягом наступних днів такими довгометражними стрічками: *Біля річки* (реж. Єва Нейман, 2006), *Молитва за гетьмана Мазепу* (реж. Ілля Ілленко, 2002), *Ніч світла* (реж. Роман Балаян, 2004). Заявлені у програмі 5 червня два повнометражні фільми *Оранжлав* (2006) режисера Алана Бадоева та *Сафо* (2007) режисера Роберта Кромбі мали значний глядацький успіх в Україні.

Перегляду чотирьох фільмів українських режисерів, які свого часу переслідувались советською цензурою (*Короткі зустрічі* Кіри Муратової, 1967; *Тіні забутих предків* Сергія Параджанова, 1964; *Криниця для спраглих* Юрія Ілленка, 1965; *Бирюк* Романа Балаяна, 1977). Ця насичена програма супроводжувалась як переглядами фільмів, так і дебатами навколо багатого та різностороннього українського кіно.

Український кіноклуб

За ініціативи **Любомира Госейка**, історика кіно, провідного спеціаліста з історії українського кінематографу, члена Французької асоціації досліджень історії кіно і Національної Співки кінематографістів України, *усічні 2007 року* було створено *Український Кіноклуб в Парижі*. Раз на місяць Кіноклуб пропонує для перегляду українські фільми в оригінальній версії, субтитровані французькою або англійською мовами. Ними чи озвучені, ці фільми, закуплені французькою кінотекою чи приватними фірмами, повною мірою представляють історію українського кіно від її зародження (перший показ датується 1896 роком) до сьогодення. Іноді Кіноклуб організовує кіно-концерти.

Маючи на меті розвинути українську кінематографічну культуру серед поціновувачів кіно, цей Кіноклуб пропонує на своїх сеансах художні, документальні, експериментальні фільми з подальшим обговоренням. На сеанси, що проходять в Культурному центрі при Амбасаді України у Франції, Любомир Госейко запрошує компетентних доповідачів: спеціалізованих істориків, науковців, професіоналів українського кіно, режисерів чи артистів. Кіноклуб підтримується Амбасадкою України у Франції і товариством Arkeion Films.

У 2007 році *Український Кіноклуб* показав такі фільми:

- 31 січня, *Народження українського кіно* (1990), режисери Альмар і Людмила Серебренікови;
- 27 лютого, *Встановлення українського німого кіно* (1990), режисери Альмар і Людмила Серебренікови; *Ягідка кохання*(1926), режисер Олександр Довженко;
- 27 березня, *Розквіт українського німого кіно* (1990), режисер Альмар і Людмила Серебренікови;
- 24 квітня, *Земля*(1930), режисер Олександр Довженко;
- 25 травня, *Арсенал* (1929), режисер Олександр Довженко;
- 31 травня, *Тарас Бульба* (1935), режисер Олексій Грановський;
- 2 червня, *Пропала грамота* (1972), режисер Борис Івченко, *Вечір на Івана Купала* (1968), режисер Юрій Ілленко;
- 26 червня, *Щорс*(1939), режисер Олександр Довженко;
- 10 вересня, *Вавилон ХХ* (1979), режисер Іван Миколайчук;
- 16 жовтня, *Довгі проводи* (1972), режисер Кіра Муратова;
- 13 листопада, *Молитва за гетьмана Мазену* (2002), режисер Юрій Ілленко;
- 11 грудня, *Люди Майдану. Nevseremos!!*(2005), режисер Сергій Маслобойщиков; *Оранжлав*(2006), режисер Алан Бадоев.

У 2008 році:

- 8 січня, *Сумка динкур'єра*(1927), режисер Олександр Довженко;
- 5 лютого, *Звенигора* (1928), режисер Олександр Довженко;
- 4 березня, *Земля* (1930), режисер Олександр Довженко. Музичний супровід Мирона Митровича, піяніста Паризької Опери;
- 25 квітня, до 22 річниці Чорнобильської трагедії, *Поліські образки* (2006), режисер Сергій Марченко; *Аврора* (2006), режисер Оксана Байрак; *Чорнобильська казка* (2006),

режисер Оксана Чепелик;

6 травня, Спільний кінолітературний вечір Українського Кіноклубу та Літературного Клубу: **Кіноромани: Українські письменники про улюблені фільми**(2006);

4 червня, **Іван** (1932), режисер Олександр Довженко;

9 вересня, **Хто помре сьогодні**(1967) і **Сліпий дощ** (1969), режисер Віктор Гресь; **Загибель богів** (1988), режисер Андрій Дончик;

7 жовтня, **Визволення**(1940), режисер Олександр Довженко та Юлія Солнцева;

4 листопада, **Білий птах з чорною ознакою** (1971), режисер Юрій Ілленко;

16 грудня, **Захар Беркут**(1972), режисер Леонід Осика.

Літературно-мистецькі вечори в Парижі

9 березня 2007 року Амбасада України у Франції та Наукове Товариство імені Тараса Шевченка організували літературний вечір на честь 193-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка.

З 1982 року за ініціативи етнографа-кінематографіста Жана Руш (Jean Rouch) в *Музеї Людини* (Musée de l'Homme) в Парижі організовується **тиждень етнографічних документальних фільмів**. 20 березня 2008 року було продемонстровано фільм *Неділя в Прип'яті* (2006, 26 хвилин) французьких митців: режисера **Фредерика Куссо** (Frédéric Cousseau) і сценаріста **Бландін Юк** (Blandine Huk).

23 жовтня 2008 року в рамках фестивалю **Погляд з України Будинки Європи та Сходу** (La Maison d'Europe et d'Orient) показував *фільми молодих українських кінематографістів*, які представляла **Олеся Лук'яненко** : *Троє в кімнаті* (режисер – А. Тітова), *Як тато і мама розпрощалися у три раунди* (реж. – М. Буйницький, приз за кращу режисуру кіновідеофестивалю), *Клятва* (реж. – М. Врода, диплом кращого ігрового студентського фільму кіновідеофестивалю) *Стіна* (реж. – Р. Бровко), *Приблуда* (реж. – В. Ямбурський), мультфільм *Мрії* (реж. – О. Юрасова).

24 вересня 2008 року відбулася конференція *Традиції і сучасність в українській картині ХХ століття*. Головний доповідач – **Ольга Лагутенко**, доктор мистецтвознавства, викладач Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури України.

30 жовтня 2008 року в Українському Культурному Центрі в Парижі проводився літературний вечір на пошану поета **Романа Бабовала** (1950 – 2005) *Я не є дерево, що його пересадили проти волі в іншу землю. Я – дерево, що виросло на іншій землі зовсім природньо*, присвячений першому періоду творчості поета (1967 – 1972 роки), ініціатором і найактивнішим учасником якого був кінознавець **Любомир Госейко**.

27 листопада 2008 року в Сен-Дені (Saint-Denis) в рамках програми *Місяць документального фільму*, що проходив у Франції з 28 жовтня по 28 листопада, було показано фільм *Забута Осінь* студентки Університету Париж VIII Венсен/Сен-Дені **Режини Мар'яновської**, яка має українське походження.

15 грудня 2008 року в Українському Культурному Центрі в Парижі вечір був присвячений першій публікації книги **Марко Вовчок** “*Маруся*”(Видавництво L'Harmattan).

Виставки

Під патронатом Посла України у Франції, постійного представника при ЮНЕСКО, пана Юрія Сергеева та його дружини, на відзнаку 10-річчя свого заснування, Асоціація *Le Phenix Art et Communication* організувала 17–30 листопада 2006 року виставку *Творчість і Документи* на пошану двох артистів, **Сержа Ліфара** та **Василя Хмелюка**. Обидва митця, народжені в Україні, змогли найповніше розкрити свій мистецький талант у Франції і заслужити світове визнання.

Серж Ліфар у своїй найвідомішій ролі Ікара

Серж Ліфар (Київ 1905–Лозанна 1986) артист, хореограф, реформатор балету та основоположник нового напрямку неокласицизму. Створений С. Ліфарем балет “Ікар” у Європі називали цілою добою його творчості. У 1947 р. Серж Ліфар заснував у Парижі Інститут хореографії, а з 1955 р. вів курс історії та теорії танцю в Сорбонні, був ректором Університету танцю, професором

Вищої школи музики та почесним президентом Національної ради танцю при ЮНЕСКО. Серед численних нагород Сержа Ліфара – орден Почесного легіону, орден Літератури і мистецтва (найвища відзнака Французької Республіки). Він ніколи не забував свій рідний Київ і на надзвичайно привабливу пропозицію президента Шарля де Голля (щирого шанувальника його таланту) стати громадянином Французької Республіки відповів: “Я українець і цим пишаюся”.

поштова марка до 100 річчя артиста

У 65 років у Ліфара проявився неабиякий хист художника. Називаючи себе *хореографом, що малює*, він залишив після себе понад сотні оригінальних картин та малюнків, основний сюжет яких – рухи та драматургія танцю.

Василь Хмелюк (с. Березівка на Житомирщині, 1903 – Париж, 1986) український

маляр-постімпресіоніст та поет-модерніст, поет-дадаїст. Творчий шлях Василя Хмелюка можна розділити на два періоди: короткий поетичний – празький (1923–1928 рр.) і тривалий мистецький – паризький (1928–1986 рр.). Його перу належать три збірки поезій: “Гін” (1926), “Осіннє сонце” (1928), “Поезії 1923, 1926, 1928” (1928). На сьогодні декілька примірників цих поетичних творів є у

фондах Слов'янської бібліотеки в Празі, один комплект має Українська Бібліотека імені Симона Петлюри у Парижі, дві збірки знаходяться у бібліотеці НТШ у Сарселі під Парижем.

Геній Василя Хмелюка знайшов своє втілення у портреті, пейзажі, квітах, графіці. З самого початку своєї творчості Хмелюк обирає собі за кумира образ людини. Через це сотня полотен художника мають назви без претензій, але влучні за характером поставлених завдань: “Адвокат”, “Жінка в синьому”, “Жінка в зеленому”,

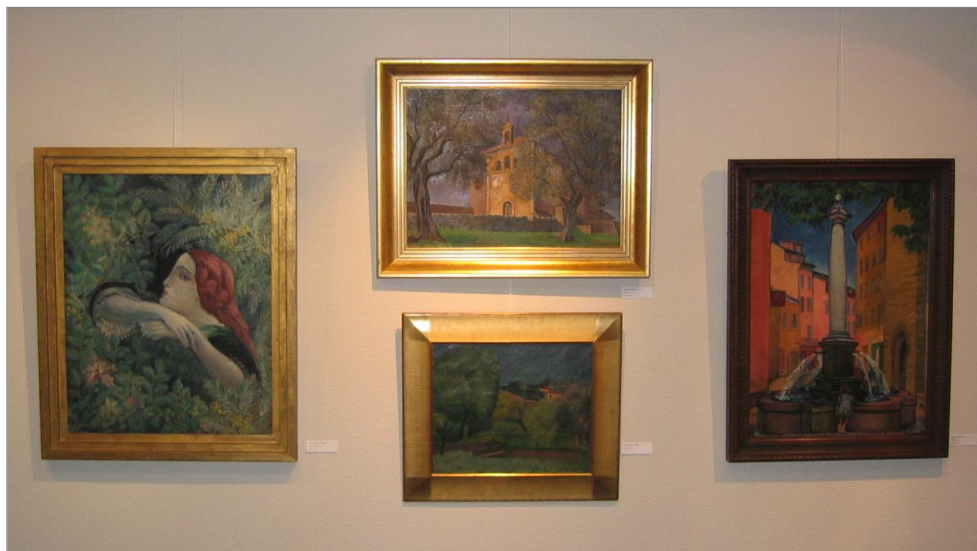

“Жінка в червоному”, “Жінка в жовтому”, “Жінка в капелюшку” тощо.

28 жовтня–31 грудня 2006 року в музеї Менсйо (musée Mainssieux) міста Вуарон (Voiron), департамент Ізер, відбулася унікальна виставка творів **Соні Левицької** (с. Вільхівці на Поділлі, 1874 – Париж, 1937), художниці, яка посідає унікальне місце серед “безсмертних Парижа” (до яких можна зарахувати таких видатних українців, як Олександр Архипенко, Олекса Грищенко, Серж Лифар, Василь Хмелюк та чимало інших). Вона працювала у стилях кубізму та постімпресіонізму з залученням елементів народного мистецтва. Її твори відзначаються багатством світла і кольору та виразною композицією.

Жінка в мімозі (1921), Церква св. Анни (1924), Пейзаж Венса (1921-1924), Фонтан Венса (1924)

Соня Левицька оселилася в Парижі з 1905 року, щоб розпочати навчання в Паризькій Академії Мистецтв. Після відзначення картини “Збирання яблук” членами виставкового комітету Осіннього салону, з 1910 року вона стала його постійним членом. Разом з Олександром Архипенко вона взяла участь у другій збірній виставці кубістів у 1912 році. До середини 20-х років кожного літа Соня Левицька виїздила на південь Франції, де малювала провансальські краєвиди і портрети. Поруч із малярством чимало уваги присвячує графіці, макетам для ліонського шовку, тканин і килимів. Особливого майстерства вона досягла в гравюрі по дереву. У 1921 році в результаті співпраці з поетом Роже Аляром з’явилася у перекладі французькою мовою книжка М. Гоголя “Вечори на хуторі біля Диканьки”, оздоблена її ілюстраціями, яка становить нині бібліографічну рідкість. Винятковість свого таланту вона вкотре довела і в оздобленні своїми ілюстраціями збірки віршів Поля Валері “Змій” у 1925 році, афіш

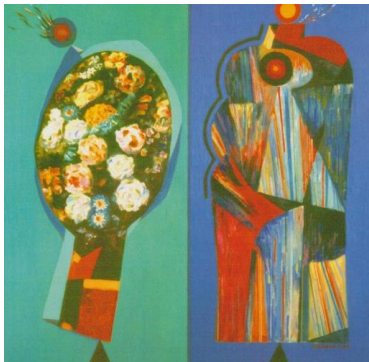
Осіннього Салону та числених книжкових люксовидань.

Соня Левицька має перед Україною незаперечну заслугу – вона зуміла зацікавити українством багатьох французьких митців, ставши немовби культурним аташе України у столиці Франції впродовж 30 років першої третини ХХ століття.

Виставки в Українському Культурному центрі в Парижі

12 грудня 2006 року відкрилась виставка **Олександра Дубовика**, патріярха сучасного українського мистецтва. Твори цього митця наповнені глибоким філософським змістом і відрізняються високою емоційною напругою, що досягається через специфічне поєднання кольору та форм, що відображає паралельність світів і часів. Творчість Олександра Дубовика має глибокий гуманістичний підтекст,

сповнена широкомасштабних узагальнень, символічних знаків, які є семантичним ключем до розшифровки проблем духовності, взаємозв'язків людини і

Космосу, пошуків сенсу життя, філософського осмислення знаків буття. Митець створює мозаїки, вітражі, килими, розписи, дизайн книжок та інтер'єрів. За останні роки митець розписав часовню в місті Берр-Лез-Альп поблизу Ніцци та зробив великі вітражі Ново-Апостольської церкви в Києві.

Ніцци та зробив великі

У січні 2007 року **Ірина Карпова** представила шедевр сучасного українського ювелірного мистецтва – ювелірну симфонію “*Душа світу*”.

На рухомій підставці з нефриту, прикрашеній золотом, троє срібних слонів тримають срібну кулю, на якій розсипано 220 коштовних каменів – сапфірів та діамантів. Усередині На кулі вигравіювано 13 сузір'їв разом зі Змієносцем. Угорі – сапфір на 28 каратів. Проте душа роботи не в зовнішній розкоші: її уособлює скромний лотос, вирізьблений з напівпрозорого кварцу, серце – в старовинному годиннику, якому 150 років, що схований у земній кулі. Над цим шедевром двадцять чотири людини працювали майже чотири роки, що належать до першого класичного ювелірного Дому в Україні Ігоря Лобортаса та Ірини Карпової.

В квітні 2007 року відбулася виставка провідної майстрині художнього ткацтва, народного художника України **Людмили Жоголь**. Твори мисткині, які продовжують

традиції українського народнокилима, – це майстерне відтворення багатобарвного оточуючого світу, оригінальність мистецьких ідей та унікальність технологічних розробок. Ліричність, любов до природи та захопленість природною сировиною (вовною, шовком) дозволяють художниці створювати справжні шедеври.

В травні 2007 року були представлені твори заслуженого художника, засновника та керівника художньої студії Національної Спілки художників України **Миколи Гроха**. Виставку робіт митця склали графіка та акварелі з квітами, які є результатом перманентної дослідницької праці майстра з матеріалом і світлом. Препаруючи іриси – квіти, які знають усе про уразливість, про порцелянову крихкість на тлі всюдисущої жорстокості, художник невтомно продовжує експериментувати у сфері душі, особливо в тому її сегменті, що відповідає за незахищеність.

В червні 2007 року відбулася виставка “Голоси” **Андрія Блудова**, відомого українського художника, урбаніста, що має свій неповторний стиль та є яскравим представником київської школи живопису. На виставці були представлені роботи у стилі т.зв. “київського естетизму”:

з напівабстрактним, напівфігуративним зображенням образів, що є напівпрозорі і туманні, немов фантоми та фрагменти зображень простору, що складається з фарб.

У вересні 2007 року відбувся вернісаж живопису **Олександра Клименка** під назвою “Нові горизонти”.

Художник є основоположником метафізичної концепції “Нового трансабстрактного живопису”, культурологом та творцем гуманістичної теорії “Екологія естетики 21 століття”.

Митець, створивши власну абстрактну реальність за принципами постмодерністського мислення – енергійних кольорів і фігур, – розширює і переосмисляє власний напрямок у живопису, названий ним “новий трансцедентний живопис”.

Філософічність образів, космополітична мова, життєстверджувачий стиль відрізняють роботи митця.

В жовтні 2007 року відбулася виставка картин **Галини Інгули**, молоді кївської художниці, яка працює в стилі фентезі. На картинах зображені феєрична, невідома планета Інгул, на якій зустрічаються живі істоти

дивних геометричних форм, дивні квіти і яскраві та досить непередбачувані кольори. Перша виставка художниці “Дві мої фантазії в далекому Парижі” з успіхом пройшла в грудні 2006 року в ХІХ окрузі Парижа в арт-кафе “Каскад”.

22 січня 2008 року відбулася унікальна виставка живопису на склі художниці **Лариси Сизової**, яка є автором біля 300 подібних творів. Від релігійних до зворушливих у своїй простоті побутових тем – таким широким був сюжет цієї виставки. Художнє переосмислення любові, життя і вічності надали цьому вернісажу особливо виразного характеру.

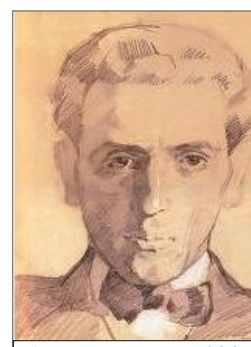

15 квітня – 25 травня 2008 року було представлено надзвичайний мистецький проект **Меридіан серця**, що присвячено вшануванню пам'яті видатного поета ХХ століття, уродженця Чернівців, **Пауля Целана** (Чернівці, 1920–Париж, 1970). Чернівецьке обласне відділення Фонду культури України, передало для експонування 40 картин одинадцяти українських художників, що брали участь у цьому проекті від дня його заснування у 1998 році. Зокрема, виставку збагатили роботи трьох митців, які є родом з Чернівців: **Олександра Літвінова**, **Олени Михайленко** та **Темістокля Вірсти**. На відкритті виставки прозвучала улюблена музика Пауля Целана у виконанні чернівецького піаніста, **Фелікса Мацляка**, який навчається у Віденській консерваторії, він виконав твори Шумана, Шуберта, Шопена, й українських композиторів Колесси та Скорика. Відвідувачам виставки запропонували переглянути також документальний фільм Пауль Целан: повернення.

Мистецька акція **Меридіан серця** носить таку назву за однойменною збіркою поезій Пауля Целана, виданою під такою назвою 15 років тому у Чернівцях, яка, в свою чергу, бере таку назву від промови Пауля Целана, яку він виголосив при одержанні премії імені Бюхлера

20 травня – 15 червня 2008 року відбувалась виставка графічних творів відомого маляра і графіка **Олександра Савченко-Більського** (1900, село Олишівка, Чернігівщина– 1991, Париж). На виставці було представлено 25 репродукцій графічних творів митця, який протягом життя працював і в ужитковій графіці для французьких фірм і видавництв, і над ілюстраціями до народних пісень, оформив кілька книжок і журналів, видав кілька серій листівок з портретами гетьманів, письменників, гербів українських міст і земель. Він брав активну участь в житті української громади в Парижі і виступав на збірних виставках українських митців. Його твори вирізнялися спрощеністю декоративністю форм в дусі арт-деко з поєднанням традицій українського народного живопису.

Автопортрет, 1925

Кілька акварелей зберігається в Бібліотеці імені Симона Петлюри. Принагідно зазначимо, що у 2002 році дочка митця, Ірен Годійо, позичила в Бібліотеці під розписку акварелі і графічні малюнки свого батька для проведення виставки в Чернігові, які досі не повернула.

17 червня – 17 липня 2008 року пошанувачі мистецтва мали можливість відвідати художню виставку Час у просторі **Миколи Кочубея**. Київський графік і живописець представив частину свого великого творчого доробку, що присвячені різним аспектам українського народного життя в його історичній та географічній перспективі.

Кольоровий офорт *Ой, у полі жито копитами збито* (Із серії "Наша пісня")

17 червня – 17 липня 2008 року відбулась надзвичайна виставка скульптур **Володимира Філатова** з циклу *Духовний світ Київської Русі*.

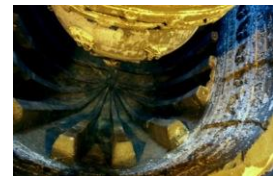
Ще з 1995 року скульптор зі світовим ім'ям, що родом з Бердянська, почав розробляти станкову колекцію бронзових скульптур "Духовний світ слов'ян", щоб пластично виразити унікальність українського менталітету. Тут у нерозривній єдності співіснують історичні і міфологічні персонажі: княжна Анна Ярославна,

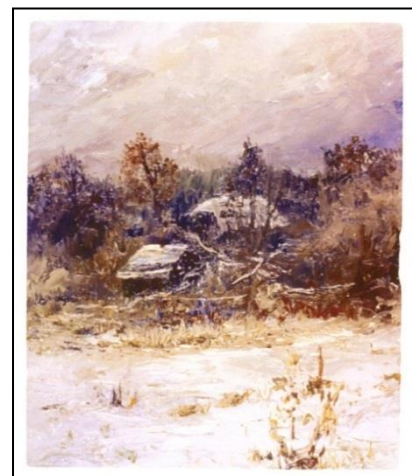
слов'янська богиня води Дана, преподобний Нестор-літописець, князь Святослав Хоробрий. Ці скульптури є уособленням роздумів і вражень майстра про світ почуттів, любові і краси та унікальності української історії.

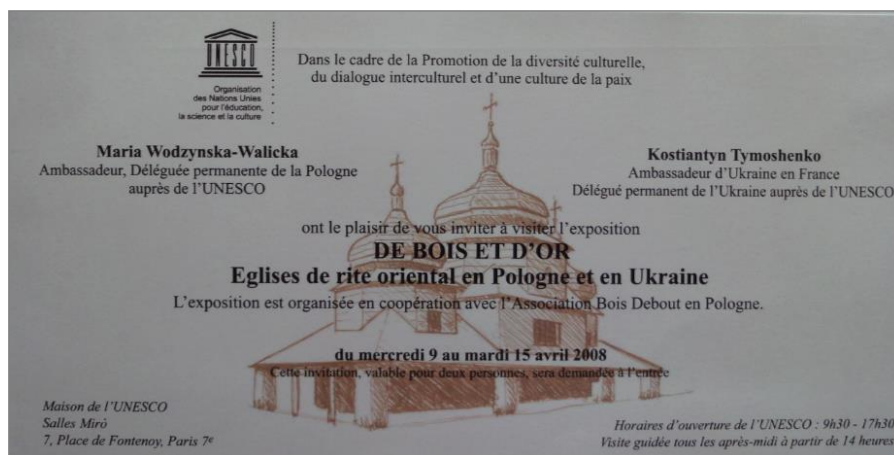
6 листопада 2008 року в рамках проведення в Парижі фестивалю сучасної фотографії *Mois de la Photo-OFF* відбулася презентація виставки **Ірини Лесинської** *Таємна сила почуття*.

9 грудня 2008 року були представлені полотна відомого харківського пейзажиста **Олександра Литкевича** з циклу *Подивись, який чудовий цей світ!*

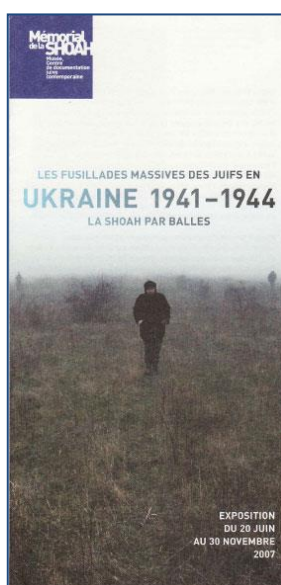
Палац ЮНЕСКО, Сальон Міро

Для сприяння культурному різноманіттю, міжкультурному діалогу та культурі миру було організовано виставку фотографій *Дерев'яні і золоті: Церкви східного обряду у Польщі і Україні (De bois et d'or : Eglises de rite oriental en Pologne et en Ukraine)*, що була покликана познайомити відвідувачів зі спільною сакральною спадщиною України та Польщі, зокрема, Лемківського, Боцького і Карпатського країв. Виставка, що проходила 9–15 квітня 2008 року, була організована спільними зусиллями делегацій Польщі та України при ЮНЕСКО, а також завдяки співпраці з Асоціацією *Bois debout en Pologne*, що займається захистом і відновленням цієї автентичної європейської спадщини.

Україна 1941 – 1944: Рострільна Шоа

Між 1941 і 1944 роками майже півтора мільйона євреїв в Україні потрапили під кулі нацистських груп *Einsatzgruppen*. З 2004 року французький католицький отець **Патрік Дебуа** і дослідницька група асоціації єврейсько-католицького діалогу **Yahad-In-Unum** подорожують по Україні. Дослідження проводяться в три етапи : розшук інформації в архівах німецьких судів і советських комісій, що дає точку відліку для роботи на місцях ; пошук і запис свідчень ; локалізація місцезнаходжень і збір балістичних даних та речових доказів. Мета пошуків полягає у тому, щоб виявити і оцінити усі місця винищення євреїв та дати їм гідне поховання.

Для презентації стану своїх досліджень **Меморіал Голокосту в Парижі** організував з 20 червня по 30 листопада 2007 року невелику, але добре документовану виставку. Її директор **Жак Фредж (Jacques Fredj)** уточнив, що він хотів, щоб ця виставка була “історичною, освітньою і простою”. Виставка починається з

презентації українських євреїв до війни. Малюнки та предмети свідчать про повсякденне життя в містечку (*shtetl*). На другому етапі відвідувачі стають свідками процесу ліквідації : публічного уведення через пресу або радіо, потім збір, роздягання, розстріл та закопування в яму. Виставка закінчується зафільмованими свідченнями десятих людей, які на момент трагедії були дітьми. До того вони ніколи не ділилися про те, що вони пережили і побачили. За словами католицького отця Дебуа, передбачено проведення подібної роботи в Білорусі, Литві та Росії.

Як супровід виставки, протягом 2007 року були організовані наступні заходи :

-19 червня, конференція *Знищення євреїв в Україні*;

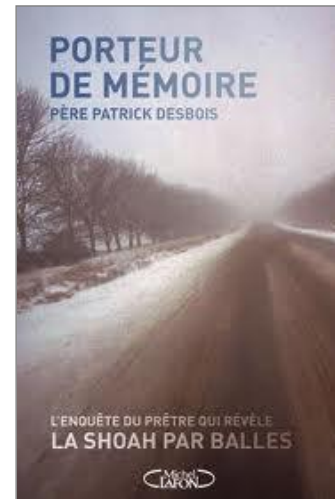
-24 червня, перед прем'єрний перегляд фільму *Назви своє ім'я* **Сергія Буковського** ;

-26 червня, презентації книг *Чорні мисливці бригади Dirlewanger* **Кристіана Інграо** (Christian Ingraо) і *Einatzgruppen* **Ральфа Огорекка** (Ralph Ogorreck);

-жовтень-листопад, презентація серії лекцій і фільмів на тему *Євреї в Україні (1900 -1945)*.

1–3 жовтня 2007 року колективом *Голокост в Україні*, організований в Університеті Париж IV–Сорбонна і в Меморіалі Голокосту, зібрав тридцять французьких, німецьких, українських, американських та ізраїльських істориків, які зосередились, зокрема, на висвітленні наступних тем : *Німецькі окупаційні власті: поведінка нацистів і їхнє бачення майбутнього України; свідчення про Голокост в Україні; процес вбивств: нові документи і речові докази.*

Проведення цих заходів знайшло гарячий відгук у багатьох друкованих виданнях. Католицький отець **Патрік Дебуа** за результатами досліджень і розшуків опублікував книгу *Носій Пам'яті – Слідами Розстрільного Голокосту (Porteur de mémoire)* (В-во: Michel Lafon, 2007).

2008 - 75-а річниця Голодомора

В рамках вшанування трагічної 75-ї річниці Голодомору, відбулася низка заходів.

-16 жовтня, концерт хорової капели *Думка* (керівник Євген Савчук) та Симфонічного оркестру України, які виконали в залі Гаво *Реквієм по померлих від Голоду* (комп. Євген Станкович, вірші Дмитра Павличко).

-5 листопада в містечку Мюлуз (Mulhouse), що біля Страсбургу, відбулася конференція *Голодомор 1932-1933 років, чи відчай українського народу*, головним доповідачем якої був **Етьєн Тевнен**, доктор історичних наук і викладач в Університеті Нансі II.

-15 листопада в Парижі акція *Тиждень пам'яті про Голодомор* розпочалася концертом хору *Святого Володимира Великого* в церкві Сен-Жермен-де-При.

-16 листопада у катедрі Св. Володимира Великого відбувся показ документальних фільмів *Технологія Геноциду* та *Жнива відчаю*.

-17 листопада були покладені квіти до погруддя Тараса Шевченка у сквері Тараса Шевченка за участю офіційних представників України і Франції.

-19 листопада пам'ять жертв Голодомору відкрили *Меморіальний знак* у містечку Ольцхайм, що поблизу Страсбургу.

Меморіальний знак встановлений на центральній площі міста за ініціативи Постійного Представництва України при Раді Європи та за підтримки мерії міста. В

церемонії відкриття взяли участь представники місцевої влади і громадськості, дипломати Постійного представництва, народний депутат України Ольга Герасим'юк, члени української общини регіону Альзас і міста Фрайбург (Німеччина). Урочиста церемонія відкриття меморіального знаку була завершена посадкою калинового гаю – кущів калини, які були спеціально привезені для цього з України.

-21 листопада о 19:30 було запалено тисячу свічок пам'яті на Марсовому Полі у Парижі.

-22 листопада відбулося покладання квітів на могилу Невідомого вояка під Триумфальною Аркою та запалення свічок пам'яті у сквері Тараса Шевченка. О 20:00 годині хор *Бористен* дав концерт у катедрі Святого Володимира Великого.

-23 листопада зранку була відправлена панахида за жертв Голодомору у православній церкві Св. Симона, а з 13 години розпочалася мовчазна хода вулицями Парижа до Собору Паризької Богоматері, в якому о 15 годині було відслужено Літургію за упокій усіх жертв Голодомору.

Концерти

В січня і лютому 2006 року в Національній опері міста Ліона показували оперу "Мазепа" Петра Чайковського. Це опера, в трьох діях і шести сценах, на лібрето Віктора Буреніна, який адаптував епічну поему "Полтава" Олександра Пушкіна, була поставлена у Великому театрі в Москві ще у 1884 році. Презентація французької постановки, займався німецький режисер **Петер Штайн** під керівництвом російського диригента **Кирила Петренка**

Тридцять молодих співаків та музикантів з **Українського національного дитячого хору Перлини Одеси** (керівник – **Лариса Гарбуз**), перебуваючи в турне по Франції в *квітні 2006 року*, дали серію концертів в регіоні Турен (Touraine). Програма, що виконувалася в церквах та монастирях регіону, включала в себе класичну музику і релігійні візантійські співи, пісні французькою та українською мовами. Молоді співаки зачарували, здивували і схвилювали велику глядацьку аудиторію, яка прийшла їх послухати, своїм бездоганим володінням інтерпретованого матеріалу, жвавістю і щирістю.

У *серпні 2006 року*, на 40-му музичному фестивалі у містечку Шез-Діо (Chaise Dieu), **симфонічний оркестр Національної філармонії України** під керівництвом **Миколи Дядюри** виконав “*Плач і молитва*” українського композитора **Валентина Бібіка**, концерт для фортепіано з оркестром № 3 **Сергія Рахманінова** та симфонію № 10 **Дмитра Шостаковича**.

30 листопада – 5 грудня 2006 року у Франції перебувала з візитом делегація від Української Православної Церкви на чолі з Предстоятелем Блаженнішим **Митрополитом Володимиром** для участі в урочистих заходах, присвячених 955-річчю Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври. *1 грудня* Блаженніший Митрополит Володимир відслужив подячний молебен біля Тернового Вінця в Соборі Паризької Богоматері. *2 грудня* він відправив Божественну Літургію у церкві Сен-Ле-Сен-Жиль, де зберігаються мощі Святої Олени. *3 грудня* в рамках музичних неділь Мадлен (церква Святої Марії Магдалини, Париж), **чернечий хор Києво-Печерської Лаври** під керівництвом **ієродиякона Геронтія (Борисевича)** виконав найкращі богослужбні співи зі свого репертуару. *4 грудня* була відсвяткована Божественна Літургія в Трьохсвятительському храмі Парижа. Візит української делегації завершився *5 грудня* зустріччю з Генеральним директором ЮНЕСКО паном Коїчиро Мацуурой.

Чоловічий вокальний октет “Орфей”, заснований 2000 року у Львові, виконує українську і зарубіжну духовну музику, літургія східного обряду, українські народні і популярні пісні в різноманітних обробках, так і нові пісні, написані або аранжовані самими співаками групи.

В *травні 2006 року*, під час свого турне по Франції він супроводжував

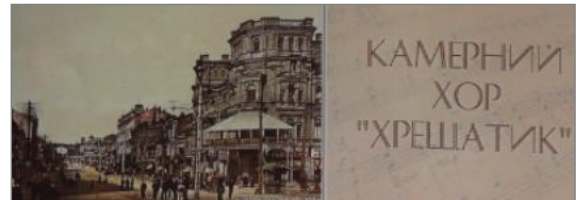
вокально-хореографічний

ансамбль “Веселі черевички”. У *липні 2006 року* група “Орфей” була у самостійному турне по Франції за підтримки асоціації Ванде–Україна. *16 грудня 2006 року* відбувся її концерт в церкві Святого Томи д'Акін у Парижі. Прибуток з останнього концерту було передано двом дитячих лікарням у Львові.

5-6 грудня 2006 року закарпатський народний ансамбль “Тудаки” дав кілька концертів у Парижі. Репертуар, що складається з давніх пісень й танців із навколишніх Нижньому Селищу сіл, передається з покоління в покоління без партитури і виконується у традиційному стилі без аранжування, електричних інструментів та спецефектів. В їхній музиці неймовірно поєднуються ніжна гра сопілки з шаленою скрипкою, м'якість гітари з глибокозвучними цимбалами. Гурт “Тудаки” зберігає багатство українських музичних традицій та автентичність місцевого колориту.

4 червня 2008 року у соборі Святого Володимира Великого в Парижі виступив камерний хор *Хрещатик* (Київ).

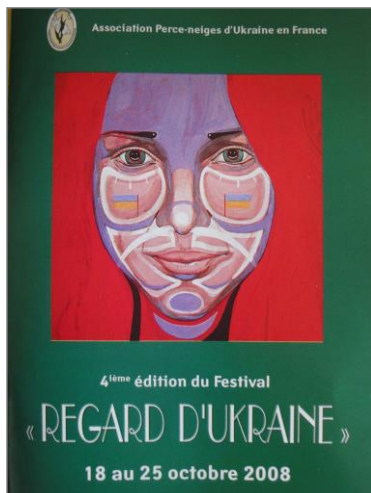

Виступи камерного хору Бористен у 2008 році:

20 січня в церкві св. Іоана Хрестителя (Eglise Saint Jean Baptiste de Belleville) в рамках тижня екуменізму у XIX округу Парижа;
30 березня в церкві св. Женев'єви (Eglise Sainte Geneviève);
22 листопада участь у поминальному концерті жертв Голодомору у катедрі Святого Володимира Великого в Парижі;
20 грудня в містечку Антоні (92) в церкві св. Сатурнена благодійний Різдвяний концерт.

Фестиваль

Погляд з України

Протягом 2005–2008 років у Парижі та в місті Сен-Дені відбулося чотири фестивалі **Погляд з України**, що проходить за ініціативи асоціації *Українські проліски у Франції* (*Perce-neiges d'Ukraine en France*)

Зокрема, 18–25 жовтня у 2008 році у рамках фестивалю відбулися наступні заходи :

- показ 14 фільмів молодих українських кінорежисерів;
- концерт народної музики та співу старосвітського бандуриста **Сергія Захарця** та співачки **Алли Чаплик**;
- виставка фотографій *Україна очима фотографа Івана Михайлова* та **Микити Кравченко**;
- показ 6 документальних фільмів, зокрема, *Україно, де ти?* режисера **Костянтина Крайнього** (2008);
- показ 8 анімаційних фільмів для молоді публіки;

-концерт традиційного танцю і співу *Українська корона* за участю міжнародного танцювального клубу Discaveri (керівник – **Лариса Бреславська**) та двох хорів з Одеси;

-виставка *Тварини* художника Івана Семесюка;

-показ вистави *Ми будемо жити вічно*, історичної драми про життя Анни Ярославни, Експериментальним театром (автор – **Валентин Соколовський**, постановник – **Петро Миронов**) та артистична зустріч з автором п'єси;

-концерт класичної музики *На пошану славетним українським жінкам* (**Олександра Турянська** – вокал, **Тетяна Шарапова** фортепіано, **Ольга Камель** – текст);

-науково-практична конференція *Анна Ярославна – королева Франції*, організована професором INALCO **Ольгою Камель**.

Іван Семесюк

Рядки поезії

На могилі Симона Петлюри
Скидаю шапку, наслухаю тиш,
Дивлюся в небеса на білі хмари,
Полтаву чую, хоч навкруг – Париж,
Полтаву, де співають яничари.
Там, під крильми двоглавого орла,
Збираються перевертні співучі,
А співи правовірного хахла
Отруєні, як вишивані онучі.
Є вже народ, а нації нема,
Держава є, але нема вітчизни.
Є храм – перебудована тюрма –
Де б'ють поклони Богу московизни.
Я знаю, Симоне, що ти не спиш,
І не заснеш в чужій землі ніколи.
Вставай та одягайся в золотаву спиж,
Вертайся на прабатьківські околи.
Вертайся в Київ, там твої віки!
Твої болі й перемоги.
З твоєї там залізної руки
ійдуть нові козацькі полки,
А покручі впадуть тобі під ноги.

Париж 17.10.2008

Дмитро Павличко

Livres, périodiques et autres matériels entrés à la Bibliothèque en 2007
Видання подаровані Бібліотеці у 2007 р.

БЛУДОВ Андрій (Україна)

Живопис Андрія Блудова, Київ, PC WORLD UKRAINE, 22 с.

БОЛАБОЛЬЧЕНКО Анатолій (Україна)

Анатолій Болаболченко, *Вибрані твори*, Київ, *Щек*, 2006, Т. 1, 374 с., Т. 2, 334 с., Т. 3, 310 с.

БУРНАШОВ Геннадій (Україна)

Геннадій Бурнашов, *Лицар українського Духу*, Івано-Франківський музей визвольних змагань Прикарпатського краю, До 100-річчя від народження видатного українського полководця – Головнокомандувача Української Повстанської Армії генерал-хорунжого Романа Шухевича, Івано-Франківськ, *"Сіверсія МВ"*, 2006, 85 ст.

ВАСИЛЬКО Святослав (Велика Британія)

Анатоль Камінський, *Край, еміграція і міжнародні закуліси*, 3 передмовою Дарії Ребет, Манчестер – Мюнхен – Нью-Йорк, *Видання Політичної Ради ОУНз*, 1982, 264 с.

Анатоль Камінський, *Василь Охримович*, Біографічний нарис, Торонто – Нью-Йорк – Лондон, *Видання Політичної Ради (ПР ОУНз) і Середовища УГВР*, 1999, 152 с.

Видавництво імені Олени Теліги (Україна)

Микола Капустянський 1881 -1969, Київ, *В-во імені Олени Теліги*, 2006, 16 с.

Олег Ольжич, *Поезія, проза*, Київ, *В-во імені Олени Теліги*, 2007, 544 с.

Олег Ольжич, 1907-1944, Київ, *В-во імені Олени Теліги*, 2007, 18 с.

Видавництво Смолоскип(Україна)

Олег Ольжич, *Дух руїни по сторінках історії*, Післямова Івана Дзюби, Київ, *"Смолоскип"*, 2007, 52 с.

ВИНАР Любомир(США)

Український історик, журнал історії і українознавства, Том XLIII–XLIV vol; 4(172) / 1-2 (173-174), (За загальною редакцією Любомира Винара), Нью-Йорк, Київ, Львів, Острог, Торонто, Париж, *Українське Історичне Товариство*, 2006 – 2007, 425 с.

ВОВК Віра (Аргентина)

Віра Вовк, *Ромен-зілля*, Поезії, Дніпропетровськ, *"Пороги"*, 2007, 66 с.

Віра Вовк, *Напис на скарабею*, Львів, *"БаК"*, 2007, 124 с.

Волинський краєзнавчий музей (Україна)

Волинський краєзнавчий музей, Путівник, Луцьк, *Media*, 2004, 14 с.

Літературно-меморіальний музей-садиба Лесі Українки в Колодяжному, Путівник, Луцьк, *Ініціал*, 2006, 79 с.

Газетно- видавнича установа "Рідне Слово" (Сербія)

Календар "Рідного слова" 1,(2007), Кула, *Видає Газетно-видавнича установа "Рідне слово"*, 2006, 142 с.

ГОНЧАРЕНКО Олег (Україна)

Олег Гончаренко, *Собор одкровень*, Мелітополь, *ТОВ*, 2006, 212 с.

ГОРОБЕЦЬ Віктор (Україна)

Олена Русина, Віктор Горобець, Тарас Чухліб, *Українська історія в таємницях і курйозах XV – XVIII століття*, Київ, *Наукова Думка*, 2002, 310 с.

ГРИНЧИШИН Зиновій (Україна)

Зиновій Гринчишин, *Заповіт Шевченка*, Історична драма на дві дії, Київ – Львів, *Накладом автора*, 2000, 55, с.

Зиновій Гринчишин, *Тарасова Академія*, П'єса на дві дії про життя і творчість Тараса Шевченка у 1842-43 рр., Львів, *Накладом автора*, 2004-05 рр., 50, с.

Зиновій Гринчишин, *Тризуб Петлюри*, (Петлюра в Парижі), трагедія на дві дії, Львів, Кабарівці, *Накладом автора*, , 1997-1999, 43 с. (в 2-х примірниках).

ГРИНЧИШИН владика Михайл (Франція)

Мар'ян Кузан, *Неофіти*, ораторія, *Ukrainian Millenium, Musical séries # 1, Виннігер, 1988, 187 с.*

Андрей Шептицький, митрополит, *Слово до тих, хто поза межами батьківщини*, Львів, *Артос*, 2006, 159 с.

Андрей Шептицький, митрополит, *Пастирські послання*, Т. 1, Львів, *Артос*, 2007, 1013 с.

Андрей Шептицький, митрополит, *Марія-Мати*, Львів, *Артос*, 2007, 91 с.

Йосиф Схрейверс (Ч. Пр. Изб.) о., *Моя Небесна Ненька*, Львів, *Артос*, 2007, 200 с.

Sang des Martyrs, semence d'église, Actes du Colloque, 30 ans de L'Église dans le Monde, Revue trimestrielle n° 123, 3e trimestre 2004, Paris, 100 p.

ГРИНЬ Марія (Україна)

Мистецька медаль (кераміка) з зображенням Івана Мазепи – „Мазепа-Фест” – 2006 рік.

Мистецький таріль (кераміка) з зображенням Івана Мазепи та його герба – „Мазепа-Фест”, 2007

ГРОХ Микола (Україна)

Микола Грох, *Каталог творів* (образотворче мистецтво), Київ, *В-во "КВІЦ"*, 2005, 44 с.

ДЗЮБА Ольга (Україна)

Квартет *"Розумовський" Й. Гайдн; Л. ван Бетховен*, шедеври віденської класики, СД-Компанія "Оферта", Запис студії "Lemma".

ДОРОШКЕВИЧ Євген (Україна)

Євген Дорошкевич, *Кринична гора*, поезії, Київ, *Задруга*, 2004, 116 с.

ДУТЧАК Віолетта (Україна)

Кобзареві струни, Вокальні твори на слова Т.Шевченка в супроводі бандури, Івано-Франківськ, *В-во "Гостинець"*, 2004, 80 с.

Любись Україну, Пісні для ансамблів бандуристів, Аранжування Віолетти Дутчак, Івано-Франківськ, *В-во "Плаї"*, 2003, 132 с.

Шевченківський національний заповідник (Канів-Україна)

Тарас Шевченко, *Кобзар 1840-1940*, Репринтне відтворення видання 1941 року, Черкаси, *Брама-Україна*, 2006, 448 с.

ЗАРЕЦЬКА Таїсія (Україна)

Таїсія Зарецька, *Юзеф Пілсудський і Україна*, Київ, *Інститут історії України НАН України*, 2007, 288 с.

ЗАРІВНА Теодозія (Україна)

Теодозія Зарівна, *Хроніка від жінки*, Київ, *Український письменник*, 2003, 252 с.

Теодозія Зарівна, *З вітчизною у гербі*, поезії, Київ, *Український Центр духовної культури*, 2004, 104 с.

ІВАНЮТА Ярослав (Франція)

Український комбатант, Орган Союзу Українських Ветеранів, *Видає Головна Управа Союзу Українських Ветеранів*, Мюнхен, 1963, 64 с.

Три фотографії з Лотарингії (між двома світовими війнами)

Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (Україна)

Володимир Александрович, *Мистецтво Галицько-Волинської держави*, Львів, *Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України*, 1999, 132 с.

Володимир Александрович, *Західноукраїнські малярі XVI століття; Шляхи розвитку професійного середовища Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України*, Львів, 2000, 310 с., + іл.

Василь Верига, *Слово і чин*, Вибрані статті, доповіді, розвідки, життєписи, 1946-1988; Львів, *Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України*, 2001, 444 с.

Степан Гелей, *Консервативна течія в суспільно-політичній думці України XIX ст.*, Львів, *Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України*, 1996, 124 с.

Документи російських архівів з історії України, Том 1, *Документи до історії запорозького козацтва 1613-1620 рр.*, Львів, *Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України* 1998, 443 с.

Яким Запаско, *Мистецькі рукописні пам'ятки України*, Львів, *Фонд Катедр Українознавства (Кембрідж, США)*, 1997, 74 с. + іл.

ЙОСИПИШИН Ярослава (Франція)

Афіша з виставки : L'art russe dans la seconde moitié du XIX siècle (українська картина).

Василь Боровий, *Полинова снага*, лірика, Київ, *Український письменник*, 1994, 189 с.

Павло Глазовий, *Сміхологія*, Посібник для всіх; Сатира і гумор, Київ, *Дніпро*, 1982, 278 с.

Роман Горак, *Тричі мені являлася любов*, Повість-есе, Роман-есе про Івана Франка, Київ, *Дніпро*, 1987, 268 с.

Гранів. Історія села, Гранів, 1996, 87 с. (ксерокопія).

День і вічність Джеймса Мейса, За загальною редакцією Лариси Івшиної, Київ, *ЗАТ Українська прес-група*, 2005, 448 с.

Збірник пам'яті Симона Петлюри (1879-1926), МП "Фенікс", 1992, 259 с.

Історія західних і південних слов'ян, з давніх часів до XX ст., Київ, *Либідь*, 2003, 632 с.

К. В. Кременецький, *Палеоекологія древнейших земледельцев и скотоводов Русской равнины*, Москва, *Академия Наук СССР; Институт Географии*, 1991, 193 с.

Лучшее из наваждений земли.., Максимилиан Волошин, Київ, *Київський музей російського мистецтва*, 2007, 16 лист.

Музей мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків, Інформаційний буклет (2 прим. на укр. та англ. мовах), Київ. без дат

Очима серця: Ув'язнена лірика, Харків, *Основа*, 1992, 384 с.

Михайло Павловський, *Шлях України : Шлях вліво, шлях вправо – хибний шлях*, Київ, *Техніка*, 1997, 152 с.

Симон Петлюра, Статті, листи, документи, *ПП Сергійчук М. І.*, Київ, 2006, Т. IV., 704 с.

Пісня про Роланда, Давньофранцузький епос, Переклад В. І. Н. Пашенків, Київ, *Либідь*, 2003, 192 с.

Дарія Рихтицька, *Шовкова косиця*, Поезії, Детройт, Видання Асоціації Діячів Української культури, ч. 3, *Накладом автора*, 1992, 169 с.

Степан Руданський, *Співомовки*, Пісні, приказки, дитячі приказки, Київ, *Дніпро*, 1988, 319с.

Трістан та Ізольда, Давньофранцузька легенда, Переклад та післямова, В. Коптілова, Київ, *Либідь*, 2004, 80 с.

Les diverses émissions et oblitérations de la Russie subcarpathique et de la Slovaquie du Sud (1860 – 1965) par Roger Richet Société Philatélique France – Europe Centrale, Bourges, (*Відбитка*), 62 p.

Ethnologie française; Ukraine – Україна, Terrains, éveils, Paris, PUF, *Revue trimestrielle*, 2004/2, avril/juin, 373 p.

John Bula, *Comprehensive catalogue of Ukrainian philately*, 2003, 301 p.

Politique internationale, *Revue trimestrielle*, Nancy, *Diadeis*, n° 114, Hiver 2006-2007, 455 p.

Les relations culturelles entre la France et l'Europe Centrale et Orientale, Conseil économique et social, *Journal Officiel*, Paris, 1993, 249 p.

Volodymyr Serhiychuk, *Symon Petliura and the jewelry*, Kyiv, *Universe*, 2000, 103 p.

Jean Sobieski, Eugène de Savoie et les Turcs, extrait du tome XXXVII de l'histoire générale de l'Eglise écrit par l'abbé Emile Darras, *Édition Saint-Remi*, 2005, 39 p.

КАЛЬВАРІЯ, Видавництво (Україна)

Сергій Батурич, *Легенди іншої Тери. Сказання перше. Меч Королів*, Роман, Львів, *Кальварія*, 2006, 160 с.

Ентоні Берджес, *Механічний апельсин*, Роман, переклад з англійської Олександра Буценка, Львів, *Кальварія*, 2006, 192 с.

Микола Гоголь, *Тарас Бульба*, Повість, з російської переклав Василь Шкляр, Львів, *Кальварія*, Нова бінарна серія «Individual», 2005, 100 с.

З латвійського берега, Мала антологія латиської поезії у перекладах Юрія Завгороднього, Львів, *Кальварія*, 2007, 463 с.

Сюзан Зонтаг, *Проти інтерпретації, та інші есе*, З англійської переклав Віктор Дмитрук, Львів, *Кальварія*, 2006, 320 с.

Любомира Княжич, *Морок*, Роман, Львів, *Кальварія*, серія "Квіткова", 2006, 160 с.

Василь Короленко, *Дефіляда*, Дефіляда в Москві; Конотоп; Людинець пана Бога. Роман, Львів, *Кальварія*, 2007, 380 с.

Василь Кожелянко, *Логіка речей*, Новели, Львів, *Кальварія*, 2007, 159 с.

Отфрід Пройслер, *Крабат*, Переклад з німецької, Львів, *Кальварія*, 2006, 176 с. + 10 вклейок .

Тарас Прохасько, *Лексикон таємних знань*, Новели, Львів, *Кальварія*, 2006, 192 с.

Антуан де Сент-Екзюпері, *Маленький принц*, з акварелями автора, Львів, *Кальварія*, 2007, 96 с

Галина Ткачук, *Славка*, Повісті, новели, Львів, *Кальварія*, 2006, 160 с.

Светла Тошкова, *З джерела Вічної Книги*, Спроба економічного прочитання Біблії, з болгарської переклали Микола Ярмолюк та Тарас Ярмолюк, Львів, *Кальварія*, 2005, 168 с.

КАМІНСЬКИЙ Анатоль (США)

Анатоль Кмінський, *Від насильної до мирної революції*, з передмовою Мирослава Прокопа, Нью-Йорк, Лондон, Сідней, *Видання ОУНз*,

КОГУТ Микола (Україна)

Микола Когут, *Дорогами чужини*, Спогади, Тернопіль, *Лілея*, 2007, 722 с.

КОЗАК Степан (Польща)

Варшавські українознавчі записки 21-22, (За редакцією Стефана Козака), Варшава *Катедра україністики Варшавського Університету*, 2006, 383 ст.

КОЗИНСЬКА Юля (Україна)

СД, *"Ще не вмерла..."...наша пісня*, Творче об'єднання "Нова традиція", Київ, *Атлантік*, 2003.

ДВД – *Словники України*, Словозміна, транскрипція, фразеологія, синонімія, антонімія, Інтегрована лексографічна система "Словники України", версія 1.05, *Інститут мовно-інформаційних досліджень НАН України*, 2001-2005 рр.

КОЛОДНИЦЬКИЙ Степан (Україна)

Анатолій Варшавський, *Долі шедеврів*, Київ, *Веселка*, 1988, 206 с.

Анатоль Курдидик, *Три королі і дама*, Пригодницька повість, Львів, *Триада плюс*, 2007, 123 с.

Богдан Лепкий, *Поезії*, Київ, *Радянський пмсменник*, 1990, 383 с.

Михайло Рудницький, *Ворог целібату, Самовар*, Оповідання, Львів, *Триада плюс*, 2007, 91 с.

КОЧЕРГА Микола (США)

Альманах Товариства Вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича – Тараса Чупринки в ЗСА 1950-2000, Детройт, Київ, Нью Йорк, *Товариство Вояків УПА*, 2000, 287 с.

Мирослава Ласовська, *Дзвінка молодісь* Том II "*Буруни*", Роман, Торонто, *Пробоєм*, 1983, 135 с.

Галина Могильницька, *Літос (або Камінь із праці правди на розбиття митрополичого блудословія)*, Видання 3-є, виправлене і доповнене, Бровари, *Українська ідея*, 2006, 104 с.

Євгенія Сакевич-Даллас, *Не вмирає душа наша*, Доля сироти з українського голодомору. Переклав з англійської Василь Романовський, Київ, *Просвіта*, 2003, 231 с.

Іван Хміль, *Українське Полісся*, Автобіографічно-етнографічні нариси, Чикаго, *В-во Колишніх Вояків УПА в ЗСА і Канаді*, 1976, 255 с.

Halyna Mohylnytska, *Lithos or a Stone from the Sling of Truth in Order to Break the Aberrations of a Metropolitan*, Toronto, *Natalia Jemetz*, 2007, 142 p.

Володимир Сергійчук, *Симон Петлюра і єврейство*, Київ, *Сергійчук М.*, 2006, 152 с.

КРАВЧЕНКО Володимир (Україна)

Схід – Захід, історико-культурологічний збірник, Випуск 4, 2001, 274 с. (3 прим.), Випуск 8 : Спеціальне видання : Порубіжжя / За редакції Володимира Кравченка. – Харків; Київ, *Критика*, 2006, 270 с. (4 прим.)

КРАВЧЕНКО Світлана (Україна)

Подорожуємо по Волині, Фотопутівник, Луцьк, *В-во обласної друкарні*, 2006, 48 с.
Луцк, Lutsk, проспект, історико-культурний заповідник, Луцьк, на англійській мові.

КРИЧЕВСЬКА-РОСАНДІЧ Катерина (США)

Катерина Кричевська-Росандіч, *Мої спогади*, Київ, *Родовід*2006, 208 с.

КУЛАКОВСЬКА Лариса (Україна)

Непроцєні (Симон Петлюра), DVD Канал 1+1, Київ, 2007

КУЛІШ Юлія (Україна)

Валерій Шевчук, *Привид мертвого дому*, роман-квінтет, Київ, *Пульсари*, 2005, 600 с.

ЛЕГУН Юрій (Україна)

Юрій Легун, Олександр Петренко, *Матеріали ревізійного перепису населення 1795–1796 рр. у фондах Державного архіву Вінницької області*, Вінниця, *О. Власюк*, 2005, 71 с.

ЛИСЕНКО (ТИХА) Леся (Україна)

Леся Лисенко, *Тінь тіней*, поезії, Харків, *Фоліо*, 2003, 287 с. (2 прим.)

ЛИСЕНКО Валентина (Україна)

Слово і час, Нуково-теоретичний журнал, Київ, № 11 (551), № 12 (552) 2006, № 1 (553), 2007

ЛИЧИК Святослав (США)

Пропам'ятна книга з нагоди 75-ліття парафії Українського Православного Катедрального Собору св. Рівноапостольного князя Володимира, Чикаго, Ілл., *Український Православний Катедральний Собор св. Князя Володимира в Чикаго*, 1991, 128 с.

Український Православний Собор Св. Князя Володимира 1916 - 2001, Чикаго, *Ювілейний Комітет*, 2001, 64 с.

Чин ювілейного молебня на тисячоліття хрещення Русь-України, Чикаго, *Ukrainian Orthodox Church*, 1986, 33 с.

Вічна пам'ять! Мстислав I Святійший Патріарх Київський і Всєї України, South Bound Brook, N.J., *Ukrainian Orthodox Church of the U.S.A.*, 1993, 2 с.

Український Православний Катедральний Собор Св. Князя Володимира, (буклет), Chicago, *St. Volodymyr Ukrainian Orthodox Cathedral*, 2007

Пропам'ятна бронзова медаль "Тисячоліття Хрещення України 988-1988", художник Андрій Коваленко, Chicago, *St. Volodymyr Ukrainian Orthodox Cathedral*, 1987.

2 CD, Божественна Літургія Св. Іоана Золотоустого Архидієєвським Чином очолена Святійшим Патріархом Мстиславом I, Chicago, Illinois, *St. Volodymyr Ukrainian Orthodox Cathedral*, 2003.

МАЛАНЧУК Марія (Франція)

Микола Рябчук, *Петлюра і "петлюрівщина" у постсовєтському дискурсі*, стаття : Київ, 2004, 5ст. відбитка

Леонід Плющ, *Мені здається, що все це дуже по-радянськи*, стаття: Франція, 2006, 4 ст. відбитка

Прочанин миру та надії, Книга-альбом, пастирський візит в Україну Святішого Отця Івана Павла II в 2001р, Київ, МБФ „Східно-Європейський екуменічний культурно-просвітницький центр”, 2004, 80 ст.

Україна, Популярний громадсько-політичний, літературно-художній часопис, Київ, №1, 2/3, 4/5, 6/7, 2007

Пізнай себе, *Український Католицький Університет*, буклет, Львів, УКУ, 2003, 22 ст.

Yuri Andrukhovych, *Moscoviada*, traduction Maria Malanchuk, Lausanne, *Les Éditions Noir sur Blanc*, 2007, 175 p.

Study day of the EPP-ED Group on Ukraine, Documentation European parliament, Group of the European People's Party (Christian Democrats) and European Democrats, (european parliament ASP 5E3*), Brussels, 2005, 79 p.

Ukraine un an après la Révolution orange. Quels enjeux pour les législatives de mars 2006 ? Paris, Fondation Robert Schuman, 2006, 11 p.

Nouveaux livres de Pologne (catalogue), Institut du Livre, Kraków, Automne 2005 / Printemps 2006, 56 p. Automne 2006/ Printemps 2007, 56 p.

New books from Poland (catalogue), The Book Institute, Kraków, Fall 2006, 64 p.

МАРЧУК Галина (Україна)

Історія і сучасність Волині. Жидичин—крізь віки, Науковий збірник, Випуск №3, Луцьк, Волинська обласна організація українського товариства охорони пам'яток історії і культури, 2007, 114 с.

Іраїда Майданець, Галина Марчук, *Постаті Жидичинської архимандрії*, Луцьк, Надстир'я, 2007, 60 с.

МЕЛЬНИКОВИЧ Дарія (Франція)

Конгрес V-ий Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, СФУЖО, Торонто, 1987, 191 ст.

Конгрес VII Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, СФУЖО, Торонто, 1997, 320 ст.

Galia Ackerman, Guillaume Grandazzi, Frédéric Lemarchand, *Les silences de Tchernobyl, l'avenir contaminé*, Paris, Édition Autrement, 2006, 300 p.

Jean-Philippe Desbordes, *Atomic park; à la recherche des victimes du nucléaire*, le Méjan, Actes Sud, 2006, 515 p.

Raul HILBERG, *La destruction des Juifs d'Europe*, T. I, 710 p., T II, 882 p., T III, 808 p., Paris, Gallimard, 2006,

Serge Lifar à l'opéra, Paris, Éditions de La Martinière, 2006, 128 p.

Philippe Kleinmann, Ségolène Vinson, *Bistori Blues*, Paris, Édition du Masque, 2007, 253 p.

Andrew Wilson, *Ukrainian nationalism in the 1990 s. A minority faith*, Cambridge, Cambridge University, 1997, 300 p.

МЕЛЬНИЧУК Тетяна (Україна)

Платон Воронько, *Їжачок-хитрячок*, Вірші для дошкільного віку, Київ, Веселка, 2000, 16с.

Гійом Ле Вассер де Боплан, *Опис України*, переклад з французької Володимира Косика, Львів, Мета, 1998, 179 с.

Олександр Демиденко, *У сузір'ї внуків*, Вірші, Біла Церква, Буква, 2006, 15 с.

Джибанець-воронець, Українські народні лічилки, Київ, Тернопіль, Веселка, 2002, 16 с.

Народне мистецтво, Журнал, Київ, Національна спілка майстрів народного мистецтва України, №1-2 і 3-4, 2006

Збірник пам'яти Симона Петлюри (1879-1926); наукове видання, Київ, Фенікс, 1992, 258с.

Художники України, Журнал, Київ, Тов. "Нікітін та партнери", №1, 2007

Петро Осадчук, *Ранкова коліскова*, Вірші, Київ, Веселка, 2000, 31 с.

Сімсот солов'ят, Українські народні пісеньки та виграшки, Для дошкільного віку, Київ, Тернопіль, Веселка, 2002, 16 с.

Леся Українка, *Біда навчить*, Казка, 2-ге видання, Київ, Веселка, 2006, 15 с.

Українці у світовій цивілізації, серія Кишенєвкова енциклопедія, Київ, Пульсарі, Випуск 1 2006, 64 с.

МИРОНЮК Дмитро (Україна)

Дмитро Миронюк, Наталя Миронюк, *Симон Петлюра, засновник "Тризуба"*, Чернівці, Букрек, 2006, 271 с. (на укр. та фр. мовах).

МИСЕЧКО–КАРКОЦЬ Надія (США)

Раїса Радчик, *Літопис буремних днів: видавництво "Волинь" (1941-1944 рр.) у ствердженні української державності*, Монографія, Рівне, Волинські обереги, 2006, 188 с.

МІХАЛАК Стефан (Канада)

Костянтин Завальнюк, *Лицарі волі*, Повстанський рух на Поділлі у персоналіях, 20-і роки ХХ ст., Вінниця, *Логос*, 2000, 268 с.

Костянтин Завальнюк, *Провісники волі*, Повстанський рух на Поділлі у персоналіях, 20-і роки ХХ ст., Літин, *Літинська друкарня*, 2005, 351с.

Костянтин Завальнюк, *Життя в ім'я України*, Вінниця, *О. Власюк*, 2005, 127с.

МУСІЄНКО Наталія (Україна)

Борис Дорошенко-Товмацький, *Симон Петлюра – життя і діяльність*, Київ, *Просвіта*, 2005, 607 с.

НАГІРНА Софія (Україна)

Пластовий журнал для дітей "Пташеня", Львів, *Пластове видавництво в Україні*, №2 2007

НАЗАРУК Василь (Польща)

Остап Лапський, *Мій почитачу*, Варшава, *Український архів*, 2000, 223 с.

Остап Лапський, *Обабіч істини*, Варшава, *Український архів*, 2003, 223 с.

Bazyli Nazaruk, *Antonyszca związki z literaturą polską oraz kontakty naukowe i literackie z Polakami we Lwowie, Slavia Orientalis*, Tom LVI, n° 3, 2007, pp. 405-415, (2 примірн.)

Bazyli Nazaruk, *Petcja polska w przekładach Dmytra Pawłyczki, Slavia Orientalis*, Tom LVI, n° 3, 2007, pp. 209-216, (3 примірн.).

Warszawskie zeszyty ukrainozawcze 17–18, Spotkania polsko-ukraińskie, Warszawa, *Studia Ucrainica, Katedra Ukrainistyki Uniwersytetu Warszawskiego*, 2004, 523 p.

НОВІКОВА ОЛЕКСАНДРА (Франція)

Український письменник і політичний діяч Іван Багряний; Бібліографічний покажчик; Наукове видання, Харків, *В-во ХІБМ*, Друге видання, 2006, 190 с.

ПАЛІЄНКО Марина (Україна)

Наталія Полонська-Василенко, *Історія України*, Том 1, До середини ХVІІ століття, 592 с., Том 2, Від середини ХVІІ століття до 1923 року, 608 с., Київ, *Либідь*, 1993

ПЛАВ'ЮК Микола (Україна)

Сергій Литвин, *Суд історії: Симон Петлюра і петлюріана*, Київ, *В-во імені Олени Теліги*, 2001, 638 ст.

Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки 1918-1920, документи і матеріали у 2 томах. Том 1, Київ, *В-во імені Олени Теліги*, 2006, 687 ст.

Олена Теліга, О краю мій, твори, документи, біографічний нарис, 2-ге видання виправлене і доповнене, Київ, *В-во імені Олени Теліги*, 2006, 495 ст.

ПЛЮЩ Тетяна (Франція)

Гіта Маляс, *Діалоги з Янголом*, перекл. з франц. Тетяни Плющ, Київ, *Факт*, 2006, 420 с.

ПУСТОВІТ Тарас (Україна)

Полтавська Петлюріана, Матеріали сьомих петлюрівських читань, Наукове видання, Полтава, *Тов. РІК*", 2005, 350 с.(2 прим.)

РОМАНЧУК Олег (Україна)

Україна в універсумі, Актуальні проблеми сучасності, За редакцією Олега Романчука, Львів, *Універсум*, 2006, 614 ст.

РЯБЧУК Микола (Україна)

Критика, журнал, від №6 до 12, 2006 і № 1 до 4, 2007, Київ, *Критика*,

СЕРЕДНИЦЬКИЙ Антін (Польща) †

Antoni Serednicki, *Nowe szkice polsko – ukraińskie*, Warszawa, *Stowarszenie Warszawa-Kijów*, 2006, 57 p.

Antoni Serednicki, *Z dróg i bezdroży stosunków polsko-ukraińskich*, Warszawa, *Stowarzyszenie Warszawa-Kijów*, 2007, 57 p.

Церковний календар за 2007р., Сянок, Видання Перемисько – Новосанчівської Єпархії, 2007, 270 с.

СЕСТРА Ірина (СНДМ) Париж

Тебе Бога хвалимо. Рим, Вид. Сестри Служебниці Непорочної Діви Марії, 1992, 114 с.

Домініка Славута, СНДМ. *Йосафата*. Торонто, Друкарня оо. Василіян, 1985, 84 с.

Домініка Славута, СНДМ. *Молитва і служіння*. Торонто, Вид. Сестри Служебниці Непорочної Діви Марії, 1996, 174 ст.

СТАШУК Зоя (Україна)

Вишивка настінна (мотив полтавський), Київ, Творча майстерня Олександри Теліженко, 2007, 39 x 69 см.

СУСАК Катерина, СТЕФ'ЮК Ніна(Україна)

Катерина Сусак, Ніна Стеф'юк, *Українське народне вишивання, техніки, методологія, методика, Київ, Науковий світ, 2006, 281 с. (на укр. та англ. мовах) 2 прим.*

ТЕЛЬВАК Віталій (Україна)

Віталій Тельвак, *Теоретико-методологічні підстави історичних поглядів Михайла Грушевського (кінець XIX – XX століття), Монографія, Нью-Йорк–Дрогобич, Дрогобицький держ. пед. університет, 2002, 234 с.*

Віталій Тельвак, *Михайло Грушевський як дослідник української історіографії, Монографія, Київ–Дрогобич, Дрогобицький держ. пед. університет, 2005, 333 с.*

ТИХИЙ Володимир (Україна)

Олекса Тихий, *Мова–народ, Київ, Смолоскип, 2007, 416 с.*

Товариство зв'язків з українцями за межами України "Україна-Світ"(Україна)

Виставка малюнків дітей та молоді українського зарубіжжя "Моя Україна", Київ, Україна-Світ, 2007, 16 с. (2 прим.)

ТОМКІВ Василь (Велика Британія)

Ліра. Українські народні пісні, Відень, Українське Музичне Видавництво Бориса Тищенка у Відні, 1945, 477 с.

Українська Всесвітня Координаційна Рада (Україна)

Україна в нас єдина, матеріали засідань наукових секцій IV Всесвітнього форуму українців, Київ 18-20 серпня 2006 року, Київ, Українська Всесвітня Координаційна Рада 2007, 294 с.

Український Вільний Університет; Мюнхен (Німеччина)

Universitas Libera Ucrainensis 1921 – 2006, Ukrainische Freie Universität, Серія Varia ч. 52, 2006, 521 с.

Іван Мірчук, *Філософські студії, за редакцією Миколи Шафовала і Романа Яремка, Мюнхен, Український Вільний Університет, Серія Монографії ч. 62, 2006, 582 с.*

ФЕЦАК Володимир (Франція)

Словник: Французько-український. Українсько-французький, Ірпінь, Перун, 2004, 517 с. Вісник НТШ, інформаційне видання Світової Ради Наукових товариств ім. Шевченка, Львів, ч. 36, осінь-зима 2006, 64 с. (140 років від народження Михайла Грушевського). Знайомтесь зі Львовом, Путівник, Львів, Центр Європи, 2004, 23 с.

ФИЛИПЧУК Сергій (Україна)

Сергей Филиппчук, *Поэзия странника, Киев, Мистецтво, 2005, 215 с.*

Сергей Филиппчук, *Здравствуй это я, вірші, Киев, Мистецтво, 2005, 208 с.*

ХОРОБ Степан (Україна)

Володимир Державин, *Література і літературознавство, вибрані теоретичні та літературно-критичні праці, Івано-Франківськ, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2005, 492 с.*

ЦИБА Михайло (Україна)

Михайло Ціба, *Вільний диплом*, роман, Одеса, *Астропринт*, 2003, 320 с.

Михайло Ціба, *Десантники*, роман, Одеса, *Маяк*, 2004, 326 с.

Михайло Цыба, *Вожди и фюреры*, сатирическая поэма, Одесса, *Друк*, 2001, 121 с.

Михайло Цыба, *Суфразистка*, романы и повести, Одесса, *КА-ДО*, 2005, 94 с.

ШЕВЧЕНКО Ростислав (Україна)

Ростислав Шевченко, *Речі бранны...*, Фрагменти мовного дослідження, Полтава, *Друкарська майстерня*, 2004, 120 с.

BISOTTO André (France)

На Тарасовій горі, Фотоальбом, (укр, рос та англ. мовах), Київ, *Мистецтво*, 1986, 96 р.

Annie Jolif, *L'équipée biélorussienne*, Paris, *L'Harmattan*, 2001, 189 p.

Hélène Carrère d'Encausse, *Victorieuse Russie*, Paris, *Fayard*, 1992, 439, p.

BEAUVOIS Daniel (France)

Даніель Бовуа, *Російська влада і польська шляхта в Україні 1793-1830 рр.*, з французької переклала Зоя Борисюк, Львів, *Кальварія*, 2007, 294 с.

Daniel Beauvois, *Trójkąt ukraiński. Szlachta, carat i lud na Wołyniu, Podolu i Kijowszczyźnie 1793–1914*, Lublin, *Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej*, 2005, 813 pages.

CHRIN Nathalie (France)

Linda Hodges, George Chumak, *Language and Travel Guide to Ukraine*, путівник по Україні на англійській мові, New-York, *4th Edition Hippocrene books*, 2004, 390 p.

Programme Festival Ukrainien de Montréal, Montréal, 2005, 55 p. (на укр. фр. та англ. мовах).

COMITÉ REPRÉSENTATIF DE LA COMMUNAUTÉ UKRAINIENNE DE FRANCE (France)

L'Ukraine se souvient, le monde reconnaît, dossier de presse, Holodomor, Paris, *Comité national de commémoration du 75ème anniversaire du Holodomor*, 2007.

Holodomor, le génocide en Ukraine 1932-1933, Kiev, *l'Institut ukrainien de la Mémoire nationale*, 2007, 24 p.

DAILLANT Dagmar (France)

Amnesty International Rapport 2007, La situation des droits humains dans le monde (janvier à décembre 2006), Leeuw (Belgique), *Éditions francophones Amnesty international*, 2007, 424 p.

DMYTRYCHYN Iryna (France)

Géopolitique .Le monde orthodoxe, pouvoir et nation, Revue, Paris, *L'Institut international de géopolitique*, 1994, 96 p.

DUPONT-MELNYCZENKO Jean-Bernard (France)

Jean-Bernard Dupont-Melnyczenko, *Les Ukrainiens en France, Mémoires éparpillées*, Paris, *Éditions Autrement, Collection Français d'ailleurs, peuple d'ici, HS n° 150*, 2007, 191 p.

GREGOIRE Marie Elise (France)

Antoine de Saint-Exupéry, *Le Petit Prince*, Paris, *Gallimard (Folio Junior)*, 2007, 119 p.

HORBLIN Cédric (France).

Каталог робіт української художниці Людмили Жоголь (гобелен), Київ, *В-во ВХ[студіо]*, 2005, 48 ст.

HOSEJKO Lubomir (France).

Eugène Deslaw : sa vision fantastique, in Ciné Nice, Cinémathèque de Nice, Hors série n°1, 1er Trimestre 2007, 95 p.

LAZAREVA Alla (France).

Presse et pouvoir, Chronique des conflits 2001, Kyiv, Institut des Mass Médias, *Édition réalisée avec le soutien de la fondation internationale "Vidrodjénia"*, 2002 (на фран. та англ. мовах) (3 ex.).

Press and Authorities, Historic of confrontation 2002, Institut of Mass Information, Kyiv, *Sponsored by International Renaissance Foundation*, 2002, 138 p. (3 ex.).

Press and Authorities: Historic of confrontation, Report 2003, Institut of Mass Information, Kyiv, *Sponsored by MATRA Program, the Netherlands Ministry of Foreign Affairs*, 2004, 87 p.

Livres, périodiques et autres matériels entrés à la Bibliothèque en 2008
Видання подаровані Бібліотеці у 2008 р.

БРИЦЬКИЙ Петро, ДОБРЖАНСЬКИЙ Олександр (Україна)

Петро Брицький, Олександр Добржанський, *Буковинці на дипломатичній службі УНР та ЗУНР*, Чернівці, *Золоті литаври*, 2007, 241 с.

ВАСИЛЬЧЕНКО Євген (Україна)

Євген Васильченко, *Сузір'я жертovníка*, Книга перша, *Нанга*, 198 с. Книга друга, *Ілана*, 166с. Книга третя, *Янг 138с*. Суми, *В-во Козацький вал*, 2007, (по 2 прим.)

ВОВК Віра (Аргентина)

Віра Вовк, *Коляда на Щедрий Вечір*, Ріо-де-Жанейро, Львів, *В-во Бак*, 2008, 120 с.

Волинський краєзнавчий музей (Україна)

Волинська ікона: дослідження та реставрація, Науковий збірник, Випуск 15, Луцьк, *Волинський краєзнавчий музей*, 2008, 218 с. + іл.

ВОРОНЮК Леся (Україна)

Леся Воронюк, *Серце сонця*, новели, Чернівці, *Місто*, 2007, 200 с.

ГАЙДАЙ Ігор (Україна)

Разом, Фотодокумент Ігоря Гайдая, Київ, *Гайдай студія*, 2003,

ГДИЧИНСЬКИЙ Богдан (Україна)

Богдан Гдичинський, *Державний устрій України : політико-історичний аспект*, Чернівці, *В-во Рута*, 2007, 167 с.

ГРИЦАК Ярослав (Україна)

Львів–Донецьк : соціальні ідентичності в сучасній Україні, Україна Модерна, Спеціальний випуск, за редакцією Ярослава Грицака, Андрія Портнова і Віктора Сусака, Київ–Львів, *Критика*, 2007, 360 с.

ДЕРДА Іван (Україна)

Іван Дерда, *За знаком часу, Вольканий цикл на вірші Тамари Севернюк*, Чернівці, *Букрек*, 2008, 121 с.

ДМИТРИШИН Ірина (Франція)

Андрій Гурбик, *Еволюція соціально-територіальних спільнот в середньовічній Україні*, Київ, *Інститут Історії України*, 1998, 319 с.

Serguei Khrouchtchev, *Khrouchtchev par Khrouchtchev*, Paris, *Plon*, 1991, 394 p.

Human rights in Ukraine, 2004, Human rights organisations report, Kharkiv, *Folio Ukrainian Helsinki human rights union*; 2005, 288 p.

ДРАЧ Іван (Україна)

Іван Драч, *Берло*, книга поезій, Київ, *Грамота*, 2007, 912 с.

ЖУЛИНСЬКИЙ Микола (Україна)

О.Биструшкін, М. Чембержі *"Монолог самоти" за "Кобзарем" Т.Г. Шевченка, Поетично-музична композиція. CD*

Микола Жулинський, *Заявити про себе культурою*, Київ, *Гене́за*, 2001, 680 с. + іл.

Микола Жулинський, *Високий світоч віри : Голодомори в Україні та роман Василя Барки "Жовтий князь"*, Київ, *Педагогічна преса*, 2003, 56 с.+ іл

Микола Жулинський, *Духовна справа по втраченій Батьківщині*, Київ, *КМ Академія*, 2002, 67 с. (три примірники)

ІВАНУСІВ Божені і Олег (Канада)

Ірина Сенік, *Метелики спогадів*, Спогади і взори до вишивання, Львів, *Видавництво "Мс"*, 2003, 288 с. + іл.

Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (Україна)

Микола Ільницький, *Драма без катарсису*: Сторінки літературного життя Львова другої половини ХХ століття, Книга 2, Львів, *Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України*, 2003, 256 с.+16 с. іл.

ЙОСИПИШИН Ярослава (Франція)

Полтавська Петлюріана : Матеріали сьомих Петлюрівських читань, Число 6 Полтава, *Полтавське обласне об'єднання Всеукраїнського товариства "Просвіта"*; 2005, 350 с.

Михайло Грушевський, *Історія України-Руси*, В одинадцяти томах, дванадцяти книгах, Том I – до початку XI віка, Київ, *Наукова Думка*, 1994, 648 с. (додатковий тираж).

Том II – до початку XI – XIII вік, *Наукова Думка*, Київ, 1992, 633 с.

Том III – до року 1340, *Наукова Думка*, Київ, 1993, 588 с.

Том IV – XIV-XVI віки – відносини політичні, *Наукова Думка*, Київ, 1993, 540 с.

Том V – суспільно-політичний і церковний устрій і відносини в українсько-руських землях XIV-XVII віків, *Наукова Думка*, Київ, 1994, 692 с.

Том VI – жите економічне, культурне, національне XIV-XVII віків, *Наукова Думка*, Київ, 1995, 674 с.

Том VII – козацькі часи - до року 1625, *Наукова Думка*, Київ, 1995, 628 с.

Том VIII – роки 1626-1650, *Наукова Думка*, Київ, 1995, 856 с.

Том IX – 1 – роки 1650-1654, *Наукова Думка*, Київ, 1996, 869 с.

Том IX – 2 – роки 1654-1657, *Наукова Думка*, Київ, 1997, 869-1630 с.

Українські фільми 2006 – 2008, Каталог, Київ, 2008, 88 с.

Philippe Renault, *Balzac et la Touraine*, Paris, *Editions Tallandier*, 1999, 96 p.

Світлана Остапа, *Ми, Українці*, Експедиції Української Всесвітньої Координаційної Ради, Київ, *Вирій*, 2005, 80 с. + іл.

Українці: світова нація перед викликами ХХІ століття, Київ, *Смолоскип*, 2006, 406 с.

Словник іншомовних слів, Уклад. С.М. Морозов, Л.М. Шкарапути, Київ, *Наукова Думка*, 2000, 680 с.

Робочі матеріали IV Всесвітнього форуму українців 18–20 серпня 2006 року, Київ, *Українська Всесвітня Координаційна Рада*, 2006, 184 С.

Юрій Андрухович, *Таємниця. Замість роману*, Харків, *Фоліо*, 2007, 478 с.

Дві Русі, \ За загальною ред. Лариси Івшиної \, Київ, *Українська прес-група*, 2005, 496 с.

100-Річчя Українського Жіночого Руху-Європейський З'їзд Складових Організацій

Сфужо, 19-20 травня 1984 р, Париж 1986, 79 с.

Українська національна ідея, Полтава, 2006, 23 с.

КАГАРЛИЦЬКИЙ Микола (Україна)

Микола Кагарлицький, *Легендарна Оксана Петрусенко*, Київ, *Верецинські*, 2007, 544 с. + іл.

КИТАЙГОРОДСЬКА Віра (Україна)

Віра Китайгородська, *Ловіння вітру*, поезії різних років, Чернівці, *Місто*, 2005, 216 с.

КАЛЬВАРІЯ, Видавництво (Україна)

Галина Логінова, *Червоне солодке сонце*, Львів, *Кальварія*, 2006, 192 с.

Василь Кожиянко, *Логіка речей*, Львів, *Кальварія*, 2007, 160 с.

Тетяна Винокурова-Садиченко, *Жарт*, Львів, *Кальварія*, 2006, 192 с.

Лена Легтолайнен, *Мідне Серце*, Львів, *Кальварія*, 2007, 160 с.

Михайл Булгаков, *Майстер і Маргарита*, Львів, *Кальварія*, 2006, 432 с.

Ксеня Чарченко, *Історія*, Львів, *Кальварія*, 2006, 96 с.

Моріс Бланшо, *Простір літератури*, Львів, *Кальварія*, 2007, 272 с.

Галина Ткачук, *Славка*, Львів, *Кальварія*, 2006, 160 с.

КАНЮКА Лариса (Україна)

Народний художник України, Іван Холоменюк, Каталог, 2006, [S. L], 64 с.

Ярослав Пасічанський, заслужений художник України, Каталог виставки творів декоративно ужиткового мистецтва, різблення, інкрустація, Чернівці, Золоті литаври, 2004, 54с.

КОБЕЦЬ Ольга (Україна)

На сторожі цілості, щастя і могутності більшої родини–нації, матеріали, Київ, Кий, (Всеукраїнське жіноче товариство імені Олени Теліги), 2006, 188 с.

Image. ua, International business magazine, Kyiv, International fund Friendship of people, 2007, 80 р.

Жіночий світ-Woman's world, журнал, Всеукраїнське жіноче товариство імені Олени Теліги, Київ, 2008

КОЛОДНИЦЬКИЙ Степан (Україна)

Степан Колодницький (упор.), 105 річниця канонічної візитації до Підгаєць митрополита Андрія Шептицького, Підгайці, накладом Степана Колодницького, 2007, 8 с.

Карпати, Туризм, Відпочинок, Всеукраїнський туристичний журнал, № 1 (7) до № 6 (12), 2006, № 1 (13), № 4 (16), 2007, Івано-Франківськ

Товариство з обмеженою відповідальністю Збручекологія, Галицько-Теребовельський науковий центр екології та ресурсозберігаючих технологій; Інформаційно-консультативний центр розвитку сільського зеленого туризму, Тернопіль, (буклет без дат)

Живи в віках благословенне слово мати, Програма–запрошення; Творчий звіт мистецьких колективів Теребовлянського вищого училища культури; Присвячується Матері Божій, Матері Земній, Матері-Україні, Організаційний комітет, Управління культури Тернопільської ОДА, Тернопіль, 2005, (буклет).

Золота підкова, Подорож Львівщиною, путівник, Львів, Центр Європи, 2004, 24 с.

Золоте перевесло України, Бережани, путівник, Львів, Центр Європи, 2002, 24 с.

Бережани, Путівник, Серія "Історичні міста України", Бережани, Видавничо- Діана плюс (без дат)

Запрошуємо в місто-заповідник Бережани!, Тернопільщина, Серія "Туристичні перлини України", Бережани, Управління з питань туризму Тернопільської облдержадміністрації, (буклет).

Бережанський краєзнавчий музей, путівник, Серія "Музеї Західної України", Бережани, Бережанський краєзнавчий музей, 2005, 20 с.

Галич, путівник, Серія "Історичні міста України", Львів, Манускрипт-Львів, 2003, 24 с.

Кам'янець-Подільський, фортеця на острові, путівник, Львів, Центр Європи, 2003, 24с.

Шумщина, Прекрасна і нескорена, Туристично-краєзнавчий путівник, Тернопіль, Джура, 2007, 22 с.

Рогатин, Рогатин, Перспектива, (буклет без дат)

Тернопільський обласний художній музей, Тернопіль, ПП Іщенко Ю.В., 2005, (буклет)

Крым, Туристкая карта, Сімферополь, Видання "Світ", 2004.

КОНОНЕНКО Петро (Україна)

Петро Кононенко, Українська національна ідея: проблема методології, Київ, Науково-дослідний інститут українознавства, 2008, 152 с.

Українознавство, журнал, № 2, (за ред. Петра Кононенка), Київ, Науково-дослідний інститут українознавства, 2008, 370 с.

КУЧЕРУК Олександр (Україна)

Олександр Кучерук, Київ 1917–1919, Адреси, Події, Люди, Київ, Темпора, 2008, 155с.

Д.В. Бурім, О.О. Кучерук, О.О. Маврін, Наукова та видавнича діяльність Наукового Товариства імені Шевченка в Європі, Київ, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України, 2007, 528 с.

ЛЕГУН Юрій (Україна)

Юрій Легун, Генеалогія селян Подільської губернії, Джерела, Вінниця, О. Власюк, 2005, 515 с.

Юрій Легун, Олександр Петренко, Ревізійний перепис населення 1795 р. Брацлавська губернія, Вінниця, 2003, 280 с.

ЛИСЕНКО Сергій (Україна)

Сергій Лисенко, *Боярка*, Історико-красознавчий нарис, Київ, *Книга Пам'яті України*, 2006, 120 ст.

МАКАР Віталій (Україна)

Віталій Макар, *Соціально-політична інтеграція українців у поліетнічне суспільство Канади*, Чернівці, *Прут*, 2006, 284 с.

МАКАР Юрій (Україна)

Науковий вісник Чернівецького Університету, Збірник наукових статей. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини, Вип. 323-324; Чернівці, *В-во Рута*, 2006, 205 с.
Історико-політичні проблеми сучасного світу, Збірник наукових статей; Том 15-16, Чернівці, *В-во Рута*, 2007, 208 с.

МАЛАКОВ Дмитро (Україна)

Два береги Збруча, путівник, Київ, *Грані-Т*, 2008, 104 с.
Дмитро Малаков, *Минувшина Немирова*, майстерня книги, Київ, *Оранта*, 2008, 104 с. +108 іл.
Дмитро Малаков, *Немирів у малюнках Георгія Малакова*, майстерня книги, Київ, *Оранта*, 2008, 112 с. + 118 іл.
Дмитро Малаков, *Кияни, Війна, Німці*, Київ, *Амадей*, 2008, 364 с.

МАНЮК Богдан (Україна)

Богдан Манюк, *День предвічний*, поезії, Львів, *Накладом автора*, 2007, 72 с.

МЕЛЬНИКОВИЧ Дарія (Франція)

Honneur à Anna Politkovskaïa, Paris, *Buchet/Chastel*, 2007, 244 p.
Last and Lost, Atlas d'une Europe fantôme, Paris, *Noir sur Blanc*, 2007, 439 p.

МЕЛЬНИЧУК Тетяна (Україна)

Володимир Дмитрук, *Вони боролися за волю України*, Том III, Луцьк, *Волинська книга*, 2007, 404 с.
Народне мистецтво, журнал, Київ, *Національна спілка майстрів народного мистецтва України*, 1/2, 3/4 2007,
Ледача подушка, (уп. О.А. Волосевич), Львів, *Аверс*, 2004, 88 с. + іл.

Міністерство культури і туризму України (Україна)

Світове відлуння українського театру, Київ, *Міністерство культури і туризму України*, 2006. 192 с.+іл.

МИХАЙЛОВСЬКИЙ Володимир (Україна)

Володимир Михайловський, *Крутизна*, Чернівці, *Буковина*, 1998, 143 с.
Володимир Михайловський, *Черлені міти*, поезія, проза; Чернівці, *Зелена Буковина*, 2005, 111 с.
Володимир Михайловський, *Мертвих назад не носять*, роман, Чернівці, *Буковина*, 2005, 207 с.
Володимир Михайловський, *Між страхом і любов'ю*, проза, Чернівці, *Букрек*, 2006, 564с.

МОВЧАН Павло (Україна)

Павло Мовчан, *Твори в трьох томах*, Том I, *Голос*, поезії, 640 с., + іл. Том II, *Межовий камінь*, поезії, 536 с. + іл., Том III, *Координати часу*, літературно-критичні статті, публіцистика, есе, 584с.+ іл. вклейка 4 с. Київ, *Просвіта*, 1999
Робер Деснос, *Баєчкопісеньки і квіткопісеньки*, поезії, Київ, *Просвіта*, 2007, 48 с.+ іл.
5 CD, *Перлини української культури*, народна музика, академічна музика, сучасна популярна музика, образотворче мистецтво, музеї, заповідники, бібліотеки, пам'ятки історії, архітектури *Міжнародна агенція "Україна-Арт"*, *Всеукраїнське товариство "Просвіта"*
Тарас Шевченко, Поет, Художник, Мультимедійний компакт-диск, *Всеукраїнське товариство "Просвіта"*, *Телерадіокомпанія Артанія*, 2005.
Земля та Всесвіт, Дитяча колекція, Компакт-диск, *"Атлантік"*, *Всеукраїнське товариство "Просвіта"*, Київ, 2007.

Видатні Композитори Світу, Дитяча колекція, Компакт-диск, "Атлантік", Всеукраїнське товариство "Просвіта", Київ, 2007.

Світ Ремесел, Дитяча колекція, Компакт-диск, "Атлантік", Всеукраїнське товариство "Просвіта", Київ, 2007. (2 прим. Компакт – дисків)

Спорт, Дитяча колекція, Компакт-диск, "Атлантік", Всеукраїнське товариство "Просвіта", Київ, 2007.

Великдень, Мультимедійне видання про Весняний цикл святкувань в Україні, "World Musik", Всеукраїнське товариство "Просвіта", Київ, 2006.

НАЗАРУК Василь (Польща)

Bazyli Nazaruk, *Poezja polska w przekładach Dmytra Pawlyczki*, відбитка, (50 poetów polskich, Kijów, *Основи* 2001), pp.209-216 (3 прим.)

Національна Академія Наук України (Україна)

Галицько-Волинський літопис, Дослідження, Текст, Коментар, За ред. Чл.-кор. НАН України М. Ф. Котляра, Київ, *Наукова Думка*, 2002, 400 с.

Українська фалеристика, 3 історії нагородної спадщини, Дмитро Табачник, Віктор Бузало, Віктор Воронін та ін., Кн. 1, Київ, *Либідь*, 2004, 480 с.

ПАВЛИЧКО Дмитро (Україна)

Опера *Мойсей* (чотири шт.), Київ. *Студія Лева*, 2001, CD

Дмитро Павличко, *Ялівець*, поезії, Київ, *Веселка*, 2004, 399 с.

Дмитро Павличко, *Сонети*, Світовий сонет, Київ, *Генеза*, 2004, 536 с.

Дмитро Павличко, Найкраще місце на землі, вірші для дошк. та мол. шк. віку, Київ, *Веселка*, 2007, 95 с.+ іл.

Іван Драч, *Лист до калини*, поезії, Київ, *Веселка*, 1994, 286 с.

Іван Драч, *Від форуму до форуму*, Київ, *Форум творчої молоді України*, 2006, 271 с.

Іван Драч, *Іду до тебе*, Луцк, *Вежа*, 2006, 224 с.

Іван Франко, *Мойсей*: поема, Дрогобич, *Коло*, 2005, 128 с.

Тарас Шевченко, *Кобзар*, вибрані поетичні твори, Київ, *МАУП*, 2005, 472 с.

Європейський Союз і НАТО, випробування для України: Збірник наукових статей, Київ, *Універс*, 2002, 92 с.

ПАЛІЄНКО Марина (Україна)

Марина Палієнко, «*Кієвская старина*» у громадському та науковому житті України (кінець XIX – початок XX ст.), 384 с., «*Кієвская старина*», (1882-1906) хронологічний показчик змісту журнал, 480 с., «*Кієвская старина*» (1882-1906) систематичний показчик змісту журналу, 608 с., Київ, *Темпора*, 2005

Михайло Ковальчук, *Невідома війна 1919 року, українсько-білогвардійське збройне протистояння*, наукова монографія, Київ, *Темпора*, 2006, 576 с.

ПАСЕМКО Іван (Україна)

Іван Пасемко, Українство, *Світові і обшири есеї статті розвідки*, Харків, *Майдан*, 2006, 604 с.

ПИРІГ Руслан (Україна)

Голодомор 1932 – 1933 років в Україні: документи і матеріали, (упорядник Руслан Пиріг), Київ, *НАН України, Інститут історії України, Видавничий дім "Києво-Могилянська академія"*, 2007, 1128 с. (Том 2)

Руслан Пиріг, *Михайло Грушевський*, Стозір'я. Бібліотека української родини, Історики. Державні діячі, Дипломати, Київ, *ТОВ "Атлант ЮемСі"*, 2007, 63 с.+ іл. (Рез. англ.)

ПОЗНЯКОВА Едіта (Росія, Камчатка)

Едіта Познякова-Мочевус, *Україна на Камчатці*, Альманах № 1 2007 року, Петропавловськ-Камчатський, *Видавництво "ФОН"*, 2007, 152 с.

ПОРТЯК Василь (Україна)

Василь Портяк, *У снігах*, новели, Київ, *Факт*, 2006, 120 с.+ іл.

ПРОХОДА Роман (США)

Роман Коваль, *Тернистий шлях кубанця Проходи*, документальний роман, Київ, Вінниця, ДП "Державна картографічна фабрика", 2007, 404 с.

РАЛЬЧЕНКО Ірина (Україна)

Іконопис XVII-поч. XX століття з фондів Чернігівського обласного художнього музею, Каталог творів з фондів музею, Чернігів, *Домінант*, 2008, 76 с.

РОСУЛ Омелян (Україна)

Омелян Росул, *Дорогою долі*, Ужгород, *Два кольори*, 2003, 288, с. (†)

РУДНИЦЬКА Анжеліка (Україна)

Анжеліка Рудницька, *Український Всесвіт*, Київ, *Фонд Відродження культурного середовища Києва*, 2008, 48 с.

Анжеліка Рудницька, *Незриме коріння*, вишиваний живопис (буклет).

РЯБЧУК Микола (Україна)

Олександра Черненко, *Велека трьохсотлітня війна–Переяславська угода та криза національної самосвідомості*, Київ 2004, 111 с.

Микола Рябчук, *Сад Меттерніка*, Львів, *ВНТЛ Класика*, 2008, 302 с.

Анастасія Лисивець, *Спомини, Великий голод, Велика війна*, Київ, *КІС*, 2008, 128 с.

РЯБЧУК Анастасія (Україна)

Яків Бердичевський, *Книжкові знаки сучасників Т. Г. Шевченка*, Київ, *Дух і Дітера*, 2007, 83 с.

САВЧУК Юрій (Україна)

Гетьманський прапор Івана Мазепи, Краків, *Національний музей у Кракові*, 2008, 217 с.

Гетьмани України на поштових марках, Київ, *Марка України*, 2005, 76 с.

САДОВА Ірина (Україна)

Віктор Наконечний, *Малярство*, Альбом, Київ, *Народні джерела*, 2007, 112 с.+ іл.

Добірка Леопольда Яценка, Пісні Черкащини, Київ, *Фонд Івана Гончара*, 2004, 56 с.

Василь Парахін, *Лінія в традиційному народному мистецтві*, Луцьк, *В-во Терен*, 2006, 66 с.

СЕМЕНЮК Анна (Україна)

Анна Семенюк, *Слідами голодоморів і репресій*, Київ, *Духовна Вісь*, 2008, 52 с.

СЕРЕДНИЦЬКИЙ Антін (Польща) †

Церковний календар, 2008 рік, Сапок, *Видання Перемиської, Новосанчівської православної єпархії*, 2008, 298 с.

СЛАБОШПИЦЬКИЙ Михайло (Україна)

Михайло Слабошпицький, *Тодось Осьмачка, Літ. Профіль, Никифор Дровняк із Криниці*, роман-колаж (фрагменти), Київ, *В-во "Рада"*, 1995, 142 с.

Спілка Української Молоді (Україна)

Леонід Перфецький, *Україна в боротьбі*, Проект "Правда про УПА", Київ, *Українська Видавнича Спілка ім. Ю. Липи*, 2007, 32 с.

СТАШУК Зоя (Україна)

Чарівна казка, журнал № 6, 2008, Казковий календар, Київ, *Дім, сад, город*, 2007, 12 с.

СУРУДЖІЙ Наталія (Україна)

В. Я. Руденок, *Путівник по чернигову*, Чернігів, *Десняська правда*, 2007, 63 с.

ТЕЛЬВАК Віталій (Україна)

Енциклопедія історії України, Том 1, А-В, 688 с., 2003, Том 2, Г-Д, 528 с. 2004, Том 3, Е-Й, 672 с., 2005, Том 4, Ка-Ком, 528 с., 2007, Київ, *Наукова Думка*,

Українська історична та діалектна лексика, Збірник наукових праць Випуск 3, 234 с., 1996, Випуск 4, 428 с., 2003, Львів, *Інститут українознавства ім. Крип'якевича*,

- Проблеми історії України XIX–початку XX ст.*, Випуск XII, Київ, *Інститут історії України*, 2006, 279 с.
- Шевченко в краю Франка*, Пам'ятники Кобзареві на Дрогобиччині, Дрогобич, *В-во Коло*, 2003, 80 с. + Іл.
- Анна Франко-Ключко, *Лисання*, до 150-річчя від дня народження Івана Франка, Дрогобич, *Товариство "Просвіта" Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*, 2006, 378 с.
- Освіта, наука і культура на Поділлі*, Збірник наукових праць, Том 3, Кам'янець-Подільський, *Оіюм*, 2003, 288 с.
- О.М. Завальнюк, О.Б. Комарніцький, *Минуле і сучасне Кам'янець-Подільського*, Історичні нариси, Вип. 1, Кам'янець-Подільський, *Абетка-Нова*, 2003, 316 с.
- О.М. Завальнюк, О.Б. Комарніцький, *Кам'янець-Подільський державний університет (1918-2003рр.)*, Історичний нарис, Кам'янець-Подільський, *Абетка-Нова*, 2003, 108 с.
- Серія "Оглоблана" Том 1*, Олександр Мезько-Оглоблин, дослідження та матеріали (до століття народження історика), Ред. Л. Винар, упор. А. Атаманенко, Нью-Йорк, Острог, Київ, Торонто, *В-во університету "Острозька Академія"*, 2000, 192 с. + іл.
- Українська генеалогія, теорія, методологія, історія та практика*, Матеріали I генеалогічних читань пам'яті Вадима Модзалевського, Київ, *Інститут історії України НАН України*, 1996, 165 с.
- Словник української мови XVI–першої половини XVII ст.*, список використаних джерел, Наукове видання, Львів, *Академія Наук України: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича*, 1994, 331 с.
- Дмитро Вирський, Станіслав Оріховський-Роксолан як історик та політичний мислитель, Київ–Кременчук, *В-во Кременчуцького державного політехнічного університету*, 2001, 217 с.
- Бібліографія Дрогобича*, Упор. Леонід Тимошенко, праці Науково-дослідної лабораторії археології та краєзнавства Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, Вип. I, Дрогобич, *В-во Коло*, 2001, 96 с.
- Соціум–альманах соціальної історії*, Випуск 2, Київ, *Центр соціальної історії; Інститут історії України НАН України*, 2003, 238 с.
- Острозька давнина*, Дослідження і матеріали, Львів, *Інститут українознавства ім. Крип'якевича НАН України*, 1995, 156 с.
- Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині*, Випуск 6, *Інститут українознавства ім. Крип'якевича НАН України*, Львів, 1995, 268 с.
- Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині*, Випуск 8, Давнє населення заходу України: екологія, історія, культура, *Інститут українознавства ім. Крип'якевича НАН України*, Львів, 2002, 184 с.
- Проблеми вивчення історії української революції 1917-1921 рр.*, *Інститут історії України НАН України*, Київ, 2002, 296 с.
- Проблеми історії України XIX – початку XX ст.*; Випуск V, 2003, 210 с., Випуск VII, 2004, 302 с. Київ, *Інститут історії України НАН України*,
- Микола Ільницький, *Драма без катарсису*, Сторінки літературного життя Львова другої половини XX століття, Книга 2., *Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України*, Львів, 2003, 256 с.+ 16 іл.
- Богдан Завадка, *Серце чистеє подай*, Проблеми релігії у творчості Тараса Шевченка, Львів, *МП "Рас"*, 1993, 160 с.
- Райнер Марія Рільке й Україна*, Наукові студії про Райнера Марію Рільке, переклади його творів, Випуск I, Дрогобич, *В-во Коло*, 2003, 320 с.
- Віталій Тельвак, *Творча спадщина Михайла Грушевського в оцінках сучасників (кінець XIX – 30-ті роки XX століття)*, Дрогобич, *Вимір*, 2008, 494 с. (Монографія).
- Державний меморіальний музей Михайла Грушевського у Львові*, Шлях довжиною в 10 літ (коротка музейна хроніка), *Музей Грушевського у Львові, ПП "Мульти Арт"*, Львів, 2008, 80 с.
- Віталій Тельвак, *Історичне товариство у Львові та краєзнавчий рух в Галичині (кінець XIX – початок XX століття)*, *Fasciculi musei regionalis Brzozoviensis Nr 2*, 2007, 166-199 сс. (Відбитка)
- Razem w Europie, Vytauto Didžiojo universitetas*, Kaunas, 2006, 214 p.

ФЕЦАК Володимир (Україна)

- Марія Матіос, *Майже ніколи не навпаки*, Сімейна сага в новелах, Львів, *Піраміда*, 2007, 176 с.
- Богдан Метик, *На захист желехівки*, Львів, *Ліга-Прес*, *Тріада плюс*, 2008, 112 с.
- Василь Пагира, *Верховино, мати моя!*, Історичний нарис про село Щербовець, Ужгород, *Патент*, 2000, 152 с.
- Василь Микитась, *Іван Франко, дослідник української полемічної літератури*, Київ, *"Наукова Думка"*, 1983, 222 с.
- Віра Бонь, *Ганна Франко-Ключко до музею Івана Франка у Львові*, Трускавець *Франкова Криниця*, 1993, 15 с.
- Софія Монджейовська, Роман Горак, *Софія Монджейовська, Одна із сотні тисяч безіменних*, Трускавець, *Франкова Криниця*, 1993, 15 с.

ХОТКЕВИЧ Галина (Франція) †

- Гнат Хоткевич, *Гетьман Іван Мазепа*, Харків, Факсиміле з оригіналу, *Друкарня "Просвєщеніє" Рибна ч. 32, 1917*, зроблена Галиною Хоткевич і передана у бібліотеку в 2008 р., 48 с.
- Анатолій Болабольшенко, *Присмак полину*, із записників, Миронівка (Київська обл.), *Щек і Хорив*, 2004, 96 с.
- Оксана Зеленчук-Рибачук, *Гостинець*, вірші, Івано-Франківськ, *В-во Гостинець*, 2006, 88с.
- Оксана Зеленчук-Рибачук, *Вірші для Ангела*, Івано-Франківськ, *Лілея-НВ*, 2000, 172 с.
- Варенка та Олів'є Марк, *Дитина, що себе народжує*, Київ, *Факт*, 2007, 176 с.+ іл.
- Ярема Гоян, *Таємниця Лесикової скрипки*, повість, Київ, *Веселка*, 1992, 199с.+ іл.
- Пісні села Міжгір'я* (Богородчанського району на Івано-Франківщині), Зібрала Стефанія Семенишин, Коломия, *Видавничо-поліграфічне товариство "Вік"*, 1994, 96 с.
- Ніна Бічуя, *Землі Роменські*, новели, Львів, *Ла Піраміда*, 2003, 176 с.
- Василь Стус, *Та й знакомиті дати Мені проставив хтось!*, (10 річниця смерті Василя Стуса), Київ, *Видання УРП.*, м. 1995, 5 с. (Буклет).

Чернівецька обласна організація "Ліги Українських Жінок" (Україна)

- Чернівецька обласна організація Ліги Українських Жінок, 10 років*, Чернівці, *Прут*, 2005, 18 с. (2 примірники)
- Засвітали козаченьки*, Народний співаник з нотами і малюнками, Театральна бібліотека, 1930, Чернівці, Репринтне видання, *Букрек*, 2006, 64 с.(2 прим.)
- Набір листівок про Чернівці (8 шт.)

ШМІГЕР Тарас (Україна)

- Тарас Шмігер, *Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя: ключові проблеми та періодизація*, автореферат, Київ, *Київський національний університет імені Тараса Шевченка*, 2008, 20 с.

ШПОТЬ Олексій (Україна)

- Олексій Шпоть, *Велесова книга, як фрагмент з історії демократії*, Київ, *Коронатор*, 2006, 62 с.

ШУМИЛО Михайло (Україна)

- Золоті рядки української поезії*, Розстріляне Відродження, Донецьк, *ТОВ ВКФ "БАО"*, 2007, 224 с.

ЮЗЕНІВ Олександра (США)

- Frank V. Kortschmaryk, *Christianization of the european east and messianic aspirations of Moscow as the "Third Rome"*, *The Shevchenko Scientific Society, Toronto, New York, n°10 1971*, 56p.
- Oksana Asher, *Draj-Chmara et l'école "néo-classique ukrainienne"*, Winnipeg, New York, *Department of slavik studies the university of Manitoba*, 1975, 324 с.
- Валентин Сімянців, *Спогади богданівця*, Нью Йорк, *Червона Калина*, 1963, 123 с.
- Українська гімназія в Чехії, 1925-1945*, Альманах Української гімназії в Празі-Ржевніцях-Модржанах, Мюнхен, *В-ва Учнів УРРГ-УРТ*, 1975, 293 с.
- Yevhen Shabliovsky, *Ukrainian Literature through the ages*, Kiev, *Mistetstvo Publishers* 1970, 242 p.

The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the United States, volume XII 1973-1977, n° 35-36, 1977, New York, Published by УВААН, 372 p.

Miron Dolot, *Who killed them and why, sn remembrance of those starved to death during the Famine of 1932-1933 in Ukraine*, Harvard University Ukrainian Studied Fund, USA, 1984, 35 p.

Leonid Plyushch, *History's Carnival : A dissident's Autobiography*, New-York, London, HBJ 1979, 429 p.

Khrushchev Remembers, with an Introduction, Commentary and Notes by Edward Crankshaw, Toronto, Little Brown and Company, 639 p.

БАЧА Юрій (Україна)

Юрій Бача, *Вибрані твори*, Ужгород, В-во Мистецька Лілія, 2006, 552 с.

МАГРИЦЬКА Ірина (Україна)

Ірина Магрицька, *Врятована пам'ять*, Голодомор 1932-33 рр. на Луганщині, свідчення очевидців, Луганськ, 2008, 464 с.

BISOTTO André (France)

Каталог почтовых марок стран содружества независимых государств и Прибалтики 1990 – 1997, Москва, Центрполиграф, 1997, 236 с.

Гонцарюк І., Рипела Д., *Каталог поштових марок України (1918-2003)*, Чернівці, Місто, 2004, 152 с.

Les confins de l'OTAN. L'espace mer Baltique-mer Noire, Paris, CRES Nouveaux mondes n° 9, automne 1999, 303 p.

Anatoly Sobtchak, *Russie: Du totalitarisme à la démocratie*, Paris, Hachette, 1996, 186 p.

BOUYEURE Jean Luc (France)

Georges Nivat, Vilen Horsky et Miroslav Popovich, *Ukraine, renaissance d'un mythe national*, Genève, Institut européen de l'Université de Genève, 2000, 274 p.

СЕРБИН Роман (Канада)

Роман Сербин, *За яку спадщину? Київ, Накладом автора*, 2002, 144 с.

DAILLANT Dagmar (France)

Amnesty International, Rapport 2008. La situation des droits humains dans le monde, janvier à décembre 2007), Leeuw (Belgique), *Les Éditions francophones d'Amnesty International*, 2008, 453 p.

DMYTRYCHYN Iryna (France)

3 numéros de Géopolitique, Revue de l'Institut International de Géopolitique – été 1989, printemps 1991, automne 1991, Paris

Marko Vovtchok, *Maroussia et fac similé de P. J. Stahl*, Paris, L'Harmattan, 2008, 272 p.

DUPONT-MELNYCZENKO Jean-Bernard (Франція)

Надія Каменюк (Лобур), *По забутих стежках*, Історичний Нарис про Село Гарбузів Зборівського району Тернопільської області, Тернопіль, *Терно-граф*, 2007, 344 с.

Fondation Robert Schuman (France)

Jean-Marie Pelt, *Robert Schuman père de l'Europe*, Thionville, *Serge Domini éditeur*, 2001, 80p.

LEBAS Annie (France).

Annie Lebas, *Mes parents ukrainiens, Une vie de travail*, La Bassée (Nord de la France), *À compte d'auteur*, 2008, 102 p.

SEREDNICKI Antoni (Pologne) †

Antoni Serednicki, *Z rozmyślań o stosunkach polsko-ukraińskich*, Stowarzyszenie Warszawa–Kijów, Warszawa, 2008, 54 p.

MELNYKOWYCZ Daria (France)

L'art de l'enluminure autour de l'an mil, L'évangélaire d'Egbert de Treves, Visages, n° 80 décembre 1993, Lyon, 28 p.

Misha Defonseca, *Survivre avec les loups*, Paris, Pocket, 2007, 252 p.

Iouri Ianovski, *Les cavaliers*, Paris, NRF-Gallimard (Littératures Soviétiques) 1957, 185 p

KLUSHKINA Larisa (Ukraine)

Larisa Klushkina, catalogue d'exposition 2008

ANTONENKO Olga (France)

Olga Antonenko, *Vacarme dans le ciel : Olga et Jean*, catalogue de l'exposition à l'Ecole Suisse, Paris 9–18 avril 2008

Olga Antonenko, *Spiritus Flat Ubi Vult* - catalogue de l'exposition 2008

JOSYPYSZYN Jaroslava (France)

Mara Quadri, *Un genocidio non riconosciuto*, In *La nuova Europa – rivista internazionale di cultura*, n° 3, 200, La Casa di Matrona, Bergamo (Italie) pp.48-58

Anatole Kolomyjets, *catalogue d'exposition avec les félicitations de Viktor Juchtchenko*, France 2008, 145 p.

Baba's Cook by Emily Linkiewich, Traditional Ukrainian Christmas Eve Dishes, volume 1, Toronto, 1983, 146p

Baba's Cook by Emily Linkiewich, Main dishes and More, volume 2, Toronto 1984, 140 p.

RADYSZEWSKYJ Rostyslaw (Україна)

Rostyslaw Radyszewskyj, *Poezja polskojęzyczna na Ukrainie w XVII wieku - nauka dla wszystkich, nr 478* Kraków, Polska Akademia nauk, 1996, 99 p.

INSTITUT POLONAIS (France)

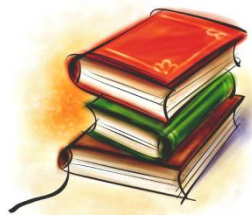
Andrzej Wajda, *KATYN 80 th academy award nominee foreign language film (Poland), the untold story of the crime stalin could not hide*, 58 Internationale filmspiele Berlin, Out of Competition, Warsaw (Poland), 2008, production notes, 16 p.

HNYDA Frédéric (France)

Comité national de commémoration du 75° anniversaire du Holodomor,
Holodomor Famine génocide de 1932-1933, Bilan de la XII° législature de la V° République française, juin 2007

ASSEMBLEE NATIONALE (France)

Proposition de loi n° 254 (XII° législature) : Reconnaissance du génocide ukrainien de 1932-1933, octobre 2007, Paris

Членські внески та пожертви/Cotisations et dons,

за 2006 рік/année 2006

ФРАНЦІЯ

По 300 € БУТОВСЬКИЙ Сергій, ХАРКОВ Ніна

200 € † НОМИЧ Петро

100 € САВ'ЮК Федір

80 € ПАРНО Елізавета

По 60 € АЛЕКСАШЕНКО Надія, БОЙКО Олексій, ГЛАДКИЙ Петро,

	ГОМОЛА Михайло, ЖУКОВСЬКИЙ Аркадій, КОСИК Володимир ЛАЗАРЧУК Юліян, МИГАЛЬ Надія, МІЖІНЯК Мирослава, ПАСТЕРНАК Жан-П'єр, СТЕПАНЕНКО Павло, ПИЛИПЧУК Жан-Поль, МИТРОВИЧ Богдан
По 50 €	КАЧИК Володимир, † ПЛЮВАК Ілля
По 40 €	КОПЧУК Іван і Надія, КУКЛОВСЬКА Олександра, КРУБА Омелян, ЛАЗАРЕНКО Юрій, МАЛАНЧУК Марія, МИКИТЕНКО Ніна, МИТРОВИЧ Кирило, МИТРОВИЧ Марія, МУЗИКА Іван, ПОПОВИЧ Володимир, СТОКОЛОСА-ЛОВАС Стефан, ХАЙНЕВСЬКИЙ Борис Протопресвітер, † ЯСИНЧУК Назар
30 €	ОРИНЧАК Ніколь
По 20 €	БІЗОТТО Андре, ДЮПА Оділь, ДЮПОН-МЕЛЬНИЧЕНКО Жан-Бернар, ЙОСИПИШИН Ярослава, ХРІН Анні,
10 €	ЗИМА Тетяна

АВСТРАЛІЯ

73,80 \$	† ЗАВАДА Іван
30 €	САВЧАК Володимир

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

100 €	ТОМКІВ Василь
-------	---------------

ДАНІЯ

70 €	МАЛИНОВСЬКИЙ Фелікс
------	---------------------

ІТАЛІЯ

20 €	БРОЖІ-БЕРКОФ Джованна
------	-----------------------

НІМЕЧЧИНА

50 €	ШАФОВАЛ Микола
40 €	† ВІНТОНЯК Олекса
30 €	ШАРКО Богдан
20 €	ФЕДОРОВИЧ Омелян Юрій

США

841 \$	St. ANDREW UKRAINIAN ORTHODOX CATHEDRAL (Washington):
По 100\$	БІРОВЕЦЬ Галина в пам'ять Софії Чопівської, Др. Юрій і Ірина ДИЙЧАКІВСЬКІ Діти ЧОПІВСЬКІ Ліда, Петро, Юрко і Андрій, в пам'ять Софії Чопівської
По 50\$	ШМОРГУН Інга, ВОРОБІЙ Тамара, Родина СВІЧКОВСЬКИХ,
35\$	о. Святослав і Надія НОВИЦЬКІ
По 30\$	ФРАНЦУЖЕНКО Микола і Слава, СТЕПОВА КОФІЙ Оля, МАКСИМЮК Галина і Степан
26\$	ЧУМАК Ліда
По 25\$	ЧУМАК Юрко і Женя, ЛОМАЦЬКА Юля, КРАВЕЦЬ Софія і Філігоній, МАТУЛА Петро і Оля
По 20\$	ЗАБІЯКА Ганя, ВОРОНИН Олександр, МАТУЛА Олена, КОРБУТЯК Клавдія, ТАНСТАЛ Іня
По 10\$	КОРИТНИК Олена, ПЕТРЕНКО Галина, ДЗЮБА Ніна, ВАРВАРІВ Олена

5300 \$

	SYMON PETLURA MEMORIAL COMMITTEE – Chicago
	(збірка на річницю вбивства Головного Отамана С. Петлюри в липні 2006)
1800 \$	Selfreliance UAFCU
500 \$	др .ВИГІННИЙ Юрій і Патриція
325 \$	КОЧЕРГА Микола
250 \$	St Andrew Ukrainian Orthodox Church
По 200\$	ЯРЕСЬКО Джон, ВИГІННА Галина
По 100\$	СУМ, ОДУМ, St. Sophia sisterhood, St Andrew Choir, ДЕРКАЧ Іван, КОНОВАЛ Тарас, КОШОВИЙ Андрій, КОЧЕРГА Ніко, НІМЧЕНКО А.& А.,
По 50\$	УССА, БАРАННИК Орест , ДИЯК Лариса, КОС Михайло, КУЗИК Анна , ЛОСКО Іван, КОЗАЧЕНКО О.Б. (консул), МЕДРИСЬКИЙ Зеонід, ТИМЦЮРАК Тамара
30 \$	ТАТАРКО Елена
По 25\$	ЯРЕСЬКО Марія, КОЛОМАСЦЬ Юрій, ПОШТАР М., СУПЛЕТА А&Л., ВАСИНЧУК Людмила, ДЯЧЕНКО Ольга, ГРУШЕЦЬКІ Галина і Дмитро, VH express inc.

По 20\$	БАСАРАБ Ольга, ФЕДІЙ А., ГОЛАШ Надія, KARASEJCZUK J&H., КОСНО Т&L., КОКОЛЮК Олег, МАКСЕМЮК Микола, МАЗЯР Л, МІЩЕНКО Микола, МОНАСТЕРЕЦЬКИЙ Володимир, ПАВЛИК Іван
По 10\$	ЦИГАНЮК Павло, ДОВГАЙЧУК М. і Н, ГОРТНЕР Сара, КУЛІЩУК Богдан. і Таня, КУМШКИ Богдан і Таня, СТЕФАН, Марта і А.родина ШУРДАКІВ
По 5\$	ШКРЕБЕЦЬ І., ТРИГУБЧУК А., ВОЛОШИН Л. і В., П. БАЙДЕК, ЧУЙКО Таня, ГАРБУЗ Таня, КАВШАН Марія, САВЧАК М.
120 \$	Книги
200,76 €	БАКУМ Володимир
10 \$	ДИТЮК Іван

УКРАЇНА

20 € МЕЛЬНИК Валентина

за 2007 рік/année 2007

ФРАНЦІЯ

100 €	† НОМИЧ Петро
80 €	ШТУЛЬ-БІЗІЧ Катерина
55 €	ПЛЮЩ МАСЛЮК Олесь
По 50 €	† ПЛЮВАК Ілля, ФОРСІК Олексій, САВЮК Федір
По 40 €	ПАРНО Елізавета, КОВАЛЬ ДАГОНО Катерина
По 30 €	ДЮПА Оділь, КРУБА Омелян, КУКЛОВСЬКА Олександра
20 €	ХРІН Анні

КАНАДА

320 € UKRAINIAN CANADIAN SOCIAL SERVICES (*Hamilton*)

ДАНІЯ

100 € МАЛИНОВСЬКИЙ Фелікс

НІМЕЧЧИНА

20 € ФЕДОРОВИЧ Омелян

США

5000\$	УКРАЇНСЬКЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО (Філядельфія)
5000 \$	SYMON RETLURA MEMORIAL COMMITTEE (Chicago)
2500 £	ДАЛЛІАС Євгенія
1342,80 €	ЙОВА Любов
1350\$	КОЧЕРГА Микола
150 €	ДРАТВІНСЬКА Віра
120\$	РОСАНДИЧ Катерина

706\$

	St. ANDREW UKRAINIAN ORTHODOX CATHEDRAL (Washington)
По 100\$	КОФФЕЗ Ольга, БЕРОВЕЦЬ Галина
По 50\$	ЧЕРНІЙ Раїса, ФРАНЦУЗЕНКО Микола і Слава, St. Olha Sisterhood, ШМОРГУН Інга
40\$	СВІЧКОВСЬКІ Том і Галина
30\$	МАТУЛА Ольга і Петро
По 25\$	ЛОМАЦЬКА Юля, ЗАБІЯКА Ганна, КРАВЕЦЬ Софія і Філдроній, ЧУМАК Ю. і Ж., ФІЛІПОВА Олена, ВОРОБІЙ Тамара
По 20\$	Др. ТУРУЗАЛЬ Явиш, МАШИК І. і О., ВАРВАРІВ Олена
По 10\$	ГРАВІКО Софія, ТАБАЧИНСЬКИЙ Руслан
5\$	ОСТАПЕНКО Валерій і Марія.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

150 €	ТОМКІВ Василь
50\$	ВАСИЛЬКО Святослав

за 2008 рік/année 2008

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

100 € ТОМКІВ Василь

ФРАНЦІЯ

- 100 € † НОМИЧ Петро
 По 60 € ХАРКОВ Ніна, МІЖНІЯК Ярослава, МАЛАНЧУК Марія, КОПЧУК Іван, КОРЧАК Омелян, СТЕПАНЕНКО Павло, КОСИК Володимир, КОСИК Олександра, МИГАЛЬ Надія, МЕЛЬНИКОВИЧ Дарія, АЛЕКСАШЕНКО Надія, Протипросвітер ХАЙНЕВСЬКИЙ Борис, ПАСТЕРНАК Іван-Петро
- По 50 € † ПЛЮВАК Ілля, САВЮК Федір
 По 40 € СПОПОВИЧ Володимир, МИКИТЕНКО Ніна, ГЛАДКИЙ Петро, ЙОСИПИШИН Ярослава, ПАРНО Елізавета
- По 30 € КУКЛОВСЬКА Олександра, ОРИНЧАК Ніколь
 По 20 € ХРІН Анні, ДЮПОН МЕЛЬНИЧЕНКО Жан-Бернар, КРУБА Омелян, БІЗОТТО Андрій

ДАНІЯ

- 100€ МАЛИНОВСЬКИЙ фелікс

США

- 100\$ САВЧУК Джон світлої пам'ять Архієпископа Всеволода
 100\$ ВИГІННА Галина
 По 50 \$ ЛИМАРЕНКО Павло, РОСИНДИЧ Катерина
 10 \$ ДИТЮК Джон
- 875 \$** CONSISTORY OF THE UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH OF THE USA
 500\$ Протопресвітер Олексій ЛІМОНЧЕНКО
 150\$ Родина ГЕРЕТ
 По 100\$ ВИШНЕВСЬКИЙ Вячеслав, ЛОБАЧЕВСЬКА Оксана
 25\$ ШАПОВАЛ Микола
- 855\$** St. ANDREW UKRAINIAN ORTHODOX CATHEDRAL (Washington)
 По 100\$ ФРАНЦУЖЕНКО Ярослава, ЛІМОНЧЕНКО Валентина, ЖОРЖ Наталія, СВІЧКОВСЬКІ Т. і Г., КОФФЕЙ Ольга
 По 50\$ МАТУЛИ Петро і Ольга, ВОРОБІЙ Тамара, МАКСИМЮК Г.С., ЛОМАЦЬКА Юлія, МЕЛЬНИЧЕНКО Георгій і Дезіре
 25\$ WURPF Ludmilla
 По 20\$ МАТУЛА Олена, ЗАБІЯКА Валентин
 По 10\$ КОЛЕСНИК Надія і Іван, БАРНАЙ Марія і Микола, КОРИТНИК Олена

МЕМОРІАЛЬНИЙ ФОНД ім. СИМОНА ПЕТЛЮРИ В ЧІКАГО

список жертводавців

- \$ 10,000.00 Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка *Самопоміч*, Чікаго
 \$ 6,200.00 КОЧЕРГА Микола
 \$ 3,000.00 Фундація ім. Івана Багряного
 \$ 2,500.00 ВИГІННИЙ Юрій, в пам'ять діди і баби сотника Армії УНР Онисина і Марії Врублівських
 \$ 2,000.00 КУЗЬМИЧ Валентина, в пам'ять батьків Пилипа і Надії Дзівак та Корнія й Ольги Кузьмич, Фундація *Спадщина* Банку Певність, Чікаго
- \$ 1,500.00 Українська Православна Церква св. Андрія в Блумінгдейл, Ілліной
 \$ 1,000.00 ВИГІННА Галина, в пам'ять батьків сотника Армії УНР Онисина і Марії Врублівських
 ГРУШЕЦЬКІ Дмитро і Галина, в пам'ять батків Степана та Євдокії Бойко
 ДЕРКАЧІ Іван і Ніна, в пам'ять батька Йосипа
 КОЛОМІЙЦІ Анатолій і Люба, в пам'ять батьків Івана і Марії Коломийців
 Сестрицтво св. Покрови при Церкві Пам'ятнику св. Андрія (Савт Баунд Брук, Н. Дж.) в пам'ять Святішого Патрярха Мстислава I
 Український Конгресовий Комітете Америки, Відділ Ілліной
- \$ 950.00 збірка, Українська Православна Церква св. Андрія в Лос Анджелес, Каліфорнія, в пам'ять паніматки Валентини Мироценко : по 100 \$: ОЛЕКСЮК Андрій, Місевичі П. і С. ПРОДАНЮК Галина,
 80 \$ САЦЮКИ Роксоляна і Олег, по 50 \$: БІГУН Зеновія, ВИБАЧИНСЬКА Анна, ВУСЕК О. і Л., ЗОЗУЛЯ Оксана, КОГУТЯКИ Д. і К., КУХТА Нестор, МЕЛЬНИК Микола,
 СЛОБОНИСЬКІ М. і П., ХОВДОЯР Володимир, ЧЕРНЕЙ Алла і Юрій,
 по 25 \$: САЧНЕВИЧ г., МАРУШАКИ Б. і Л., 20 \$ МАКОГОНЕНКО Віктор
- \$ 600.00 збірка, Сестрицтво св. Ольги Української Православної Катедрі св. Андрія Метрополії Вашингтона в пам'ять Миколи Французженка : по 100 \$: БЕНЬ Тереса, ГАРБЕР В. і М., КУШНІР Раїса й Андрій, ЧУДОВСЬКА Валентина, по 50 \$ ДУПЛЯКИ Галина і Микола, МАТУЛА Ольга, Оленка й Микола, МУРФІ Річард і Люда, ЧУМАК-О'НЕЙЛ Лідія.
- \$ 500.00 АРТЮШЕНКИ Ігор і Ірина, в пам'ять Юрія Артюшенка і генерала Олександра Пилькевича

- ДЯЧЕНКО-КОЧМАН Олександра, *в пам'ять батьків Івана та Тетяна Дяченко*
 КАЗАНІВСЬКІ Орест і Сузанна, *в пам'ять міністра пошти України Івана Турченюка*
 КОЧЕРГА Марко, КОЧЕРГА Ніко
 ЛИЧИКИ Святослав і Неоніля, *в пам'ять батька сотника Миколи Личика*
 Об'єднання Українських Православних Сестрицтв в Нью Джерзі
 Сестрицтво св. Софії Української Православної Церкви св. Андрія в Блумінгдейл, Ілліной
 ТАТАРКО Галина Леся, *в пам'ять батька полковника о. Григорія Сівак-Сіваченка*
 ЧЕРНЯК Ніна, *в пам'ять генерала Михайла Крата*
- \$ 300.00 ПЕТРІВ Катерина, *в пам'ять Святослава Петрівца*
- \$ 250.00 БАНДРІВСЬКІ Павло і Ольга, ВАСИЛІВИ Олексій і Галина, КУЛИК Ада, КУЛЯСИ Юліан і Ліса, Союз Українок Америки – Окружна Рада Чикаго, ЯРЕСЬКО Марія
- \$ 200.00 АНТОНОВИЧІ Борис і Оріся, *в пам'ять проф. Адама Антоновича*, БІЛОУС Анна-Галина
 БОЖЕНКО Святослав, *в пам'ять Бориса й Євгенія Боженків*, ЗАКОВОРОТНІ Іван і Люба
 ГРИГОРЧУК Наталія, *в пам'ять Дмитра Григорчука*, КРАЛЬКА Оксана
 ЛЕШКИ Ярослав і Алла, *в пам'ять протопресвітера о. Сергія Непреля*
 ЛІМОНЧЕНКИ о. Олексій і Ніна, МЕНЦІНСЬКА Дарія, НІМЧЕНКИ Олександр і Анна,
 Організація Оборони Чотирьох Свобід України – 8-ий Відділ в Чикаго
 Українська Православна Церква св. Покрови у Спрінг Валі, Каліфорнія, ФАРІОН Марта
- \$150.00 ДЯЧЕНКО Маріяна, *в пам'ять батька Юрія Дяченка*
 КАРАВАНИ Олег й Іванка, *в пам'ять мами Вікторії Караван*,
 ПАХОЛЮКИ Леонід і Валентина, САДКОВІ Богдан і Стефанія
- \$ 100.00 БАСЮК Ліна, БЕЛАНДЖЕР Леся, БІГУН Зеновія, *в пам'ять чоловіка Романа*
 БОГДАНІВ Віталій, БОДНАРУКИ Богдан і Віра, БРАТКІВ Володимир і Раїса, БУХВАК
 Богдан, ВАСИНЧУК Людмила, ВАТРАЛІ Богдан і Петруся, ВЕРЕЩАКИ Ярослав і Христя
 ВОЛЬФ Марія, ГЕРЕЦЬ Михайло й Алла, ГРИЦЕЛЯК Дора, ГОРЧИНСЬКА Іванна, *в*
пам'ять чоловіка Анастасія, ДЕШКО Маргарета, ДИКА Дана, ЗАПЛІТНІ Ярослав і Оля,
 ЗАЯЦЬ Надія, *в пам'ять мами Галини Заяць*, ЗЕЛЕНКО Ева, ІВАНКІВ Євген і Марія,
 ІВАХІВ Остап, КЛИМКОВИЧІ Любомир і Люба, Клуб Емеритів собору св. Володимира і
 Ольги в Чикаго, КОЛОМІЙЦІ Юрій і Леся, *в пам'ять батьків Івана і Марії Коломійців*
 КОНОВАЛИ Василь і Наталя, КОНОВАЛИ Павло і Наталя, КОРЗАЧЕНКО Василь і Оля,
 КОСИК Ліна, КОЧМАН Світлана, КРАМАРЕНКО Марія, *в пам'ять Патра Крамаренка*,
 КРОТЕЦЬ о. Архимандрит Іван, КУДАНОВИЧ о. Протоієрей Михайло, ЛОТОЦЬКИЙ
 Єпископ Іннокентій, ЛЮЛЕ Ляріса і Софія, *в пам'ять батьків Дмитра і Марії Вусовичів*
і Олександра Мотиля, МАЛЕШУК Люба, МАРЧУКИ Василь і Оксана, МАСНИК Наталка,
в пам'ять батька сотника Бориса Шевченка, МАТВІШІНИ Г. й І., МАТВІЙКИ Н. і Д.,
 МЕЛЬНИКИ Богдан і Світлана, МІРОШНИЧЕНКО Мирослава, *в пам'ять С. Петлюри*,
 МУРАВСЬКИЙ Микола, *в пам'ять Галини Єфремови*, ПАВЕЛЧАКИ Володимир і Люба,
 ПАВЛИКИ Іван і Оксана, *в пам'ять батьків*, ПАНЧУК Ярослав і Ярослава, ПИК Омелян і
 Роксоляна, *в пам'ять Юрія і Марії Пик*, ПОДЛУСЬКІ Юрій та Еріка, ПОПОВИЧІ Петро і
 Ірина, ПРЕСКО Валентина, *в пам'ять сина Ярослава Преска*, ПРОДАНІЮК Галина, *в*
пам'ять Михайла й Олександри Романченко, САВКА ЛЯРИСА, *в пам'ять родини Пилькевич*,
 СКОРОХОД Леонід і Катерина, СТРУТИНСЬКІ Юрій і Наталка, СУПТЕЛЯ Анатолій і
 Ляріса, ТКАЧУКИ Богдан і Ореста, ХАРКЕВИЧІ Богдан і Роксана, ХОЙНАЦЬКА Надія,
в пам'ять батька Стелана Ворони, ХРАПЛИВА-ЩУР Леся, *в пам'ять чоловіка Ореста*
Щура, ФЕССАК Борис і Євгенія, ЦИМБАЛІСТА Зірка, ЧЕРНЯК Ганя, *в пам'ять генерала*
Михайла Крата, ШЕВЧЕНКИ Олексій і Люба, *в пам'ять Якова Дзявенка*, ШТОГРИНИ
 Дмитро й Евстахія, ЮЗЕНІВ Олександра, ЯРЕМКИ Микола й Оксана, *в пам'ять*
Архієпископа Всеволода, ЯРИМОВИЧ Ореста, *в пам'ять чоловіка Юрія Яримовича*,
 ЯРОСЕВИЧІ Мирон і Дарія.
- \$ 75.00 ДЕРКАЧІ Іван і Люба, *в пам'ять Василя і Калини Деркач*,
 ЛИСНЯК-ЛЯВРЕТ Лариса, *в пам'ять Василя Кукринського*
- \$ 65.00 ЧЕРНЯК Михайло
- \$ 50.00 БАНДУРА Ярослав, БАСАРАБ О., БОРИСЛАВСЬКА Галина, БОЧОНКО Воллес і Марія,
 ВАСИЛІВ Юрій, ВЕРБИЦЬКІ Лев і Ірина, ВИТАНОВИЧ-ГАЛІБЕЙ Арета, *в пам'ять*
батька д-ра Іллі Вітановича, ГАЙОВІ Федір і Марія, ДЕВАНИ Іван і Зеновія, ДЕКАЙЛІ
 Ігор і Люба, *в пам'ять Галини Заяць*, ДЕКАЙЛІ Ростислав і Адріана, ДОРОШЕНКИ А. і Р.,
 ДУБАС о. Архимандрит Панкратій, ГАРАСОВСЬКА Іванна, *в пам'ять чоловіка Остапа*,
 ГАРАСОВСЬКА Ярина, *в пам'ять чоловіка Андрія*, ГОРДІЇВ Олесь-Студію, ГОРБ Юрій,
 ІВАНІВ Наталія, КАРАСЕЙЧУКИ Іван і Галина, КІТ Антоній, *в пам'ять Павліни Кім*,
 КОВЕРКИ Олесь і Леся, КОЗАКИ Володимир і Марія, КОЗАЦЬКІ Павло і Люся,
 КОЛУБІНСЬКІ Володимир і Дарлін, КОНОВАЛИ Олексій і Марія, КОФЕЙ-СТЕПОВА
 Ольга, КРЕСР Юліяна, *в пам'ять Валентини Мірошченка*, КРИВОЛАП Юрій та Ольга,
 КУЗИШІНИ Богдан і Оксана, КУРОПАСІ Мирон і Леся, КУШНІРУКИ В. і О., КУШНІР
 Андрій і Раїса, ЛИТВИНИШИН Осип, *в пам'ять дружини Зеновії*, ЛОЗИНСЬКА-

- Іваницька Віра, в пам'ять Григорія і Наталії Лозинських, МЕЛЬНИКИ Микола й Ольга, в пам'ять Омеляна Мельника, МЕЛЬНИК Оксана, МОДРИЦЬКИЙ Зеонід, з нагоди 80-ліття хору «Сурма», МОРОККО Артур і Стефанія, НЕНАДКЕВИЧІ Микола і Деонізія, ПАЛИНЯК Ірина, в пам'ять батька Дмитра Палиняка, ПАРТИКЕВИЧ В'ячеслав, в пам'ять сотника Петра Партикевича, ПЕРЕПІЧКИ Микола і Ліля, ПЕТРИКІВ Андрій і Христина, ПИСКІР Марія, ПИСКІР=БЛЯК Ірина, СКИБИ Петро і Марія, СКОРУПСЬКА Бронислава, в пам'ять Андрія Стратієнка, СЛИЖІ Володимир і Богданна, ТАРАНИ Віктор і Христия, в пам'ять Марії Гарасовської-Дачишин, ТЕЛЬВАКИ Іван і Надія, Український Золотий Хрест, 12-й Відділ в Чіаго, Український Золотий Хрест, Головна управа, Українська Православна Церква св. Софії, Київського Патріархату в Чіаго ФЕРЕНЦЕВИЧІ Юрій і Христина, ХАРКЕВИЧ Олена, ХОРКАВІ Петро і Марія, ЦЕГЕЛЬСЬКІ Михайло й Ірина, ЦИГАНЮКИ Павло й Анна, в пам'ять батька Дмитра Циганюка, ЧЕРНИЙ Юрій, ЧЕРНЯКИ Михайло і Катерина, в пам'ять батьків Конона і Йосипи.
- \$ 40.00 БОГДАНИК Йосиф, ДЯЧЕНКО Оля, в пам'ять чоловіка Юрія Дяченка
- \$ 35.00 БОНДАРЕНКИ Михайло і Дарлін, ДРОГОМИРЕЦЬКА Калина, МАЗУРІ Марко і Тереса
- \$ 30.00 БУБНІВ Ольга, КАМІНСЬКІ Тарас і Любомира, ШКРОБУТ Оленка
- \$ 25.00 БЛАНЮК Оленка, БЛОЦЕРКОВИЧІ Дмитро і Ніна, ВІЗІР Віталій і Віра, в пам'ять батьків Михайла й Євдокії, КОЛЕСНІЧЕНКО Оксана, КУЦАН Анна, КУЦАН Іван, в пам'ять Богдана Мищика, ЛЮШНЯКИ Микола й Оля, МАКСИМЧУКИ Іван і Параскевія, МАКСИЧУКИ Степан і Галина, в пам'ять Сергія Захваліського і Дмитра Максимюка, МЕЛЬНИК Іван і Леся, МІЗЬ Любомир, МУДРА Леся, в пам'ять Василя Мудрого, ОДАРЧЕНКИ Віктор і Марія, САФІЯНИ Володимир і Анна, СІРИК Іван і Марія, СТЕЦЬКІВ Євген, ТИТЛА Богдан, ФІШЕР Надія, ЩЕБЛОВСЬКИЙ Володимир.
- \$ 20.00 АНДРІЄВСЬКИЙ Олег, ГОЛІЯНИ Михайло й Оксана, в пам'ять проф. Миколи Зарицького, ГРИШКИ Галина, в пам'ять Юрія Гришка, КУХТА Н. Т., ЛАВРІН Микола і Надія, МАРКЕВИЧ Віра, в пам'ять чоловіка Миколи Маркевича, ЦЕПІНСЬКИЙ Юрій

Рада Бібліотеки висловлює щиру вдячність усім небайдужим та щедрим жертводавцям, які підтримують Бібліотеку-Музей ім. Симона Петлюри фінансово, а також окрема подяка ініціаторам збірок. Ми вибачаємося перед тими, яких не згадали у списках жертводавців через нечіткий почерк чи неякісний друк списків

Хочемо подякувати тим, хто надсилає нам книжки, журнали, газети та різні матеріали, і таким чином збагачує фонди нашої Бібліотеки.

Саме завдяки Вам, шановні жертводавці, Бібліотека продовжує свою діяльність та популяризує українську літературу та науку у культурному західному і міжнародному просторі.

ЗМІСТ/ SUMMARY

Вступне слово Голови Ради	3
З діяльності Бібліотеки	4
Програма вшанування пам'яти Голови Директорії, Головного Отамана військ УНР Симона Петлюри у 80-ту річницю вбивства в Парижі	6
Відзначення 80-х роковин вбивства Головного Отамана Симона Петлюри в Парижі : цвинтар Монпарнас, Тріюмфальна Арка	8
Реакції на відзначення трагічної річниці вбивства Головного Отамана Симона Петлюри	14
Вшанування пам'яти Симона Петлюри в світі	16
Анотована бібліографія преси до Петлюріяни, 2007-2008 роки	22
Наукові видання про Симона Петлюру, 2006-2008 роки	27
Владислав Верстюк, Постать Симона Петлюри в гуманітарній політиці України 2006 – 2008 років	28
Міжнародна конференція, присвячена пам'яти Головного Отамана Симона Петлюри	32
Презентація книг	36
IV Всесвітній форум українців, 18-20 серпня 2006	36
Ігор Срібняк, Повернення додому? Сумна одисея однієї картини Олекси Грищенка	37
Ярослава Йосипишин, Бюст Тараса Шевченка Олександри Архипенка : історія зловживання творами мистецтва	42
Подорож Директора Української Бібліотеки в Чикаго 19–21 жовтня 2007 року	44
Українське культурне життя у Франції, 2006–2008 роки : доповіді, конференції, кіно, літературно-мистецькі вечори, виставки	49
2008, 75-а річниця Голодомора	64
Концерти і фестиваль	65
Рядки поезії : Дмитро Павличко, <i>На могилі Симона Петлюри</i>	68
Видання подаровані Бібліотеці у 2007 і 2008 р.	69
Членські внески та пожертви за роки 2006, 2007 і 2008	87

